

Brusel 29. září 2020
(OR. en)

Interinstitucionální spis:
2018/0224(COD)

11251/1/20
REV 1

RECH 332
COMPET 435
IND 156
MI 368
EDUC 331
TELECOM 163
ENER 318
ENV 550
REGIO 238
AGRI 294
TRANS 423
SAN 329
CADREFIN 283
CODEC 901
SUSTDEV 122

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	10948/20
Č. dok. Komise:	9865/18 + ADD 1
Předmět:	Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků – obecný přístup

Delegace nalezou v příloze znění úplného obecného přístupu k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků, ve znění přijatém na zasedání Rady pro konkurenceschopnost dne 29. září 2020.

Uvedené znění zahrnuje společný pohled s Evropským parlamentem ve znění potvrzeném Výborem stálých zástupců dne 27. března 2019¹ a částečný obecný přístup k bodům odůvodnění a příloze IV (součinnost) přijatý Radou pro konkurenceschopnost dne 29. listopadu 2019².

¹ Dokument 7942/19.

² Dokument 14643/19.

NAŘÍZENÍ (EU) .../... EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

ze dne ...,

kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 173 odst. 3, čl. 182 odst. 1, článek 183 a druhý odstavec článku 188 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru³,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů⁴,

v souladu s řádným legislativním postupem⁵,

³ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

⁴ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

⁵ Postoj Evropského parlamentu ze dne ... [(dosud nezveřejněný v Úředním věstníku)] a rozhodnutí Rady ze dne

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Cílem Unie je posílit svou vědeckou a technologickou základnu vytvořením evropského výzkumného prostoru, ve kterém se výzkumní pracovníci, vědecké poznatky a technologie volně pohybují, a motivovat ke zvyšování konkurenceschopnosti, mimo jiné i v oblasti průmyslu, a zároveň podporovat veškeré výzkumné a inovační činnosti v zájmu plnění strategických priorit Unie, které v konečném důsledku směřují k podpoře míru, hodnot Unie a dobrých životních podmínek pro všechny.
- (2) Pro dosažení vědeckého, technologického, ekonomického, environmentálního a společenského dopadu při plnění tohoto obecného cíle a pro maximalizaci přidané hodnoty Unie u unijních investic v oblasti výzkumu a vývoje, by Unie měla investovat do excelentního výzkumu a inovací prostřednictvím rámcového programu pro výzkum a inovace Horizont Evropa 2021–2027 (dále jen „program“), aby podpořila vytváření, lepší rozšiřování a předávání vynikajících znalostí a vysoce kvalitních technologií v Unii, přilákala talentované odborníky na všech úrovních a přispěla k plnému zapojení talentového potenciálu Unie, usnadnila spolupráci a posílila dopad výzkumu a inovací při rozvoji, podpoře a provádění politik Unie, podpořila a posílila zavádění a využívání inovativních a udržitelných řešení v hospodářství Unie, zejména v malých a středních podnicích, jakož i ve společnosti, a to s cílem zabývat se globálními výzvami, včetně změny klimatu a cílů udržitelného rozvoje, vytvářet pracovní místa a stimulovat hospodářský růst, podporovat konkurenceschopnost průmyslu a zvyšovat atraktivitu Unie na poli výzkumu a inovací. Program by měl stimulovat všechny formy inovací, včetně průlomových inovací, a uvádění inovativních řešení na trh, jakož i optimalizovat přínos těchto investic v zájmu zvyšování dopadu v rámci posíleného Evropského výzkumného prostoru.
- (2a) Program by měl být zaveden na období sedmi let s cílem sladit jeho trvání s dobou trvání víceletého finančního rámce stanoveného v nařízení Rady (EU, Euratom) č. [vložit odkaz na nařízení o víceletém finančním rámci], aniž jsou dotčeny lhůty stanovené v nařízení Rady [YYY/XXXX], kterým se zřizuje nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po pandemii COVID-19.

- (2a) Program by měl přispět ke zvýšení veřejných a soukromých investic do výzkumu a inovací v členských státech, a pomoci tak dosáhnout toho, aby do výzkumu a vývoje směřovaly celkové investice ve výši nejméně 3 % HDP Unie. Splnění tohoto cíle bude vyžadovat, aby členské státy a soukromý sektor doplnily program vlastními a posílenými investičními akcemi v oblasti výzkumu, vývoje a inovací.
- (3) V zájmu uskutečnění politických cílů Unie by činnosti v rámci tohoto programu měly ve vhodných případech a v souladu se zásadou inovace⁶ využívat právních předpisů podporujících inovace a podněcovat jejich vytváření s cílem promítnout širokou znalostní základnu Unie do inovací⁷.
- (4) Při provádění celého programu by v co nejširším měřítku měly být dodržovány obecné zásady otevřené vědy, otevřených inovací a otevřenosti světu. Tyto zásady by měly zajistit excelenci a dopad unijních investic na výzkum a inovace.

⁶ Sdělení komise ze dne 15. května 2018 s názvem „Obnovená evropská agenda pro výzkum a inovace – příležitost Evropy utvářet svoji budoucnost (COM(2018)306).

⁷ Soubor nástrojů týkající se zlepšování právní úpravy, výzkumu a inovací, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/better-regulation-toolbox-21_en_0.pdf

- (5) Otevřená věda, včetně otevřeného přístupu k vědeckým publikacím a výzkumným datům, jakož i optimální šíření a využívání poznatků mají potenciál zvýšit kvalitu, dopad a přínosy vědy a urychlit vědecký pokrok, neboť zvyšují jejich spolehlivost, účinnost a přesnost a přispívají k jejich větší srozumitelnosti pro společnost a schopnosti reagovat na společenské výzvy. Měla by být dojednána ustanovení k zajištění toho, aby příjemci poskytovali otevřený přístup k recenzovaným vědeckým publikacím. Stejně tak by mělo být zajištěno, aby příjemci podle zásady „co nejotevřenější – nepřístupné jen v nezbytné míře“ poskytovali otevřený přístup k výzkumným datům a aby byly v případě oprávněných důvodů umožněny výjimky v souvislosti s pravidly ochrany údajů a bezpečnostními zájmy, ale i s právy duševního vlastnictví, hospodářskou konkurenceschopností Evropské unie na světové úrovni a dalšími oprávněnými zájmy. Větší důraz by měl být kladen zejména na odpovědné nakládání s výzkumnými daty, které by mělo být v souladu se zásadami „dohledatelnosti, dostupnosti, interoperability a znovupoužitelnosti“ (dále jen „zásady FAIR“), a to zejména prostřednictvím začleňování plánů správy dat. Příjemci by případně měli využívat možností, které nabízí evropský cloud pro otevřenou vědu a dodržovat další zásady a postupy pro otevřenou vědu.
- (6) Tvorba a koncepce programu by měly odrážet potřebu vytvoření kritického množství podporovaných činností, a to v celé EU a prostřednictvím mezinárodní spolupráce a v souladu s Agendou OSN pro udržitelný rozvoj 2030 a jejími cíli udržitelného rozvoje. Realizaci programu by se mělo posílit sledování uvedených cílů a závazek EU a jejích členských států provádět Agendu 2030 a dosáhnout udržitelného rozvoje ve všech třech jeho rozměrech – ekonomickém, sociálním a environmentálním – soudržným a integrovaným způsobem.
- (7) Činnosti podporované v rámci programu by měly přispívat k dosažení cílů a priorit Unie, monitorování a hodnocení pokroku v porovnání s těmito cíli a prioritami a k vytvoření revidovaných nebo nových priorit.
- (7a) Program zajistí transparentnost a odpovědnost veřejného financování u projektů v oblasti výzkumu a inovací, čímž ochrání veřejný zájem.

- (7b) Program by měl podporovat výzkumné a inovační činnosti v oblasti společenských a humanitních věd. To znamená podporovat v této oblasti nejen prohlubování vědeckých poznatků, ale také využívání těchto poznatků a příslušného pokroku k většímu ekonomickému a společenskému dopadu programu. V rámci pilíře „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“ budou společenské a humanitní vědy plně zapojeny do všech klastrů. Vedle prosazování společenských a humanitních věd v projektech by ve vhodných případech měla být podporována také integrace společenských a humanitních věd zastoupením těchto oborů v expertních výborech a v hodnotících panelech nezávislých odborníků a včasným monitorováním společenských a humanitních věd a informováním o nich ve financovaných výzkumných akcích. Monitorování napříč programem se zaměří na zapojování společenských a humanitních věd.
- (8) Program by měl zachovávat vyvážený přístup mezi výzkumem a inovacemi, jakož i mezi financováním zdola (vycházejícím od badatele či inovátora) a shora (stanovené strategicky definovanými prioritami), a to v závislosti na povaze zapojených výzkumných a inovačních komunit, typech a účelu prováděných činností a na zamýšlených dopadech. Kombinace těchto faktorů by měla určit volbu přístupu k příslušným částem programu, z nichž všechny přispívají ke všem obecným a specifickým cílům programu.
- (8a) Program by měl podporovat všechny fáze výzkumu a inovací, zejména v rámci projektů kooperativního výzkumu, případně také u misí a partnerství. Základní výzkum je stěžejním východiskem a důležitým předpokladem pro zvýšení schopnosti Unie přilákat nejschopnější vědce, aby se mohla stát globálním centrem excelence. Mezi základním a aplikovaným výzkumem by měla být zajištěna rovnováha. Spolu s inovacemi se tak podpoří hospodářská konkurenceschopnost Unie, růst i tvorba pracovních míst.

- (8b) Je prokázáno, že klíčem ke kvalitní vědě je přijímání rozmanitosti ve všech jejích projevech, neboť z rozmanitosti věda těží. Rozmanitost a inkluzivnost přispívají k excelenci při výzkumné a inovační spolupráci, jelikož spolupráce napříč obory, odvětvími a Evropským výzkumným prostorem přispívá ke zlepšování výzkumu a zvyšování kvality návrhů projektů, může vést k vyšší míře společenského přijetí a podpořit přínosy inovací, a tím i pokrok Evropy.
- (8c) Mělo by být možné uplatňovat zrychlený postup pro výzkum a inovace, a tím umožnit rychlejší přístup zdola k finančním prostředkům pro malá kooperativní konsorcia, jež akce zajišťují od základního výzkumu až po uplatnění na trhu.
- (8d) Za účelem maximalizace dopadu programu Horizont Evropa je třeba zvláštní pozornost věnovat víceborovým, mezioborovým a nadoborovým přístupům.
- (8e) V zájmu dosažení cílů tohoto programu a při respektování zásady excelence by se program měl zaměřit mimo jiné na posilování kooperativních vazeb v Evropě, a přispět tak ke snížení rozdílů v oblasti výzkumu a inovací.
- (8f) „Iniciativy excelence“ by se měly zaměřovat na posílení excelence výzkumu a inovací ve způsobilých zemích, včetně například školení na podporu zlepšení manažerských dovedností v oblasti výzkumu a inovací, pokud jde o udílené ceny, posilování inovačních ekosystémů, jakož i vytváření sítí výzkumu a inovací, mimo jiné na základě výzkumných infrastruktur financovaných z EU. Žadatelé musejí jasně prokázat, že projekty jsou provázány s vnitrostátními nebo regionálními strategiemi výzkumu a inovací, aby mohli žádat o financování v rámci složky „Rozšiřování účasti a šíření excelence“ části „Rozšiřování účasti a posilování Evropského výzkumného prostoru“ programu Horizont Evropa.

- (9) Výzkumné činnosti prováděné v rámci pilíře „Vynikající věda“ by měly být vymezeny podle potřeb a možností vědy a prosazovat vědeckou excelenci. Výzkumný program by měl být stanoven v úzké součinnosti s vědeckou obcí a měl by mimo jiné zahrnovat důraz na přilákání nových talentů v oblasti výzkumu a inovací a začínajících výzkumných pracovníků, a současně posilovat Evropský výzkumný prostor (EVP), zamezit odchodu vynikajících výzkumných pracovníků a podporovat jejich mobilitu.
- (9a) Program by měl Unii a jejím členským státům pomoci reflektovat velmi silnou mezinárodní konkurenci při získávání těch nejlepších výzkumných pracovníků a dovedností.
- (10) Pilíř „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“ by měl být realizován prostřednictvím klastrů výzkumných a inovačních činností s cílem maximalizovat začlenění napříč příslušnými tematickými oblastmi při zajištění vysoké a udržitelné úrovně excelence a dopadu ve vztahu k vynaloženým zdrojům. Tento pilíř bude podporovat přeshraniční spolupráci mezi obory, odvětvími a oblastmi politiky v zájmu cílů udržitelného rozvoje OSN v návaznosti na zásady Agendy 2030 a na Pařížskou dohodu, a konkurenceschopnosti odvětví Unie v rámci těchto úmluv. Stanovení vysoce ambiciózních a velkoplošných iniciativ v podobě výzkumných a inovačních misí umožní programu dosáhnout transformačního a systémového dopadu pro společnost při podpoře cílů udržitelného rozvoje, a to i prostřednictvím mezinárodní spolupráce a vědecké diplomacie.

- (11) Plné a včasné zapojení průmyslových subjektů všech kategorií do programu, od podnikatele jednotlivce a malých a středních podniků až po velké podniky, by mělo být jedním z hlavních kanálů, jejichž prostřednictvím budou realizovány cíle programu, zejména v zájmu vytvoření udržitelných pracovních míst a růstu. Takové zapojení průmyslu by se mělo vztahovat na akce podporované na úrovni přinejmenším srovnatelné s akcemi v rámci předchozího rámcového programu Horizont 2020 zavedeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1291/2013⁸ (Horizont 2020).
- (11a) Akce programu by měly poskytovat významný příspěvek k uvolnění potenciálu evropských strategických odvětví, včetně klíčových základních technologií odrážejících cíle strategie EU v oblasti průmyslové politiky⁹.
- (11b) Mnohostranné konzultace, mimo jiné i s občanskou společností a průmyslem by měly přispívat k výhledům a prioritám stanoveným prostřednictvím procesu strategického plánování. Výsledkem by měly být periodické strategické plány v oblasti výzkumu a inovací přijaté prostřednictvím prováděcích aktů za účelem přípravy obsahu pracovních programů.
- (11c) Aby mohla být příslušná akce financována, měl by pracovní program zohlednit výsledek konkrétních dřívějších projektů a stav vědy, technologie a inovací na vnitrostátní, unijní a mezinárodní úrovni, jakož i relevantní politický, tržní a společenský vývoj.

⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1291/2013 ze dne 11. prosince 2013, kterým se zavádí Horizont 2020 – rámcový program pro výzkum a inovace (2014–2020) a zrušuje rozhodnutí č. 1982/2006/ES (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 104).

⁹

- (12) Je důležité podporovat průmysl Unie, aby zůstal nebo se stal světovým vůdcem v oblasti inovací, digitalizace a klimatické neutrality, zejména prostřednictvím investic do klíčových základních technologií, na nichž podnikání budoucnosti staví. Akce programu by měly přiměřeně a transparentně řešit případy selhání trhu nebo suboptimálních investičních situací a posilovat investice, aniž by zdvojovaly nebo vytlačovaly soukromé financování, a měly by mít jasnou evropskou přidanou hodnotu a návratnost investic pro veřejnost. Tím se zajistí jednotnost akcí programu a pravidel EU pro státní podporu a zabrání nepřiměřenému narušování hospodářské soutěže na vnitřním trhu.
- (13) Program by měl podporovat výzkum a inovace integrovaným způsobem a dodržovat při tom všechna příslušná ustanovení Světové obchodní organizace. Koncept výzkumu, zahrnující experimentální vývoj, by se měl používat v souladu s manuálem Frascati vypracovaným Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), zatímco koncept inovace je třeba používat v souladu s manuálem Oslo OECD a Eurostatu na základě širokého přístupu zahrnujícího i sociální inovace. Definice OECD týkající se úrovně technologické připravenosti (TRL) by stejně jako v předchozím rámcovém programu Horizont 2020 měly být nadále zohledňovány při klasifikaci technologického výzkumu, vývoje produktů a jejich demonstrací, jakož i při vymezování typů akcí dostupných ve výzvách k předkládání návrhů. Granty by neměly být udělovány na akce, kde činnosti překračují rámec TRL 8. Pracovní program pro danou výzvu v rámci pilíře „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“ by mohl povolit granty pro validaci produktů ve velkém měřítku a jejich replikaci na trhu.
- (13a) Aniž jsou dotčena celková jednání o víceletém finančním rámci, program Horizont Evropa přispěje k cílům v oblasti vesmíru na úrovni výdajů, které alespoň proporcionálně odpovídají výdajům v rámci předchozího rámcového programu Horizont 2020 zavedeného nařízením Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 1291/2013.

- (14) Sdělení Komise o průběžném hodnocení programu Horizont 2020 (COM(2018) 2 final), zpráva Evropského parlamentu o posouzení provádění programu Horizont 2020 s ohledem na jeho průběžné hodnocení a návrh devátého rámcového programu (2016/2147(INI)) a závěry Rady nazvané „Od průběžného hodnocení programu Horizont 2020 k devátému rámcovému programu“ poskytly soubor doporučení pro tento program, včetně pravidel pro účast na tomto programu a šíření jeho výsledků, a to na základě zkušeností z předchozího programu i příspěvků od orgánů EU a zúčastněných subjektů. Mezi tato doporučení patří navrhnout opatření na podporu mobility výzkumných pracovníků a otevřenosti sítí v oblasti výzkumu a inovací za účelem ambicióznějšího investování s cílem dosáhnout kritického množství a maximalizovat dopad; podporovat průlomové inovace; stanovit priority pro investice Unie do výzkumu a inovací v oblastech vysoké přidané hodnoty, zejména prostřednictvím zaměření na mise, plného, uvědomělého a včasného zapojení občanů a široké komunikace; racionalizovat unijní strukturu financování za účelem plného využití potenciálu výzkumu a investic v Unii, včetně modernizace rozsahu iniciativ partnerství a režimů spolufinancování; rozvíjet větší a konkrétní součinnost mezi různými finančními nástroji Unie, zejména překonáváním úskalí intervenční logiky bez komplementární vazby a složitosti jednotlivých zdrojů financování, a rovněž s cílem pomoci mobilizovat nedostatečně využitý potenciál výzkumu a inovací v celé Unii; posilovat mezinárodní spolupráci a otevřenost vůči účasti třetích zemí; a pokračovat ve zjednodušování na základě zkušeností z provádění programu Horizont 2020.
- (15) Program by měl usilovat o součinnost s dalšími programy Unie, od jejich návrhu a strategického plánování, po výběr projektů, řízení, komunikaci, šíření a využívání výsledků, po monitorování, auditování a řízení. Pokud jde o financování činností v oblasti výzkumu a investic, měla by tato součinnost v největší možné míře umožňovat harmonizaci pravidel způsobilosti nákladů. Aby se zabránilo překrývání a duplikaci a zvýšil se pákový efekt unijního financování, lze použít převody z jiných programů Unie na činnosti programu Horizont Evropa. V těchto případech se tyto fondy budou řídit pravidly programu Horizont Evropa.

- (15a) V souladu s nařízením [o nástroji Evropské unie na podporu oživení] a v mezích dostupných zdrojů, které jsou tamtéž přiděleny, by se v rámci programu měla provádět opatření na podporu oživení a odolnosti za účelem řešení nebývalého dopadu krize COVID-19. Tyto dodatečné zdroje by měly být použity způsobem, který zajistí dodržování lhůt stanovených v nařízení [o nástroji Evropské unie na podporu oživení]¹⁰. Tyto dodatečné zdroje by měly být přidělovány výhradně na akce v oblasti výzkumu a inovací zaměřené na řešení důsledků krize COVID-19, zejména jejího hospodářského, sociálního a společenského dopadu.
- (16) Za účelem dosažení největšího možného dopadu unijního financování a nejefektivnějšího příspěvku k dosažení cílů politiky Unie, by měla Unie ve vhodných případech vstoupit do evropských partnerství s partnery ze soukromého nebo veřejného sektoru. Mezi takové partnery patří průmysl, univerzity, výzkumné organizace, subjekty pověřené výkonem veřejné služby na místní, regionální, celostátní nebo mezinárodní úrovni nebo organizace občanské společnosti, jako jsou nadace a nevládní organizace, které podporují nebo provádějí výzkum a inovace, za předpokladu, že požadovaných dopadů lze efektivněji dosáhnout spoluprací než Unií samotnou.
- (16a) Mělo by být možné, aby v závislosti na rozhodnutí členského státu byly příspěvky z programů spolufinancovaných z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Evropského sociálního fondu+ (ESF+), Evropského námořního a rybářského fondu (ENRF) a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) považovány za příspěvek zúčastněného členského státu pro účely programu Horizont Evropa. Tím však není dotčena potřeba dodržovat všechna ustanovení vztahující se na tyto příspěvky, jak je stanoveno v [novém nařízení o společných ustanoveních] a v nařízeních týkajících se jednotlivých fondů, a zejména nutnost dodržovat ustanovení, která stanoví požadavky na spolufinancování a systémy řízení a kontroly.

¹⁰ Návrh Komise (COM(2020) 459), kterým se mění nařízení o programu Horizont Evropa.

- (17) Program by měl posílit spolupráci mezi evropskými partnerstvími a partnery ze soukromého nebo veřejného sektoru na mezinárodní úrovni, včetně spojení výzkumných a inovačních programů a přeshraničních investic v oblasti výzkumu a inovací, přinášející vzájemný prospěch občanům a podnikům, a současně zajistit, aby EU své zájmy mohla hájit ve strategických oblastech¹¹.
- (17a) Stěžejní iniciativy v oblasti budoucích a vznikajících technologií (FET) se ukazují být účinným a účelným nástrojem, neboť díky společnému koordinovanému úsilí Unie a jejích členských států jsou pro společnost přínosem. Činnosti prováděné v rámci stěžejních iniciativ FET – Grafen, Projekt lidského mozku a Kvantová technologie – podporované programem Horizont 2020 budou i nadále podporovány v rámci programu Horizont Evropa prostřednictvím výzev k podávání návrhů obsažených v pracovním programu. Přípravné akce podporované v rámci části programu Horizont 2020 věnované stěžejním iniciativám FET poslouží jako podklad pro proces strategického plánování v rámci programu Horizont Evropa a poskytnou podněty pro práci na misích, spolufinancovaných či společně programovaných partnerstvích a pravidelných výzvách k podávání návrhů.
- (18) Společné výzkumné středisko by politikám Unie mělo poskytovat nezávislou vědeckou a technickou podporu vycházející z iniciativy klientů, a to v průběhu celého politického cyklu. Přímé akce Společného výzkumného střediska by měly být prováděny pružným, efektivním a transparentním způsobem s přihlédnutím k politickým potřebám Unie a příslušným potřebám uživatelů Společného výzkumného střediska, a to se zajištěním ochrany finančních zájmů Unie. Společné výzkumné středisko by mělo nadále vytvářet dodatečné zdroje.

¹¹ Viz například Komisí předložený návrh nařízení, kterým se zřizuje rámec pro prověřování přímých zahraničních investic v rámci EU (COM(2017) 487).

- (19) Pilíř „Inovativní Evropa“ by měl zavést řadu opatření pro integrovanou podporu pro potřeby podnikatelů a podnikání, jejichž cílem je realizovat a urychlit průlomové inovace pro rychlý růst trhu. Měl by přinést „jednotné kontaktní místo“ s cílem přilákat a podpořit všechny druhy inovátorů a inovativních společností, jako jsou malé a střední podniky včetně začínajících podniků a ve výjimečných případech malých společností se střední tržní kapitalizací, které mají potenciál pro zvyšování své kapacity na mezinárodní a unijní úrovni a nabízejí rychlé, pružné granty a možnosti společného investování, mimo jiné i se soukromými investory. Tyto cíle by měly být plněny zřízením Evropské rady pro inovace (ERI). Tento pilíř by měl také podporovat Evropský inovační a technologický institut (EIT) a evropské inovační ekosystémy jako celek, zejména prostřednictvím partnerství spolufinancování s národními a regionálními aktéry na podporu inovací.
- (19a) Ve smyslu tohoto nařízení, a zejména pokud jde o činnosti prováděné v rámci ERI, se začínajícím podnikem rozumí malý a střední podnik v počáteční fázi svého životního cyklu (včetně podniků odštěpených od univerzit), jehož cílem jsou inovativní řešení a škálovatelný podnikatelský model a který je autonomní ve smyslu článku 3 přílohy doporučení Komise 2003/361/ES¹²; „společností se střední tržní kapitalizací“ společnost, která není mikropodnikem ani malým nebo středním podnikem podle definice v doporučení Komise 2003/361/ES, která má 250 až 3000 zaměstnanců, přičemž počet zaměstnanců se stanoví v souladu s hlavou I článku 3, 4, 5 a 6 přílohy uvedeného doporučení; „malou společností se střední tržní kapitalizací“ je společnost se střední tržní kapitalizací, která má nejvýše 499 zaměstnanců.
- (20) Politické cíle tohoto programu budou rovněž řešeny prostřednictvím finančních nástrojů a rozpočtové záruky fondu InvestEU, zejména specializovaných nástrojů pro výzkum, inovace a digitalizaci, jakož i pro malé a střední podniky.

¹² Doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků (Úř. věst. L 124, 20.5.2003, s. 36).

- (21) ERI by spolu s dalšími částmi programu Horizont Evropa měla podněcovat všechny formy inovací od inkrementálních až po průlomové a přelomové inovace zacílené zejména na takové, které vytvářejí tržní příležitosti. ERI by se prostřednictvím svých nástrojů – Pathfinder a Accelerator – měla zaměřit na určování, vytváření a zavádění vysoce rizikových inovací všeho druhu včetně inkrementálních inovací s hlavním důrazem na průlomové a přelomové inovace a na špičkové inovace, které mají potenciál vytvářet tržní příležitosti. Prostřednictvím soudržné a modernizované podpory by ERI měla zaplnit současné vakuum v oblasti veřejné podpory soukromých investic pro průlomové inovace. Nástroje ERI vyžadují specializované právní a řídicí funkce s cílem odrážet její cíle, zejména činnosti zavádění na trh.
- (22) Nástroj ERI Accelerator bude pomáhat překlenout „údolí smrti“ mezi výzkumem, fází předcházející hromadnému uvádění výrobků na trh a zvyšováním kapacit společností. Nástroj Accelerator bude poskytovat podporu operacím s vysokým potenciálem, které představují taková technologická nebo vědecká, finanční, řídicí nebo tržní rizika, že ještě nejsou považovány za financovatelné z bankovních úvěrů, a nemohou tudíž mobilizovat významné investice z trhu, a doplňovat tak program InvestEU zavedený nařízením ...¹³, který bude podporovat inovativní, ale bankovními úvěry financovatelné projekty a subjekty.
- (22a) V úzké součinnosti s fondem InvestEU by měl nástroj ERI Accelerator, formou podpory kombinovaného financování a financování vlastního kapitálu, financovat malé a střední podniky, včetně začínajících podniků, a ve výjimečných případech projekty realizované malými společnostmi se střední tržní kapitalizací, které dosud nejsou schopny vytvářet příjmy, nejsou dosud ziskové, nebo nejsou schopny přilákat investice postačující k plnému provádění podnikatelského záměru příslušných projektů. Tyto způsobilé subjekty budou považovány za nefinancovatelné z bankovních úvěrů, ačkoli části jejich investičních potřeb mohly být nebo by mohly být zajištěny jedním nebo více investory, jako je soukromá nebo veřejná banka, fond rodinného majetku, fond rizikového kapitálu, andělský investor atd. Nástroj EIR Accelerator tímto způsobem překoná selhání trhu financováním slibných subjektů, které provádějí průlomové inovační projekty vytvářející tržní příležitosti, ale zatím nejsou nefinancovatelné z bankovních úvěrů. Jakmile se tyto projekty stanou financovatelnými z bankovních úvěrů, mohou být v pozdější fázi svého vývoje financovány z fondu InvestEU.

- (22b) Přestože rozpočet nástroje ERI Accelerator by pro účely článku 43 měl být využíván zejména ke kombinovanému financování, měla by čistě grantová podpora v rámci nástroje ERI Accelerator poskytovaná malým a středním podnikům, včetně začínajících podniků, odpovídat podpoře poskytované z rozpočtu nástroje pro malé a střední podniky v rámci předcházejícího rámcového programu Horizont 2020 zavedeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1291/2013¹⁴.
- (23) EIT by se prostřednictvím svých znalostních a inovačních společenství měl primárně zaměřit na posílení inovačních ekosystémů, které řeší globální výzvy, a podpořit začleňování inovací, výzkumu, vysokoškolského vzdělávání a podnikání. V souladu se svým zřizovacím aktem, nařízením o EIT a svým strategickým programem pro výzkum a inovace by EIT měl ve svých činnostech rozvíjet inovace a významným způsobem zvýšit svoji podporu začleňování vysokoškolského vzdělávání do inovačního ekosystému, a to zejména podněcováním podnikatelského vzdělávání, podporou pevné mimooborové spolupráce mezi průmyslem a univerzitním prostředím a určením výhledových dovedností pro budoucí inovátory k řešení globálních výzev, včetně pokročilých digitálních a inovačních dovedností. Režimy podpory poskytované EIT by měly přinášet prospěch příjemcům ERI, přičemž začínající podniky mající původ ve znalostních a inovačních společenstvích EIT by k akcím ERI měly mít přístup. Třebaže by EIT měl svým zaměřením na inovační ekosystémy přirozeně zapadat do pilíře „Inovativní Evropa“, měl by také v případě potřeby podporovat ostatní pilíře.
- (24) Klíčovým požadavkem pro rozvoj průlomových inovací by mělo být zajištění a zachování rovných podmínek pro podniky, které na daném trhu soutěží, a tím i možnosti, zejména pro malé a střední inovátory, sklízet plody svých investic a získat tržní podíl.

¹⁴ Očekává se, že v řadě C Úředního věstníku bude po přijetí konečného znění nařízení zveřejněno prohlášení Komise

- (25) Program by měl prosazovat a začleňovat spolupráci se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi a iniciativami na základě oboustranných přínosů, zájmů EU, mezinárodních závazků, vědecké diplomacie a v nejvyšší možné míře vzájemnosti. Mezinárodní spolupráce by se měla zaměřit na posílení výzkumné a inovační excelence, přitažlivosti a hospodářské a průmyslové konkurenceschopnosti Unie, na řešení globálních výzev, včetně cílů udržitelného rozvoje OSN, a to dodržováním zásad Agendy 2030 a Pařížské dohody přijaté v rámci Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu, a na podporu vnějších politik Unie. Měl by být dodržován přístup obecné otevřenosti vůči mezinárodní účasti a akcím cílené mezinárodní spolupráce, mimo jiné prostřednictvím odpovídající způsobilosti pro financování subjektů usazených v zemích s nízkými až středními příjmy. Současně by mělo být podporováno přidružení třetích zemí, zejména u kooperativních částí programu, a to v souladu s dohodami o přidružení a se zaměřením na přidanou hodnotu Unie. Při přidělování finančních příspěvků přidružených zemí na program by Komise měla vzít v úvahu míru účasti právních subjektů těchto zemí na různých složkách programu.
- (25a) Rada může určit zvláštní výbor, za jehož konzultace jsou vedena jednání, mimo jiné i o koncepci a obsahu dohod o přidružení, v souladu s čl. 218 odst. 4 SFEU.

- (26) S cílem prohloubit vztah mezi vědou a společností a maximalizovat přínosy jejich interakcí by program měl zapojit občany a organizace občanské společnosti do společného koncipování a spoluvytváření odpovědných výzkumných a inovačních programů (RRI) a jejich obsahu, které řeší obavy, potřeby a očekávání občanů a občanské společnosti, podpory vědeckého vzdělávání, zpřístupňování vědeckých poznatků veřejnosti a usnadňování účasti občanů a organizací občanské společnosti na jeho činnostech. Měl by tak učinit v celém svém rozsahu i prostřednictvím specializovaných činností v části „Rozšiřování účasti a posilování evropského výzkumného prostoru“. Zapojování občanů a občanské společnosti do výzkumu a inovací by mělo být doprovázeno veřejnou osvětovou činností s cílem získat a udržet veřejnou podporu programu. Program by měl rovněž usilovat o odstranění překážek a zvýšení součinnosti mezi vědou, technologií, kulturou a uměním s cílem získat novou kvalitu udržitelných inovací. Opatření přijatá za účelem lepšího zapojení občanů a občanské společnosti do podporovaných projektů by měla být monitorována.
- (27) Ve vhodných případech by program měl zohlednit zvláštní charakter nejvzdálenějších regionů podle článku 349 SFEU a v souladu se sdělením Komise „Silnější a obnovené strategické partnerství s nejvzdálenějšími regiony EU“, které Rada uvítala¹⁵.
- (28) Činnosti vyvíjené v rámci programu by měly usilovat o odstranění nerovností mezi ženami a muži, zlepšovat rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem a podporovat rovnost mezi ženami a muži v oblasti výzkumu a inovací, v souladu s články 2 a 3 Smlouvy o EU a článkem 8 SFEU. Genderové hledisko by mělo být začleněno do obsahu výzkumu a inovací a dodržováno ve všech fázích výzkumu. Činnosti vyvíjené v rámci programu by dále měly usilovat o odstranění nerovností a o prosazování rovnosti a rozmanitosti ve výzkumu a inovacích po všech stránkách s ohledem na věk, zdravotní postižení, rasu a etnický původ, náboženské vyznání či přesvědčení a sexuální orientaci.

¹⁵ Dokument 13715/17 + ADD 1-3: Sdělení Komise „Silnější a obnovené strategické partnerství s nejvzdálenějšími regiony EU“ (COM (2017) 623 final).

- (28a) V rámci celého programu je třeba setrvale usilovat o administrativní zjednodušení, zejména o snížení administrativní zátěže pro příjemce. Komise by měla dále zjednodušit své nástroje a pokyny tak, aby pro příjemce představovaly minimální zátěž. Zejména by měla Komise zvážit vydání zkrácené verze pokynů.
- (29) Toto nařízení stanoví cíle a priority pro činnosti Unie v oblasti výzkumu a vývoje v odvětví obrany, hlavní rysy těchto činností a výši účasti Unie na financování výzkumu a vývoje v odvětví obrany. S ohledem na specifika odvětví obranného průmyslu by měla být stanovena podrobná ustanovení pro unijní financování projektů obranného výzkumu v nařízení ..., kterým se zřizuje Evropský obranný fond¹⁶ a které vymezuje pravidla účasti pro výzkum v odvětví obrany. Civilní a obranný výzkum by měly probíhat ve vzájemné součinnosti, nicméně činnosti prováděné v rámci tohoto nařízení, s výjimkou těch, na které se nevztahuje Evropský obranný fond, by měly být zaměřeny výhradně na civilní využití. Vyloučí se tak zbytečná duplicita.
- (30) Toto nařízení stanoví finanční krytí programu. Částka uvedená v tomto nařízení představuje pro Evropský parlament a Radu během ročního rozpočtového procesu hlavní referenční částku ve smyslu [*odkaz bude v případě potřeby aktualizován podle nové interinstitucionální dohody*: bodu 17 interinstitucionální dohody ze dne 2 prosince 2013 mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení¹⁷].

¹⁶

¹⁷ Odkaz, který má být aktualizován: Úř. věst. C 373, 20.12.2013, s. 1. Tato dohoda je k dispozici na adrese: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.CES&toc=OJ:C:2013:373:TOC.

(31) Není-li stanoveno jinak s ohledem na zvláštní povahu činností v oblasti výzkumu a inovací, jež vyžadují jiná pravidla, například pokud jde o další zjednodušení nebo kratší lhůty, vztahuje se na tento program nařízení (EU, Euratom) č. [nové finanční nařízení] (dále jen „finanční nařízení“) přijaté na základě článku 322 SFEU. Uvedené nařízení stanoví pravidla pro plnění rozpočtu Unie, včetně pravidel týkajících se grantů, cen, veřejných zakázek, nepřímého plnění, finanční pomoci, finančních nástrojů a rozpočtových záruk, jakož i kontrolu odpovědnosti účastníků finančních operací. Pravidla přijatá na základě článku 322 SFEU se rovněž vztahují na další podmínky na ochranu rozpočtu a nástroje Evropské unie na podporu oživení¹⁸.

(31a) Celkový rozpočet na složku „Rozšiřování účasti a šíření excelence“ v rámci části „Rozšiřování účasti a posilování Evropského výzkumného prostoru“ programu Horizont Evropa by měl činit nejméně 3,3 % celkového rozpočtu programu Horizont Evropa. Z tohoto rozpočtu by měly těžit především právní subjekty v zemích, jimž je poskytována podpora pro rozšiřování účasti.

¹⁸ Tento bod odůvodnění může být zapotřebí aktualizovat, dokud nebude znám výsledek jednání o režimu podmíněnosti.

(32) V souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046¹⁹ (dále jen „finanční nařízení“) a (EU, Euratom) č. 883/2013²⁰ a nařízením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95²¹, (Euratom, ES) č. 2185/96²² a (EU) 2017/1939²³ mají být finanční zájmy Unie chráněny prostřednictvím přiměřených opatření, včetně prevence, odhalování, nápravy a vyšetřování nesrovnalostí včetně podvodů, zpětného získávání ztracených, neoprávněně vyplacených či nesprávně použitých finančních prostředků a případného ukládání správních sankcí. Zejména může Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) provádět v souladu s nařízením (Euratom, ES) č. 2185/96 a (EU, Euratom) č. 883/2013 správní vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, aby zjistil, zda nedošlo k podvodu, korupci nebo jinému protiprávnímu jednání ohrožujícímu nebo poškozujícímu finanční zájmy Unie. V souladu s nařízením (EU) 2017/1939 může Úřad evropského veřejného žalobce vyšetřovat a stíhat trestné činy proti finančním zájmům Unie, které jsou stanoveny ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371²⁴.

¹⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).

²⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1).

²¹ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1).

²² Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2).

²³ Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1).

²⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29).

V souladu s finančním nařízením mají všechny osoby nebo subjekty, kterým jsou poskytovány finanční prostředky Unie, plně spolupracovat na ochraně finančních zájmů Unie, udělit Komisi, OLAFu, Úřadu evropského veřejného žalobce v případě členských států, které se účastní posílené spolupráce podle nařízení (EU) 2017/1939, a Účetnímu dvoru nezbytná práva a přístup a zajistit, aby rovnocenná práva udělily i třetí osoby podílející se na vynakládání finančních prostředků Unie.

- (32a) Třetí země, které jsou členy Evropského hospodářského prostoru (EHP), se mohou účastnit programů Unie v rámci spolupráce zavedené podle Dohody o Evropském hospodářském prostoru²⁵, která stanoví provádění programů na základě rozhodnutí přijatého podle uvedené dohody. Třetí země se mohou rovněž účastnit na základě jiných právních nástrojů. Toto nařízení by mělo obsahovat zvláštní ustanovení za účelem udělení nezbytných práv a přístupu příslušné schvalující osobě, OLAFu a Účetnímu dvoru, aby mohly komplexně vykonávat své pravomoci.
- (33) Podle [odkaz bude v případě potřeby aktualizován podle nového rozhodnutí o ZZÚ: článku 94 rozhodnutí Rady 2013/755/EU²⁶] jsou osoby a subjekty usazené v zámořských zemích a územích (ZZÚ) způsobilé k získání finančních prostředků s výhradou pravidel a cílů programu a případných režimů použitelných na členský stát, s nímž je daná ZZÚ spojena.
- (34) Podle bodů 22 a 23 interinstitucionální dohody ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů je třeba hodnotit tento program na základě informací shromážděných prostřednictvím zvláštních požadavků na podávání zpráv a monitorování a zároveň zamezit nadměrné regulaci a administrativní zátěži, zejména pro členské státy a příjemce programu. Tyto požadavky mohou případně zahrnovat měřitelné ukazatele jakožto základ pro hodnocení toho, jaké má program účinky v praxi.

²⁵ Úř. věst. L 1, 3.1.1994, s. 3.

²⁶ Rozhodnutí Rady 2013/755/EU ze dne 25. listopadu 2013 o přidružení zámořských zemí a území k Evropské unii („rozhodnutí o přidružení zámoří“) (Úř. věst. L 344, 19.12.2013, s. 1).

- (35) Aby bylo možné doplnit nebo změnit ukazatele způsobů dosahování dopadů, je-li to považováno za nezbytné, měla by být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 SFEU. Je obzvláště důležité, aby Komise vedla vhodné konzultace v rámci své přípravné činnosti, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě o zdokonalování tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na setkání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.
- (36) Soudržnost a součinnost mezi programem Horizont Evropa a kosmickým programem EU budou podporovat globálně konkurenceschopné a inovativní evropské kosmické odvětví; zvyšovat samostatnost Evropy, pokud jde o přístup do kosmu a jeho využívání, v zabezpečeném a chráněném prostředí; a posilovat úlohu Evropy jakožto globálního aktéra. Data a služby poskytované kosmickým programem budou podporovat vynikající výzkum, průlomová řešení a následné uživatele v rámci programu Horizont Evropa.
- (36a) Soudržnost a součinnost mezi programem Horizont Evropa a Erasmus budou přispívat k využívání výsledků výzkumu prostřednictvím odborné přípravy a k šíření inovativnosti ve vzdělávacím systému a zajišťovat, aby činnosti v oblasti vzdělávání a odborné přípravy vycházely z těch nejaktuálnějších výzkumných a inovačních činností. V návaznosti na pilotní akce zahájené v rámci programu Erasmus+ 2014–2020 na evropských univerzitách tak program Horizont Evropa bude v příslušných případech synergickým způsobem doplňovat podporu poskytovanou evropským univerzitám programem Erasmus.
- (37) Pravidla pro účast a šíření výsledků by měla náležitě odrážet potřeby programu s přihlédnutím k obavám a doporučením vyjádřeným různými zainteresovanými subjekty a odborníky při průběžném hodnocení programu Horizont 2020.

- (38) Společná pravidla pro program jako celek by měla zajistit ucelený rámec, který usnadní účast v programech finančně podporovaných z rozpočtu programu, včetně účasti v programech řízených financujícími orgány, jako jsou EIT, společné podniky nebo jiné struktury podle článku 187 SFEU, a účast v programech prováděných členskými státy na základě článku 185 SFEU. Mělo by být možné přijmout zvláštní pravidla, avšak výjimky musí být omezeny na nezbytně nutné a řádně odůvodněné případy.
- (39) Akce, které spadají do působnosti tohoto programu, by měly respektovat základní práva a dodržovat zásady uznávané zejména v Listině základních práv Evropské unie. Tyto akce by měly probíhat v souladu s právními povinnostmi, včetně povinností vyplývajících z mezinárodního práva, a se všemi příslušnými rozhodnutími Komise, jako je oznámení Komise ze dne 28. června 2013²⁷, jakož i s etickými zásadami, včetně zamezení jakémukoli porušení integrity výzkumu. Při výzkumných činnostech je třeba zohlednit i článek 13 SFEU a používání zvířat ve výzkumu a při testování by mělo být omezeno s tím, že konečným cílem je jejich používání nahradit.²⁸

²⁷ Úř. věst. C 205, 19.7.2013, s. 9.

²⁸ Odkaz na prohlášení Komise o financování výzkumu lidských embryonálních kmenových buněk ze zdrojů EU pro program Horizont Evropa.

- (40) V souladu s cíli mezinárodní spolupráce, jak jsou stanoveny v člancích 180 a 186 SFEU, by měla být prosazována účast právních subjektů usazených ve třetích zemích a mezinárodních organizací. Provádění programu by mělo být v souladu s opatřeními přijatými v souladu s články 75 a 215 SFEU a mělo by být v souladu s mezinárodním právem. Pokud jde o akce spojené se strategickými prostředky, zájmy, samostatností nebo bezpečností Unie, účast na konkrétních akcích v rámci programu může být omezena pouze na subjekty usazené v členských státech nebo na subjekty usazené v uvedených přidružených nebo jiných třetích zemích, kromě členských států. Jakékoli vyloučení právních subjektů usazených v Unii nebo v přidružených zemích přímo či nepřímo kontrolovaných nepřidruženými třetími zeměmi nebo právními subjekty nepřidružených třetích zemí by mělo na jedné straně zohlednit rizika, která by představovalo zahrnutí těchto subjektů, a na druhé straně prospěch, který by jejich účast přinesla.
- (41) S vědomím toho, že změna klimatu je jednou z největších celosvětových a společenských výzev, a s ohledem na význam boje proti změně klimatu v souladu se závazkem Unie provádět Pařížskou dohodu a cíle Organizace spojených národů pro udržitelný rozvoj bude tento program přispívat k zohledňování oblasti klimatu a k dosahování obecného cíle, kterým je vynakládat 30 % výdajů z rozpočtu Unie na podporu cílů v oblasti klimatu. Zohledňování oblasti klimatu musí být odpovídajícím způsobem zahrnuto do obsahu výzkumu a inovací a uplatňováno ve všech fázích výzkumu.

- (41a) V kontextu dopadů na klima bude Komise podávat zprávy o výstupech, inovacích a souhrnných odhadovaných účincích projektů, které jsou z hlediska klimatu relevantní, a to i pro jednotlivé části programu a způsoby provádění. Ve své analýze by Komise měla zohlednit dlouhodobé hospodářské, společenské a environmentální náklady i přínosy pro evropské občany vyplývající z činností v rámci programu, včetně využívání inovativních řešení ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se jejím dopadům, odhadovaných dopadů na zaměstnanost a zakládání podniků, hospodářský růst a konkurenceschopnost, jakož i čisté energie, zdraví a dobrých životních podmínek (včetně kvality ovzduší, půdy a vody). Výsledky této analýzy dopadů by měly být zveřejněny, posouzeny v kontextu klimatických a energetických cílů Evropy a zohledněny v rámci následného strategického plánování a budoucích pracovních programů.
- (41b) Výzkumné a inovační činnosti by v souladu s cíli udržitelného rozvoje měly přispívat k ochraně a obnově biologické rozmanitosti.
- (43) Využívání citlivých podkladových informací nebo přístupu neoprávněných osob k citlivým výsledkům může mít nepříznivý dopad na zájmy Unie nebo jednoho či více členských států. Nakládání s důvěrnými údaji a utajovanými informacemi by se tudíž mělo řídit všemi příslušnými ustanoveními práva Unie, včetně vnitřních pravidel orgánů, jako je rozhodnutí Komise (EU, Euratom) č. 2015/444, kterým se stanoví ustanovení týkající se bezpečnostních pravidel na ochranu utajovaných informací EU.
- (44) Je třeba stanovit minimální podmínky pro účast, a to ve formě obecného pravidla, kdy by konsorcium mělo zahrnovat alespoň jeden právní subjekt z členského státu, a s ohledem na specifika konkrétního typu akcí v rámci programu.

- (45) Je vhodné stanovit podmínky pro poskytování finančních prostředků Unie účastníkům akcí v rámci programu. Granty by v zájmu dalšího zjednodušení měly být realizovány s přihlédnutím ke všem formám příspěvků stanoveným ve finančním nařízení, včetně jednorázových částek, paušálních sazeb nebo jednotkových nákladů. Při zadávání grantů je třeba stanovit práva a povinnosti příjemců, včetně případné úlohy a úkolů koordinátora. Při vypracovávání a jakékoli podstatné změně vzorových grantových dohod by měla být zajištěna úzká spolupráce s odborníky členských států.
- (46) Míry financování v tomto nařízení jsou uváděny jako maxima, aby byla splněna zásada spolufinancování. Nižší míry financování lze v průběhu realizace programu stanovit pouze v řádně odůvodněných případech.
- (47) V souladu s finančním nařízením by program měl poskytnout základ pro širší přijetí obvyklých postupů účtování nákladů příjemců, pokud jde o náklady na zaměstnance a jednotkové náklady pro interně fakturované zboží a služby (mimo jiné u velkých výzkumných infrastruktur ve smyslu programu Horizont 2020). Všichni příjemci by měli mít možnost použít jednotkové náklady pro interně fakturované zboží a služby vypočtené v souladu s obvyklými účetními postupy příjemců, které kombinují skutečné přímé a nepřímé náklady. V tomto ohledu by příjemci měli být s to zahrnout skutečné nepřímé náklady vypočtené na základě klíčů pro přidělování v těchto jednotkových nákladech pro interně fakturované zboží a služby.
- (48) Stávající systém úhrady skutečných nákladů na zaměstnance by měl být dále zjednodušen vybudováním přístupu odměňování na základě projektu vyvinutého v rámci programu Horizont 2020 a dále uveden v soulad s finančním nařízením s cílem zmenšit rozdíly v odměňování výzkumných pracovníků EU zapojených do programu.

- (49) Záruční fond pro účastníky zřízený v rámci programu Horizont 2020 a řízený Komisí se ukázal jako důležitý ochranný mechanismus, který zmírňuje rizika spojená s dlužnými částkami, které neuhradili neplnění účastníci. Proto by záruční fond pro příjemce, přejmenovaný na vzájemný pojišťovací mechanismus (dále jen „mechanismus“), měl pokračovat a rozšířit se na další financující orgány, zejména na iniciativy podle článku 185 SFEU. Mechanismus by měl být otevřen příjemcům jakéhokoli jiného přímo řízeného programu Unie.
- (50) Pravidla pro využívání a šíření výsledků by měla být stanovena s cílem zajistit, aby příjemci chránili, využívali, šířili tyto výsledky a případně zajistili přístup k těmto výsledkům. Větší důraz by měl být kladen na využívání výsledků a Komise by měla určit a pomoci maximalizovat příležitosti pro příjemce k využívání výsledků, zejména v Unii. Využívání výsledků by mělo zohledňovat zásady tohoto programu, včetně podpory inovací v Unii a posilování Evropského výzkumného prostoru.
- (51) Klíčové prvky systému hodnocení a výběru návrhu v rámci předchozího programu Horizont 2020 by měly být zachovány se zvláštním zaměřením na excelenci. Návrhy by měly i nadále být vybírány na základě hodnocení ze strany nezávislých odborníků. Komise by v příslušných případech měla do procesu hodnocení nadále zapojovat nezávislé pozorovatele. Pro činnosti v rámci nástroje ERI Pathfinder, misí a v jiných řádně odůvodněných případech, jak je podrobně stanoveno v pracovním programu, je možné zohlednit nutnost zajistit celkovou soudržnost portfolia projektů, pokud návrhy projektů splnily příslušné prahové hodnoty. Příslušné cíle a postupy by měly být předem zveřejněny. V souladu s čl. 200 odst. 7 finančního nařízení by žadatelé měli obdržet zpětnou vazbu ohledně hodnocení jejich návrhu a zejména, je-li to relevantní, důvody pro zamítnutí.

- (52) U všech částí programu by se v souladu s články 126 a 127 finančního nařízení pokud možno mělo uplatňovat systematické křížové spoléhání na audity a hodnocení s cílem snížit administrativní zátěž příjemců finančních prostředků Unie. Křížové spoléhání by mělo být výslovně stanoveno tím, že zvažuje i další prvky jistoty, jako jsou audity systémů a postupů.
- (53) Specifické výzvy v oblasti výzkumu a inovací by měly být řešeny prostřednictvím udílení cen, případně i prostřednictvím společných či sdílených cen, organizovaného Komisí nebo financujícím subjektem spolu s dalšími orgány Unie, přidruženými zeměmi, třetími zeměmi, mezinárodními organizacemi či neziskovými právními subjekty.
- (54) Formy financování a metody provádění podle tohoto nařízení se vybírají na základě toho, nakolik jsou schopny dosáhnout specifických cílů akcí a přinést výsledky, přičemž se přihlíží zejména k nákladům na kontrolní opatření, administrativní zátěži a očekávanému riziku nesouladu. Co se týče grantů, je třeba zvážit použití jednorázových částek, paušálních sazeb a stupnic jednotkových nákladů.

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

HLAVA I

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

1. Toto nařízení stanoví program Horizont Evropa – rámcový program pro výzkum a inovace (dále jen „program“) a pravidla pro účast a šíření výsledků při nepřímých akcích v rámci programu a rovněž stanoví rámec, jímž se řídí podpora Unie pro výzkumné a inovační činnosti. Program se stanovuje na období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2027.
2. Stanoví cíle programu, rozpočet na období 2021–2027, formy financování z prostředků Unie a pravidla pro poskytování tohoto financování.
3. Program se bude provádět prostřednictvím:
 - a) zvláštního programu zavedeného rozhodnutím .../.../EU²⁹;
 - aa) finančního příspěvku pro EIT zavedeného nařízením (ES) č. 294/2008;
 - b) zvláštního programu pro obranný výzkum zavedeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) .../..., kterým se zřizuje Evropský obranný fond.

29

4. Pojmy „Horizont Evropa“, „program“ a „zvláštní program“ použité v tomto nařízení se týkají záležitostí relevantních pouze pro zvláštní program popsany v odst. 3 písm. a), není-li výslovně uvedeno jinak.

EIT provádí program v souladu se svými strategickými cíli na období 2021–2027 stanovenými ve strategickém programu inovací, při zohlednění strategického plánování.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) „výzkumnými infrastrukturami“ zařízení, která poskytují zdroje a služby pro výzkumné komunity k provádění výzkumu a podpoře inovací v jejich oborech. Tato definice zahrnuje související lidské zdroje a hlavní vybavení nebo soubory nástrojů, zařízení související se znalostmi, jako jsou sbírky, archivy nebo infrastruktury vědeckých údajů, počítačové systémy, komunikační sítě a jakékoliv jiné infrastruktury jedinečné povahy a otevřené pro externí uživatele, nezbytné k dosažení excelence v oblasti výzkumu a inovací. V případě potřeby mohou být použity nad rámec výzkumu, například v oblasti vzdělávání nebo veřejných služeb a mohou být „na jednom místě“, „virtuální“ nebo „distribuované“;
- 2) „strategií pro inteligentní specializaci“ strategie pro inteligentní specializaci, jak je definována v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013³⁰ a která splňuje nezbytné podmínky stanovené v nařízení (EU) XX [nařízení o společných ustanoveních];

³⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006.

- 3) „evropským partnerstvím“ iniciativa připravená s včasným zapojením členských států nebo přidružených zemí, v jejímž rámci se Unie spolu se soukromými nebo veřejnými partnery (jako je odvětví průmyslu, univerzity, výzkumné organizace, subjekty pověřené výkonem veřejné služby na místní, regionální, celostátní nebo mezinárodní úrovni nebo organizace občanské společnosti, včetně nadací a nevládních organizací) zavazují, že budou společně podporovat přípravu a provádění programu výzkumu a inovačních činností, včetně těch, které souvisejí s uplatněním na trhu a v oblasti regulace či politik;
- 4) „otevřeným přístupem“ postup umožňující koncovému uživateli bezplatné poskytování přístupu online k výsledkům výzkumu vyplývajícím z akcí financovaných v rámci programu, v souladu s článkem 10 a čl. 35 odst. 3 tohoto nařízení;
- 4a) „otevřenou vědou“ přístup k vědeckému procesu založený na otevřené spolupráci, nástrojích a šíření poznatků, včetně prvků článku 10.
- 5) „misí“ portfolio akcí excelence v oblasti výzkumu a inovací s významným dopadem napříč obory a odvětvími určených k těmto účelům:
- dosáhnout ve stanoveném časovém rámci měřitelného cíle, jehož by nebylo možné dosáhnout prostřednictvím jednotlivých akcí,
 - mít vliv na společnost a tvorbu politiky prostřednictvím vědy a techniky a
 - být relevantní pro významnou část evropského obyvatelstva a pro široké spektrum evropských občanů;
- 6) „zadáváním zakázek v předobchodní fázi“ zadávání zakázek na služby ve výzkumu a vývoji zahrnující sdílení rizik a zisků v tržních podmínkách, a vývoj po jednotlivých fázích v konkurenčním prostředí, pokud jsou zadávané služby ve výzkumu a vývoji jasně odděleny od komerční výroby a distribuce konečných produktů;
- 7) „zadáváním veřejných zakázek na inovativní řešení“ zadávání zakázek, v nichž zadavatelé působí jako zaváděcí zákazník pro inovativní zboží nebo služby, které dosud nejsou ve velkém rozsahu k dispozici na trhu, a mohou zahrnovat zkoušku shody;

- 8) „přístupovými právy“ práva využívat výsledky nebo stávající znalosti za podmínek stanovených v souladu s tímto nařízením;
- 9) „stávajícími znalostmi“ jakékoli údaje, know-how nebo informace – bez ohledu na jejich formu či povahu, hmotné či nehmotné, včetně jakýchkoli práv, jako jsou práva duševního vlastnictví, které: i) mají příjemci v držení před svým přistoupením k akci; a ii) které příjemci písemnou dohodou označili za potřebné k provedení akce nebo k využití jejích výsledků;
- 10) „šířením výsledků“ zveřejňování výsledků vhodnými prostředky (s výjimkou prostředků, které vyplývají z ochrany nebo využívání výsledků), včetně vědeckých publikací v libovolném sdělovacím prostředku;
- 11) „využíváním výsledků“ využívání výsledků v dalších výzkumných a inovačních činnostech jiných, než jsou činnosti zahrnuté do dané akce, včetně mimo jiné při obchodním využití, jako je vývoj, vytváření produktu či procesu a jeho uvádění na trh při vytváření a poskytování služby nebo při normalizačních činnostech;
- 12) „spravedlivými a přiměřenými podmínkami“ vhodné podmínky, včetně možných finančních podmínek či podmínek bezplatnosti, které zohledňují zvláštní okolnosti žádosti o přístup, například skutečnou nebo potenciální hodnotu výsledků nebo stávajících znalostí, k nimž je požadován přístup, nebo rozsah, trvání či další charakteristiky předpokládaného využití;
- 13) „financujícím subjektem“ subjekt nebo organizace, jiné než Komise, jak je uvedeno v čl. 62 odst. 1 písm. c) finančního nařízení, které Komise pověřila úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu v rámci programu;
- 14) „mezinárodní organizací pro evropský výzkum“ mezinárodní organizace, v níž většinu členů tvoří členské státy nebo přidružené země a jejímž hlavním cílem je podporovat vědeckotechnickou spolupráci v Evropě;

- 15) „právním subjektem“ jakákoli fyzická nebo právnická osoba založená a uznaná jako taková podle vnitrostátního práva, práva Unie nebo mezinárodního práva, která má právní subjektivitu a která smí vlastním jménem vykonávat práva a mít povinnosti, nebo subjekt bez právní subjektivity v souladu s čl. 197 odst. 2 písm. c) finančního nařízení;
- 15a) „zeměmi, jimž je poskytována podpora pro rozšiřování účasti“ / „zeměmi s nízkou výkonností v oblasti výzkumu a inovací“ země, v nichž je třeba zřídit právní subjekty, aby byly způsobilé jako koordinátoři v rámci složky „Rozšiřování účasti a šíření excelence“ části „Rozšiřování účasti a posilování Evropského výzkumného prostoru“ programu Horizont Evropa.
Z členských států EU jsou těmito zeměmi Bulharsko, Chorvatsko, Kypr, Česká republika, Estonsko, Řecko, Maďarsko, Lotyšsko, Litva, Malta, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko, a to po celou dobu trvání programu. Pro přidružené země bude seznam způsobilých zemí sestaven na základě stanoveného ukazatele a zveřejněn v pracovním programu. Na základě článku 349 SFEU budou jako koordinátoři v rámci této složky rovněž plně způsobilé právní subjekty z nejvzdálenějších regionů.
- 16) „neziskovým právním subjektem“ právní subjekt, který je na základě své právní formy neziskový nebo má zákonnou povinnost nerozdělovat zisk mezi akcionáře nebo jednotlivé členy;
- 16a) „malým a středním podnikem“ mikropodnik a malý a střední podnik, jak jsou definovány v doporučení Komise 2003/361/ES³¹;
- 17) „malou společností se střední tržní kapitalizací“ subjekt, který není mikropodnikem ani malým či středním podnikem („MSP“) podle definice v doporučení Komise 2003/361/ES²⁷, který má nejvýše 499 zaměstnanců, přičemž počet zaměstnanců se stanoví v souladu s hlavou I článku 3, 4, 5 a 6 přílohy uvedeného doporučení;
- 18) „výsledky“ jakékoliv hmotné či nehmotné výsledky akce, jako jsou údaje, know-how nebo informace, bez ohledu na jejich formu či povahu a bez ohledu na to, zda mohou být chráněny, jakož i veškerá práva s nimi spojená, včetně práv duševního vlastnictví;

- 18a) „výstupy výzkumu“ výsledky generované akcí, k nimž je možné získat přístup v podobě vědeckých publikací, údajů nebo jiných projektovaných výstupů a postupů, jako jsou software, algoritmy, protokoly a elektronické notebooky;
- 19) „pečetí excelence“ certifikační značka, která dokládá, že návrh předložený v rámci výzvy k podávání návrhů převyšuje všechny prahové hodnoty hodnocení stanovené v pracovním programu, avšak nemohl být financován z důvodu nedostatku rozpočtových prostředků na tuto výzvu v rámci pracovního programu, ale mohl by získat podporu z jiných unijních či vnitrostátních zdrojů financování;
- 19a) „strategickým plánem v oblasti výzkumu a inovací“ prováděcí akt, který stanoví strategii pro uskutečnění obsahu pracovního programu na období nejvýše čtyř let, v návaznosti na povinné rozsáhlé mnohostranné konzultace. Definiuje priority, vhodné druhy akcí a způsoby realizace, které mají být použity;
- 20) „pracovním programem“ dokument přijatý Komisí pro provádění zvláštního programu³² v souladu s článkem 12 uvedeného programu, nebo obsahem a strukturou rovnocenný dokument přijatý financujícím subjektem;
- 21) „vratnou zálohou“ část kombinovaného financování z programu Horizont Evropa nebo Evropské rady pro inovace (ERI) odpovídající půjčce podle hlavy X finančního nařízení, která je přímo poskytována Unií na neziskovém základě na pokrytí nákladů na činnosti související s inovační akcí a kterou uhradí příjemce Unii za podmínek stanovených ve smlouvě;
- 22) „smlouvou“ dohoda uzavřená mezi Komisí nebo financujícím subjektem a právním subjektem, kterou se řídí inovační akce a akce uvádění na trh podporované kombinovaným financováním z programu Horizont Evropa nebo ERI;

32

- 23) „utajovanými informacemi“ utajované informace EU, jak jsou vymezeny v článku 3 rozhodnutí Komise (EU, Euratom) 2015/444, dále utajované informace členských států, utajované informace třetích zemí, s nimiž má Unie dohody o bezpečnosti informací, a utajované informace mezinárodní organizace, s níž má Unie dohody o bezpečnosti informací;
- 24) „operací kombinování zdrojů“ opatření podporovaná z rozpočtu EU, včetně opatření v rámci nástrojů kombinujících zdroje financování podle čl. 2 odst. 6 finančního nařízení, která kombinují nevratné formy podpory a finanční nástroje z rozpočtu EU s vratnými formami podpory od rozvojových či jiných veřejných finančních institucí, jakož i od komerčních finančních institucí a investorů;
- 25) „kombinovaným financováním z programu Horizont Evropa“ finanční podpora programu na podporu inovačních aktivit a aktivit uvádění na trh, spočívající ve specifické kombinaci grantu nebo vratné zálohy s kapitálovou investicí nebo jiné vratné formě podpory;
- 25aa) „akcí v oblasti výzkumu a inovací“ akce sestávající především z činností, jejichž cílem je vytvořit nové znalosti nebo prověřit proveditelnost nové nebo zdokonalené technologie, produktu, postupu, služby nebo řešení. Takovými činnostmi mohou být základní a aplikovaný výzkum, vývoj a integrace technologií, testování, demonstrace a ověřování prototypu malého rozsahu v laboratoři nebo v simulovaném prostředí.
- „inovační akcí“ akce sestávající především z činností přímo zaměřených na tvorbu plánů, úprav nebo návrhů nových, pozměněných nebo zdokonalených produktů, postupů nebo služeb, včetně případného vývoje prototypů, testování, předvádění, pilotních projektů, rozsáhlé schvalování produktů a tržní replikace;
- 25c) „hraničním výzkumem ERV (včetně programu ERV „Proof of Concept“)" hlavní výzkumné akce řízené vědeckými pracovníky, které pořádá jeden nebo více příjemců výhradně v Evropské radě pro výzkum;

- 25d) „akcí spojenou s odbornou přípravou a mobilitou“ akce zaměřená na zdokonalování dovedností, znalostí a kariérních vyhlídek výzkumných pracovníků založená na mobilitě mezi zeměmi a případně mezi odvětvími či obory;
- 25e) „akcí na spolufinancování programu“ akce zajišťující víceleté spolufinancování programu činností zaváděného nebo prováděného subjekty, které řídí nebo financují programy v oblasti výzkumu a inovací a nejsou financujícími subjekty Unie. Tento program činností může podporovat vytváření kontaktů a koordinaci, výzkum, inovace, pilotní akce a akce v oblasti inovací a tržního využití, odborné přípravy a mobility, jakož i zvyšování povědomí a komunikaci, šíření a využívání, veškerou příslušnou finanční podporu, například granty, ceny, zadávání veřejných zakázek, jakož i kombinované financování z programu Horizont Evropa nebo jejich kombinaci. Akce na spolufinancování programů mohou tyto subjekty provádět přímo nebo třetí strany jejich jménem;
- 25f) „akcí týkající se zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi“ akce, jejíž hlavním cílem je uskutečnění zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi prováděné příjemci, kteří jsou veřejnými zadavateli nebo zadavateli;
- 25g) „akcí týkající se zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení“ akce, jejíž hlavním cílem je uskutečnění společného nebo koordinovaného zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení prováděných příjemci, kteří jsou veřejnými zadavateli nebo zadavateli;
- 25h) „koordinační a podpůrnou akcí“ akce přispívající k cílům programu, s výjimkou výzkumných a inovačních činností, vyjma případů, kdy jsou prováděny v rámci složky „Rozšiřování účasti a sdílení excelence“ části „Rozšiřování účasti a posilování Evropského výzkumného prostoru“; a koordinace zdola nahoru bez spolufinancování výzkumných činností z EU, jež umožňuje spolupráci mezi právními subjekty z členských států a přidružených zemí s cílem posílit Evropský výzkumný prostor;
- 25i) „motivačním oceněním“ ocenění, jež má stanovením cíle před vykonáním činnosti pobídnout k investicím v daném směru;

- 25j) „cenou uznání“ cena odměňující úspěchy dosažené v minulosti a vynikající práci po jejím provedení;
- 25k) „akcí v oblasti inovací a tržního využití“ akce zahrnující inovační a jiné akce nezbytné k zavádění inovací na trhu, včetně rozšiřování podniků, v jejichž rámci se poskytuje kombinované financování z programu Horizont Evropa (kombinace grantů a financování ze soukromého sektoru);
- 25l) „nepřímými akcemi“ výzkumné a inovační činnosti, které Unie finančně podporuje a účastníci je uskutečňují;
- 25m) „přímými akcemi“ výzkumné a inovační činnosti uskutečňované Komisí prostřednictvím Společného výzkumného střediska;
- 27) „zadáváním veřejných zakázek“ zadávání zakázek definované v čl. 2 odst. 49 finančního nařízení;
- 28) „přidruženým subjektem“ jakýkoli právní subjekt definovaný v čl. 187 odst. 1 finančního nařízení;
- 30) „inovačním ekosystémem“ ekosystém, který na úrovni EU spojuje aktéry nebo subjekty, jejichž funkčním cílem je umožnit rozvoj technologií a inovace. Zahrnují vztahy mezi materiálními zdroji (jako jsou fondy, vybavení a zařízení), institucemi (jako jsou vysokoškolské instituce a podpůrné služby, organizace pro výzkum a technologie, společnosti, investoři rizikového kapitálu a finanční zprostředkovatelé) a vnitrostátními, regionálními a místními subjekty pro tvorbu politik a financování;

Článek 3

Cíle programu

1. Obecným cílem programu je přinášet vědecký, technologický, ekonomický a společenský dopad investic Unie v oblasti výzkumu a inovací s cílem posílit vědecké a technické základny Unie a posílit její konkurenceschopnost ve všech členských státech, a to i v oblasti průmyslu, plnit strategické priority Unie, a přispět k naplnění cílů a politik EU a k řešení globálních výzev, včetně cílů udržitelného rozvoje prostřednictvím dodržování zásad Agendy 2030 a Pařížské dohody, a posilovat Evropský výzkumný prostor. Program tak maximalizuje přidanou hodnotu Unie, přičemž se zaměřuje na cíle a činnosti, které nemohou být účinně uskutečňovány členskými státy samostatně, ale pouze ve spolupráci.
2. Program má tyto specifické cíle:
 - a) rozvíjet, podporovat a stimulovat vědeckou excelenci, podporovat vytváření a šíření vysoce kvalitních nových základních a aplikovaných znalostí, dovedností, technologií a řešení, odborné přípravy a mobility výzkumných pracovníků, přilákat talentované odborníky na všech úrovních a přispívat k plnému zapojení talentového potenciálu Unie do akcí podporovaných v rámci tohoto programu;
 - b) vytvářet znalosti a posílit dopad výzkumu a inovací při rozvoji, podpoře a provádění politik Unie a podporovat přístupnost a zavádění inovativních řešení v evropském průmyslu, zejména v malých a středních podnicích, a ve společnosti pro řešení globálních výzev, včetně změny klimatu a cílů udržitelného rozvoje;
 - c) podporovat všechny formy inovací, usnadňovat technologický rozvoj, demonstrace a přenos technologií a znalostí a posilovat zavádění a využívání inovativních řešení;

- d) optimalizovat plnění programu pro posílení a zvýšení dopadu a atraktivity Evropského výzkumného prostoru, podporovat účast všech členských států, včetně členských států s nízkou výkonností v oblasti výzkumu a inovací, založenou na excelenci v programu Horizont Evropa a usnadňovat spolupráci v rámci Evropského výzkumu a inovací.

Článek 4

Struktura programu

1. Program je rozdělen do následujících částí, které přispívají k dosažení obecných a specifických cílů stanovených v článku 3:
 - 1) Pilíř I „Vynikající věda“ obsahující tyto složky:
 - a) Evropská rada pro výzkum (ERV);
 - b) Akce „Marie Curie-Skłodowska“ (MSCA);
 - c) výzkumné infrastruktury.
 - 2) Pilíř II „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“ obsahující tyto složky, s ohledem na to, že společenské vědy a humanitní obory musí hrát důležitou roli v zakázkách pro všechny klastry:
 - a) klastr „Zdraví“;
 - b) klastr „Kultura, kreativita a inkluzivní společnost“;
 - ba) klastr „Civilní bezpečnost pro společnost“;
 - c) klastr „Digitální oblast, průmysl a vesmír“;
 - d) klastr „Klima, energetika a mobilita“;

- f) klastr „Potraviny, biohospodářství, přírodní zdroje, zemědělství a životní prostředí“;
 - g) nejaderné přímé akce Společného výzkumného střediska (JRC).
- 3) Pilíř III „Inovativní Evropa“ obsahující tyto složky:
- a) Evropská rada pro inovace (ERI);
 - b) Evropské inovační ekosystémy;
 - c) Evropský inovační a technologický institut (EIT), který byl zřízen nařízením (ES) č. 294/2008.
- 4) Část „Rozšiřování účasti a posilování Evropského výzkumného prostoru“ obsahující tyto složky:
- a) rozšiřování účasti a šíření excelence;
 - b) reformy a zlepšení evropského systému výzkumu a inovací.

2. Hlavní rysy činností jsou uvedeny v příloze I.

Článek 5

Výzkum a vývoj v oblasti obrany

1. Činnosti, které mají být prováděny v rámci zvláštního programu uvedeného v čl. 1 odst. 3 písm. b) a jež jsou stanoveny v nařízení, kterým se zřizuje Evropský obranný fond, se výhradně zaměří na výzkum a vývoj v oblasti obrany a na následující cíle a hlavní rysy činností:
 - činnosti, jejichž cílem je zvýšit konkurenceschopnost, efektivitu a inovační kapacitu evropské obranné, technologické a průmyslové základny.
2. Toto nařízení se nevztahuje na zvláštní program uvedený v čl. 1 odst. 3 písm. b), s výjimkou tohoto článku, článku 1 a čl. 9 odst. 1.

Článek 6³³

Strategické plánování a provádění a formy financování z prostředků EU

1. Program se provádí v rámci přímého řízení v souladu s finančním nařízením nebo v rámci nepřímého řízení společně s financujícími subjekty uvedenými v čl. 62 odst. 1 písm. c) finančního nařízení.
2. Program může poskytovat financování nepřímých akcí jednou z forem stanovených ve finančním nařízení, zejména formou grantů, které budou hlavní formou podpory poskytované v rámci programu. Může také poskytovat financování prostřednictvím cen, zadávání veřejných zakázek a finančních nástrojů v rámci operací kombinovaného financování a kapitálové podpory v rámci nástroje ERI Accelerator.
3. Pravidla pro účast a šíření výsledků stanovená v tomto nařízení se vztahují na nepřímé akce.
4. Hlavní typy akcí, jež mají být v rámci programu používány, jsou stanoveny a vymezeny v článku 2. Formy financování uvedené v odstavci 2 se používají pružně v rámci všech cílů programu, přičemž jejich použití je stanoveno na základě potřeb a charakteristik jednotlivých cílů.
5. Program rovněž podporuje přímé akce prováděné Společným výzkumným střediskem. V případech, kdy tyto akce přispívají k iniciativám stanoveným podle článku 185 nebo článku 187 SFEU, se tento příspěvek nepovažuje za součást finančního příspěvku přiděleného na tyto iniciativy.
6. Provádění zvláštního programu a znalostní a inovační společenství EIT jsou podporovány transparentním a strategickým plánováním výzkumných a inovačních činností stanovených ve zvláštním programu, zejména pro pilíř „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“, a pokrývají rovněž příslušné činnosti v jiných pilířích, jakož i část „Rozšiřování účasti a posílení Evropského výzkumného prostoru“.

³³ Očekává se, že v řadě C Úředního věstníku bude po přijetí konečného znění nařízení zveřejněno prohlášení Komise.

Komise zajistí zapojení členských států v rané fázi a rozsáhlé výměny s Evropským parlamentem, což doplní konzultace se zainteresovanými subjekty a širokou veřejností.

Strategické plánování zajistí soulad s dalšími příslušnými programy Unie a soudržnost s prioritami a závazky EU a vyšší doplňkovost a součinnost s vnitrostátními a regionálními programy a prioritami financování, což posílí i EVP. V příloze Va se vymezení oblastí možných misí a možných institucionalizovaných evropských partnerství.

- 6a. Je-li to vhodné, může být v zájmu rychlejšího přístupu k finančním prostředkům pro malá kooperativní konsorcia navržen v rámci některých výzev k předkládání návrhů zaměřených na výběr výzkumných nebo inovačních akcí v rámci částí rámcového programu „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“ a „ERI Pathfinder“ „zrychlený postup pro výzkum a inovace“ (FTRI).

Výzva v rámci postupu FTRI má tyto kumulativní charakteristiky:

- výzvy k podávání návrhů zdola nahoru;
- kratší doba pro udělení grantu, která nepřesahuje 6 měsíců;
- podpora poskytovaná pouze malým kooperativním konsorciím tvořeným nejvýše šesti různými a nezávislými způsobilými právními subjekty;
- maximální finanční podpora pro každé konsorcium nepřesahuje částku 2,5 milionu EUR.

Výzvy využívající postup FTRI jsou určeny v pracovním programu.

7. Činnosti v rámci programu Horizont Evropa jsou primárně plněny na základě otevřených a konkurenčních výzev k podávání návrhů, a to rovněž jako součást misí a evropských partnerství.

Článek 6a

Zásady programu

1. Výzkumné a inovační činnosti prováděné v rámci zvláštního programu uvedeného v čl. 1 odst. 3) písm. a) a v rámci EIT musí být výhradně zaměřeny na civilní využití. Převody rozpočtových prostředků mezi částkou přidělenou na zvláštní program podle čl. 1 odst. 3 písm. a) a EIT a částkou přidělenou na zvláštní program podle čl. 1 odst. 3 písm. b) nejsou povoleny a je třeba se vyvarovat zbytečného zdvojování mezi oběma programy.
2. Program Horizont Evropa zajistí víceoborový přístup a v příslušných případech předpokládá začlenění společenských a humanitních věd do všech klastrů a činností v rámci programu, včetně zvláštních výzev týkajících se společenských a humanitních témat.
3. Kooperativní části programu zajistí rovnováhu mezi nižší a vyšší úrovní technologické připravenosti, čímž se pokryje celý hodnotový řetězec.
- 3a. Program zajistí účinnou podporu a integraci spolupráce s třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi a iniciativami na základě oboustranných přínosů, zájmů EU, mezinárodních závazků a případně vzájemnosti.
4. Program pomáhá zemím rozšiřování více se zapojit do programu Horizont Evropa a podporovat široké zeměpisné pokrytí v rámci projektů spolupráce, mimo jiné šířením vědecké excelence, posilováním nových vazeb spolupráce a podněcováním k výměně znalostí a rovněž prostřednictvím provádění čl. 20 odst. 3 a čl. 45 odst. 4. Toto úsilí se promítá do přiměřených opatření členských států, včetně stanovení atraktivních platů pro výzkumné pracovníky, za podpory unijních, státních a regionálních fondů. V závislosti na konkrétní situaci v dané oblasti výzkumu a inovací musí být zvláštní pozornost věnována zeměpisné vyváženosti v hodnotících panelech a orgánech, jako jsou např. správní rady a skupiny odborníků, a to aniž by byla podkopávána kritéria excelence.

5. Program zajišťuje účinné prosazování rovných příležitostí pro všechny a provádění začleňování hlediska rovnosti žen a mužů a genderového rozměru v obsahu výzkumu a inovací a usiluje o řešení příčin genderové nerovnosti. Zvláštní pozornost je věnována zajišťování co největší míry genderové vyváženosti v hodnotících panelech a jiných příslušných poradních orgánech, jako jsou rady a odborné skupiny.
- 5a. Program Horizont Evropa je prováděn v součinnosti s dalšími programy financování Unie, přičemž usiluje o co největší administrativní zjednodušení. Neúplný seznam programů financování Unie, s nimiž má být zajištěna součinnost, je uveden v příloze IV.
- 5b. Program přispívá ke zvýšení veřejných a soukromých investic do výzkumu a vývoje v členských státech, a pomáhá tak dosáhnout celkové investice nejméně 3 % hrubého domácího produktu (HDP) Unie do výzkumu a vývoje.
6. Komise při provádění programu usiluje o průběžné administrativní zjednodušování a snižování zátěže žadatelů a příjemců.
7. V rámci celkového cíle Unie v oblasti začleňování klimatických opatření do odvětvových politik EU a do fondů EU musí akce v rámci tohoto programu v příslušných případech přispívat nejméně 35 % výdajů na cíle v oblasti klimatu. Do obsahu výzkumu a inovací musí být odpovídajícím způsobem začleňováno klimatické hledisko.
8. Program podporuje společné vytváření a navrhování prostřednictvím zapojení občanů a občanské společnosti.
9. Program zajistí transparentnost a odpovědnost veřejného financování u projektů v oblasti výzkumu a inovací, čímž ochrání veřejný zájem.
10. Komise nebo příslušný financující subjekt zajistí, aby všichni potenciální účastníci měli v okamžiku zveřejnění výzvy k podávání návrhů k dispozici dostatečné pokyny a informace, a zejména použitelnou vzorovou grantovou dohodu.

Článek 7

Mise

1. Mise se programují v rámci pilíře „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“, k jejich plnění mohou však také přispívat akce prováděné v rámci jiných částí programu a také doplňující činnosti prováděné v rámci jiných programů financování Unie. Mise umožňují konkurenční řešení, jejichž výsledkem je celoevropská přidaná hodnota a dopad.
2. Mise se definují a provádějí v souladu s tímto nařízením a se zvláštním programem, aby bylo zajištěno aktivní a brzké zapojení členských států a rozsáhlé výměny s Evropským parlamentem. Mise, jejich cíle, rozpočet, dílčí cíle, rozsah a záběr, ukazatele a milníky musí být uvedeny ve strategických plánech v oblasti výzkumu a inovací, popřípadě v pracovních programech. Hodnocení návrhů v rámci misí se provádí v souladu s článkem 26.
- 2a. V průběhu prvních tří let programu je prostřednictvím konkrétních výzev k provedení misí programováno maximálně 10 % ročního rozpočtu pilíře II. Ve zbývajících částech programu a pouze na základě kladného hodnocení procesu výběru a řízení mise je možné tento procentní podíl zvýšit. Komise informuje o celkovém podílu rozpočtu každého pracovního programu věnovaného na mise.
3. Mise musí:
 - a) mít – s použitím cílů udržitelného rozvoje jako zdrojů pro svou podobu a provádění – jasný obsah výzkumu a inovací, jasnou přidanou hodnotu EU a přispívat k dosažení priorit a závazků Unie a cílů programu Horizont Evropa, které jsou stanoveny v článku 3;
 - aa) pokrývat oblasti společné evropské důležitosti, být inkluzivní, podněcovat k široké angažovanosti a aktivní účasti různých typů zúčastněných stran z veřejného i soukromého sektoru, včetně občanů a koncových uživatelů a přinášet takové výsledky výzkumu a inovací, ze kterých budou moci mít prospěch všechny členské státy;

- b) být odvážné a inspirativní, a tedy mít široký vědecký, technologický, společenský, hospodářský, environmentální nebo politický význam a dopad;
 - c) ukazovat jasný směr a cíle a být cílené, měřitelné, časově vymezené a mít jasný rozpočtový rámec;
 - d) být vybírány transparentním způsobem a zaměřeny na ambiciózní, na excelenci založené a motivované maximalizací dopadu, přitom však realistické cíle a výzkumné, vývojové a inovační činnosti;
 - da) mít nezbytný rozsah, škálu a způsob získávání zdrojů a pákový efekt ke získání dalších veřejných a soukromých finančních prostředků potřebných ke splnění cíle mise;
 - e) stimulovat činnost ve všech oborech (včetně sociálních a humanitních věd) a zahrnovat činnosti ze širokého spektra úrovní technologické připravenosti, včetně nižší úrovně technologické připravenosti;
 - f) být otevřené různým přístupům a řešením zdola nahoru s přihlédnutím k potřebám lidí a společnosti a přínosům pro ně, přičemž je třeba uznat význam různorodých příspěvků pro dosažení těchto misí.
 - fa) transparentním způsobem využívat součinnosti s jinými programy Unie a také s vnitrostátními a v příslušných případech s regionálními inovačními ekosystémy.
4. Komise monitoruje a hodnotí každou misi v souladu s články 45 a 47 a přílohou V tohoto nařízení, včetně pokroku vedoucímu ke krátkodobým, střednědobým a dlouhodobým cílům, což zahrnuje fáze provádění, sledování a postupného ukončování misí. Hodnocení prvních misí zřízených v rámci programu Horizont Evropa se uskuteční nejpozději do konce roku 2023 a před přijetím jakéhokoli rozhodnutí o vytvoření nových misí a o pokračování, ukončení nebo přesměrování probíhajících misí. Výsledky tohoto hodnocení budou zveřejněny a budou obsahovat mimo jiné analýzu procesu jejich výběru a jejich řízení, rozpočtu, zaměření a dosavadního pokroku.

Článek 7a

Evropská rada pro inovace

1. Komise zřídí Evropskou radu pro inovace (ERI) jako centrálně řízené „jednotné kontaktní místo“ pro účely provádění akcí v rámci pilíře III „Inovativní Evropa“, které se ERI týkají. ERI se soustředí především na průlomové a přelomové inovace, zacílené zejména na takové, které vytvářejí tržní příležitosti, přičemž rovněž podporuje všechny druhy inovací, včetně inkrementálních. ERI se řídí těmito zásadami: jasná přidaná hodnota EU, autonomie, schopnost přijímat rizika, účinnost, účelnost, transparentnost a odpovědnost.
2. ERI je otevřena všem typům inovátorů od jednotlivců po vysoké školy, výzkumné organizace a společnosti (malé a střední podniky včetně začínajících podniků a ve výjimečných případech i malé společnosti se střední tržní kapitalizací) a od jednotlivých příjemců po multidisciplinární konsorcia. Na inovativní začínající podniky a malé a střední podniky bude věnováno nejméně 70 % rozpočtu ERI.
3. Rada ERI a způsob řízení ERI se stanoví v rozhodnutí (EU) ... [zvláštní program] a jeho přílohách.

Článek 8

Evropská partnerství

1. Části programu Horizont Evropa mohou být prováděny prostřednictvím evropských partnerství. Zapojení Unie do evropských partnerství může mít jednu z těchto forem:
 - a) účast v partnerstvích vytvořených na základě memoranda o porozumění nebo smluvních ujednání mezi Komisí a partnery uvedenými v čl. 2 odst. 3, kterými se stanoví cíle partnerství, související závazky všech zúčastněných stran týkající se finančních nebo věcných příspěvků partnerů, klíčové ukazatele výkonnosti a dopadu, výstupy, kterých je třeba dosáhnout, a způsoby podávání zpráv. Patří mezi ně určení doplňkových činností v oblasti výzkumu a inovací, které jsou prováděny partnery a programem (spoluprogramovaná evropská partnerství);

- b) účast v programu výzkumných a inovačních činností s uvedením cílů, klíčových ukazatelů výkonnosti a dopadu a výstupů, kterých je třeba dosáhnout, a finanční příspěvek na tento program, na základě závazku partnerů, pokud jde o finanční nebo věcné příspěvky a začlenění jejich příslušných činností prostřednictvím akce na spolufinancování programu (spolufinancovaná evropská partnerství).

Finanční příspěvky z programů spolufinancovaných z EFRR, ESF+, ENRF a EZFRV mohou být považovány za příspěvek zúčastněného členského státu pro účely programu Horizont Evropa, za předpokladu, že je dodržován článek 106 a další použitelná ustanovení [nového nařízení o společných ustanoveních] a nařízení týkajících se jednotlivých fondů.

- c) účast ve výzkumných a inovačních programech a finanční příspěvek na tyto programy prováděné několika členskými státy v souladu s článkem 185 SFEU, nebo subjekty zřízenými podle článku 187 SFEU, jako jsou společné podniky, nebo znalostní a inovační společenství EIT v souladu s nařízením o EIT (institucionalizovaná evropská partnerství). Tato partnerství se uplatní pouze v případě, že jiné části programu Horizont Evropa, jakož i jiné formy evropských partnerství by nedosáhly cílů nebo by nevytvořily potřebné očekávané dopady, a je-li to odůvodněno dlouhodobou perspektivou a vysokým stupněm integrace. Partnerství v souladu s článkem 185 SFEU nebo podle článku 187 SFEU uplatní centrální řízení všech finančních příspěvků, s výjimkou řádně odůvodněných případů. V případě centrálního řízení finančních příspěvků budou příspěvky na jednotlivé projekty od jednoho zúčastněného státu poskytovány na základě financování požadovaného v návrzích od subjektů usazených v tomto zúčastněném státě, nedohodnou-li se všechny dotčené zúčastněné státy jinak.

Pravidla těchto partnerství stanoví mimo jiné cíle, klíčové ukazatele výkonnosti a dopadu a výstupy, kterých je třeba dosáhnout, jakož i související závazky týkající se finančních nebo věcných příspěvků partnerů.

Finanční příspěvky z programů spolufinancovaných z EFRR, ESF+, ENRF a EZFRV mohou být považovány za příspěvek zúčastněného členského státu pro účely programu Horizont Evropa, za předpokladu, že je dodržován článek 106 a další použitelná ustanovení [nového nařízení o společných ustanoveních] a nařízení týkajících se jednotlivých fondů.

2. Evropská partnerství:

- a) se za účelem řešení evropských nebo globálních výzev zřizují pouze v případech, kdy budou efektivněji dosahovat cílů programu Horizont Evropa, než je to možné pouze na úrovni Unie a ve srovnání s jinými formami podpory z rámcového programu. Tyto části získají přiměřený podíl rozpočtu z programu Horizont Evropa. Většina rozpočtových prostředků v pilíři II se vyčlení na akce mimo evropská partnerství;
- b) dodržují zásady přidané hodnoty Unie, transparentnosti, otevřenosti, dopadu v rámci Evropy a na ni, silného aktivačního účinku v dostatečném rozsahu, dlouhodobých závazků všech zúčastněných stran, flexibility při provádění, soudržnosti, koordinace a doplňkovosti s iniciativami Unie, místními, regionálními, celostátními a případně mezinárodními iniciativami nebo s jinými partnerstvími a misemi;
- c) mají jasný přístup zohledňující celý životní cyklus a jsou časově omezená a zahrnují podmínky pro postupné ukončování financování programů.

2a. Evropská partnerství podle čl. 8 odst. 1 písm. a) a b) tohoto nařízení jsou uvedena ve strategických plánech v oblasti výzkumu a inovací předtím, než budou uskutečňována v pracovních programech.

Ustanovení a kritéria pro jejich výběr, provádění, monitorování, hodnocení a ukončování jsou stanovena v příloze III.

Článek 8a

Přezkum oblastí pro mise a partnerství

Nejpozději do roku 2023 Komise provede přezkum přílohy Va v rámci celkového monitoringu programu, včetně misí a institucionalizovaných evropských partnerství na základě článku 185 SFEU nebo článku 187 SFEU, a Radě a Evropskému parlamentu předloží zprávu o hlavních výsledcích.

Článek 9

Rozpočet

1. Finanční krytí pro provádění rámcového programu na období 2021–2027 sestává z 85 543 000 000 EUR v běžných cenách pro zvláštní program uvedený v čl. 1 odst. 3 písm. a) a pro Evropský inovační a technologický institut (EIT) a ze 7 953 000 000 EUR v běžných cenách pro zvláštní program uvedený v čl. 1 odst. 3 písm. b).
2. Orientační³⁴ rozdělení částky uvedené v odstavci 1 pro zvláštní program uvedený v čl. 1 odst. 3 písm. a) a pro EIT je následující:
 - a) 23 297 000 000 EUR na pilíř I „Vynikající věda“ na období 2021–2027, z čehož
 - 1) 14 861 000 000 EUR pro Evropskou radu pro výzkum;
 - 2) 6 288 000 000 EUR na akce „Marie Curie-Sklodowska“;
 - 3) 2 149 000 000 EUR na výzkumné infrastruktury;

³⁴ Orientační částky pro jednotlivé části programu byly zaokrouhleny. Tím nejsou dotčeny kumulativní částky uvedené v odst. 2 písm. a), b), c) a d), které přesně doplňují celkový rozpočet programu dohodnutý Evropskou radou v červenci.

- b) 47 179 000 000 EUR na pilíř II „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“ na období 2021–2027, z čehož
- 1) 6 893 000 000 EUR na klastr „Zdraví“;
 - 2) 1 253 500 000 EUR na klastr „Kultura, kreativita a inkluzivní společnost“;³⁵
 - 2a) 1 253 500 000 EUR na klastr „Civilní bezpečnost pro společnost“;³⁶
 - 3) 13 429 000 000 EUR na klastr „Digitální oblast, průmysl a vesmír“;
 - 4) 13 429 000 000 EUR na klastr „Klima, energetika a mobilita“;
 - 5) 8 952 000 000 EUR na klastr „Potraviny, biohospodářství, přírodní zdroje, zemědělství a životní prostředí“;
 - 6) 1 970 000 000 EUR na nejaderné přímé akce Společného výzkumného střediska;

³⁵ Kombinovaná částka pro klastr 2 a klastr 2a činí 2 507 000 000 EUR.

³⁶ Kombinovaná částka pro klastr 2 a klastr 2a činí 2 507 000 000 EUR.

- c) 11 886 000 000 EUR na pilíř III „Inovativní Evropa“ na období 2021–2027, z čehož
 - 1) 8 752 000 000 EUR pro Evropskou radu pro inovace;
 - 1a) 448 000 000 EUR na evropské inovační ekosystémy;
 - 2) 2 686 000 000 EUR pro Evropský inovační a technologický institut (EIT);
 - d) 3 181 000 000 EUR na část „Rozšiřování účasti a posílení Evropského výzkumného prostoru“ na období 2021–2027, z čehož
 - 1) 2 823 000 000 EUR na „rozšiřování účasti a šíření excellence“;
 - 2) 358 000 000 EUR na „reformy a zlepšení Evropského výzkumného a inovačního systému“.
3. Aby bylo možné reagovat na nepředvídané situace nebo nový vývoj a nové potřeby, může se Komise v rámci ročního rozpočtového procesu odchýlit od částek uvedených v odstavci 2 až do výše 10%. Žádné takovéto odchýlení není možné v případě částky uvedené v odst. 2 písm. b) bodu 6) tohoto článku a v případě celkové částky stanovené pro část „Rozšiřování účasti a posílení Evropského výzkumného prostoru“ v odstavci 2 tohoto článku.

4. Částka uvedená v odstavci 1 pro zvláštní program uvedený v čl. 1 odst. 3 písm. a) a pro EIT může rovněž pokrývat výdaje na přípravu, monitorování, kontrolu, audit, hodnocení a další činnosti a výdaje nezbytné pro řízení a provádění programu, včetně všech administrativních výdajů, i hodnocení pokroku při plnění jeho cílů. Administrativní výdaje na nepřímé akce nesmí překročit 5 % celkové částky určené na program. Dále může pokrývat výdaje na studie, schůzky odborníků, informační a komunikační kampaně, souvisejí-li s cíli programu, jakož i výdaje spojené se sítěmi informačních technologií zaměřené na zpracování a výměnu informací, včetně nástrojů informačních technologií na úrovni organizace, a další výdaje na technickou a správní pomoc potřebnou v souvislosti s řízením programu.
5. V případě potřeby lze do rozpočtu na období po roce 2027 začlenit i prostředky na pokrytí výdajů stanovených v odstavci 4, s cílem umožnit řízení akcí, jež nebudou dokončeny do 31. prosince 2027.
6. Rozpočtové závazky na akce trvající déle než jeden rozpočtový rok mohou být rozloženy do několika ročních splátek.
7. Aniž je dotčeno finanční nařízení, mohou být výdaje na akce vyplývající z projektů zařazených do prvního pracovního programu způsobilé od 1. ledna 2021.
8. Zdroje přidělené členským státům v rámci sdíleného řízení a převoditelné v souladu s článkem 21 nařízení (EU) XX [...nařízení o společných ustanoveních] mohou být na jejich žádost převedeny do programu. Komise tyto zdroje vynakládá přímo v souladu s čl. 62 odst. 1 písm. a) finančního nařízení, nebo nepřímo v souladu s písmenem c) uvedeného článku. Uvedené zdroje se použijí ve prospěch dotčeného členského státu.

9. Pokud Komise nepřijala právní závazek v rámci přímého nebo nepřímého řízení v souvislosti se zdroji převedenými v souladu s odstavcem 8, mohou být odpovídající nepřidělené zdroje převedeny zpět do jednoho nebo více příslušných operačních programů. Členský stát předloží odpovídající žádost o příslušnou změnu operačního programu v souladu s čl. 19 odst. 1 nařízení (EU) XX [...nařízení o společných ustanoveních] nejpozději čtyři měsíce před uplynutím lhůty stanovené v čl. 114 odst. 2 nařízení 2018/1046.

„Článek 9a

Zdroje z nástroje Evropské unie na podporu oživení

1. Opatření uvedená v čl. 1 odst. 2 nařízení [o nástroji Evropské unie na podporu oživení] se v rámci programu provádějí částkami uvedenými v [čl. 2 odst. 2 písm. a) bodě iv) uvedeného nařízení], s výhradou [čl. 3 odst. 3, 4, 7 a 9 uvedeného nařízení].
2. Tyto částky představují vnější účelově vázané příjmy, jak je uvedeno v čl. 3 odst. 1 nařízení [o nástroji Evropské unie na podporu oživení]³⁷. Tyto dodatečné částky jsou přidělovány výhradně na akce v oblasti výzkumu a inovací zaměřené na řešení důsledků krize COVID-19, zejména jejího hospodářského, sociálního a společenského dopadu.

³⁷ Dokument 8555/20: Návrh Komise (COM(2020) 459), kterým se mění nařízení o programu Horizont Evropa.

Článek 10

Otevřená věda

1. Program prosazuje otevřenou vědu jako přístup k vědeckému procesu založený na spolupráci a šíření poznatků, zejména v souladu s těmito prvky:
 - otevřený přístup k vědeckým publikacím, které jsou výsledkem výzkumu financovaného v rámci programu;
 - otevřený přístup k údajům z výzkumu, včetně těch, na kterých jsou založeny vědecké publikace.

Tyto zásady jsou zajištěny v souladu s čl. 35 odst. 3 tohoto nařízení. Otevřený přístup k údajům z výzkumu musí být rovněž v souladu se zásadou „co nejotevřenější – nepřístupné jen v nezbytné míře“;

- 1a. Zásada recipacity v otevřené vědě je podporována a prosazována ve všech dohodách se třetími zeměmi o přidružení a spolupráci, včetně dohod uzavřených financujícími subjekty pověřenými nepřímým řízením programu.
2. Zajistí se odpovědné řízení údajů z výzkumu v souladu se zásadami „dohledatelnosti“, „dostupnosti“, „interoperability“ a „znovupoužitelnosti“ (zásady FAIR). Rovněž se věnuje pozornost dlouhodobému uchovávání údajů.
3. Jsou podporovány a prosazovány další postupy otevřené vědy, včetně postupů ve prospěch malých a středních podniků.

Článek 11

Alternativní a kombinované financování

Na akce, jimž byla v rámci tohoto programu udělena osvědčení „pečeť excellence“ a které splňují následující kumulativní, srovnatelné podmínky:

- a) byly posouzeny při výzvě k podávání návrhů v rámci programu;

- b) splňují minimální požadavky na kvalitu stanovené v uvedené výzvě k podávání návrhů;
- c) nesmějí být v rámci uvedené výzvy k podávání návrhů financovány pouze z důvodu rozpočtových omezení,

a spolufinancované akce vybrané v rámci programu mohou získat podporu z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu+ nebo Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, v souladu s odstavcem 5 článku [67] nařízení (EU) XX [nařízení o společných ustanoveních] a odstavcem 4 článku [73] nařízení (EU) XX [nařízení o strategických plánech SZP].

Článek 12

Třetí země přidružené k programu

1. Program je otevřen přidružení těchto třetích zemí:
 - a) členské země Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), které jsou členy Evropského hospodářského prostoru (EHP), v souladu s podmínkami stanovenými v Dohodě o EHP;
 - b) přístupující země, kandidátské země a potenciální kandidáti v souladu s obecnými zásadami a obecnými podmínkami pro účast těchto zemí v programech Unie stanovených v příslušných rámcových dohodách a rozhodnutích Rady přidružení nebo obdobných dohodách a v souladu se zvláštními podmínkami stanovenými v dohodách mezi Unií a těmito zeměmi;

- c) země, na něž se vztahuje evropská politika sousedství, v souladu s obecnými zásadami a obecnými podmínkami pro účast těchto zemí v programech Unie stanovených v příslušných rámcových dohodách a rozhodnutích Rady přidružení nebo obdobných dohodách a v souladu se zvláštními podmínkami stanovenými v dohodách mezi Unií a těmito zeměmi;
- d) třetí země a území, jež splňují všechna tato kritéria:
 - i) mají dobré schopnosti v oblasti vědy, technologií a inovací;
 - ii) přijaly závazek k otevřené tržní ekonomice založené na pravidlech, včetně spravedlivého a rovného zacházení s právy duševního vlastnictví, podporovaný demokratickými institucemi;
 - iii) aktivně podporují politiky zaměřené na zlepšení hospodářského a sociálního blahobytu občanů.

Přidružení každé z třetích zemí podle písmene d) k programu musí být v souladu s podmínkami stanovenými ve zvláštní dohodě týkající se účasti třetí země na programu Unie za předpokladu, že dohoda:

- zajišťuje spravedlivou rovnováhu, pokud jde o příspěvky třetí země, která se účastní programů Unie, a přínos pro ni;
- stanoví podmínky pro účast v těchto programech, včetně výpočtu finančních příspěvků do jednotlivých programů a jejich administrativních nákladů. Tyto příspěvky představují účelově vázané příjmy v souladu s čl. 21 odst. 5 finančního nařízení;
- nesvěřuje dané třetí zemi rozhodovací pravomoc v souvislosti s programem;
- zaručuje práva Unie s cílem zajistit řádné finanční řízení a chránit své finanční zájmy.

2. Rozsah přidružení každé třetí země k programu zohlední cíl podpory hospodářského růstu v Unii prostřednictvím inovací. V souladu s tím mohou být části programu z dohody o přidružení s konkrétní zemí, s výjimkou členů EHP, přistupujících zemí, kandidátských zemí a potenciálních kandidátů, vyňaty.
3. Dohoda o přidružení musí v co největší míře umožnit reciproční účast právních subjektů usazených v Unii v ekvivalentních programech přidružených zemí v souladu s podmínkami stanovenými v těchto programech.
4. Podmínky určující výši finančního příspěvku zajistí automatickou opravu jakékoliv významné nerovnováhy ve srovnání s částkou, kterou subjekty se sídlem v příslušné zemi dostávají díky účasti v programu, s přihlédnutím k nákladům na řízení, realizaci a provoz programu.

HLAVA II

PRAVIDLA PRO ÚČAST A ŠÍŘENÍ VÝSLEDKŮ

KAPITOLA I

Obecná ustanovení

Článek 13

Financující subjekty a přímé akce Společného výzkumného střediska

1. Financující subjekty se mohou odchýlit od pravidel stanovených v této hlavě, s výjimkou článků 14, 15 a 16, v řádně odůvodněných případech a pouze tehdy, pokud je to stanoveno v základním aktu, kterým se zřizuje financující subjekt nebo kterým se mu svěřují úkoly plnění rozpočtu, nebo v případě financujících subjektů podle čl. 62 odst. 1 písm. c) bodu ii), iii) nebo v) finančního nařízení, pokud je to stanoveno v dohodě o příspěvcích a vyžadují-li to jejich specifické provozní potřeby a povaha akce.
2. Pravidla stanovená v této hlavě se nevztahují na přímé akce prováděné Společným výzkumným střediskem.

Článek 14

Způsobilé akce a etické zásady

1. Aniž jsou dotčena ustanovení odstavce 2 tohoto článku, pro financování jsou způsobilé pouze akce určené k provádění cílů uvedených v článku 3.

Nefinancují se tyto oblasti výzkumu:

- a) činnosti zaměřené na klonování lidí k reprodukčním účelům;

- b) činnosti, které jsou zaměřeny na změnu genetického dědictví lidských bytostí a v jejichž důsledku by tyto změny mohly být dědičné³⁸;
 - c) činnosti zaměřené na vytváření lidských embryí výlučně za účelem výzkumu nebo za účelem získání kmenových buněk, mimo jiné prostřednictvím přenosu jádra somatické buňky.
2. Výzkum na lidských kmenových buňkách pocházejících z dospělých jedinců i z embryí může být financován v závislosti na obsahu vědeckého návrhu i na právním rámci daných členských států. V rámci EU ani mimo ni se neposkytuje financování na výzkumné činnosti, které jsou zakázané ve všech členských státech. V členském státě se nefinancuje žádná činnost, která je v něm zakázána.

Článek 15

Etické otázky³⁹

1. Akce prováděné v rámci programu musí být v souladu s etickými zásadami a s příslušnými vnitrostátními předpisy, právními předpisy Unie a mezinárodními právními předpisy, včetně Listiny základních práv Evropské unie a Evropské úmluvy o lidských právech a jejich dodatkových protokolů.

Zvláštní pozornost je věnována zásadě proporcionality, právu na soukromí, právu na ochranu osobních údajů, právu na fyzickou a duševní nedotknutelnost osoby, právu na nediskriminaci a potřebě zajistit ochranu životního prostředí a vysoký stupeň ochrany lidského zdraví.

³⁸ Výzkum související s léčbou rakoviny gonád financovat lze.

³⁹ V souladu s právním aktem v konečném znění vydá Komise prohlášení k výzkumu lidských embryonálních kmenových buněk jako v případě programu Horizont 2020 (prohlášení 2013 / C 373/02).

2. Subjekty účastníci se akce poskytnou:
- a) etické sebehodnocení s uvedením a popisem všech předvídatelných etických otázek spojených s cílem, prováděním a pravděpodobným dopadem činností, které mají být financovány, včetně potvrzení o souladu s odstavcem 1 a popisem způsobu jeho zajištění;
 - b) potvrzení, že činnosti budou v souladu s Evropským kodexem chování pro integritu výzkumu zveřejněným organizací All European Academies (ALLEA), a že nebudou prováděny žádné činnosti, které jsou z financování vyloučeny;
 - c) pro činnosti prováděné mimo Unii potvrzení, že stejné činnosti by byly povoleny v některém členském státě; a
 - d) pro činnosti, při nichž se využívají lidské embryonální kmenové buňky, popřípadě údaje týkající se licencí a kontrolních opatření, která přijmou příslušné orgány dotčených členských států, jakož i údaje o schválení etických otázek, která je nutno získat před zahájením dotčených činností.
3. Návrhy musí být systematicky prověřeny s cílem určit akce, které vyvolávají složité nebo závažné etické otázky, a předložit je k etickému posouzení. Etické posouzení provádí Komise, není-li svěřeno financujícímu subjektu. V případě akcí, které zahrnují použití lidských embryonálních kmenových buněk nebo lidských embryí, je etické posouzení povinné. Etické prověřování a posouzení se provádí za podpory odborníků na otázky etiky. Komise a financující subjekty zajistí co největší transparentnost postupů v oblasti etiky, aniž je dotčena důvěrnost obsahu postupu.
4. Subjekty účastníci se akcí obdrží veškerá schválení nebo jiné povinné dokumenty od příslušných vnitrostátních, místních etických výborů nebo jiných orgánů, jako jsou úřady pro ochranu údajů, před zahájením příslušných činností. Tyto dokumenty musí být archivovány a na žádost poskytnuty Komisi nebo financujícímu subjektu.

5. V případě potřeby Komise nebo financující subjekt provede etické kontroly. V případě závažných nebo složitých etických otázek budou kontroly prováděny Komisí, která jejich provedení může svěřit financujícímu subjektu.

Etické kontroly se provádějí s podporou odborníků na otázky etiky.

6. Akce, které nesplňují etické požadavky uvedené v odstavcích 1 až 4, nejsou tudíž z etického hlediska přijatelné a jsou proto zamítnuty nebo ukončeny, jakmile je konstatováno, že jsou eticky nepřijatelné.

Článek 16

Bezpečnost

1. Akce prováděné v rámci programu jsou v souladu s platnými bezpečnostními pravidly a zejména pravidly ochrany utajovaných informací před neoprávněným zveřejněním, včetně dodržování příslušného vnitrostátního práva a právních předpisů Unie. V případě výzkumu prováděného mimo Unii, při kterém jsou využívány utajované informace nebo takové informace vznikají, je nezbytné, aby kromě souladu s těmito požadavky byla uzavřena dohoda o bezpečnosti informací mezi Unií a třetí zemí, v níž se výzkum provádí.
2. Ve vhodných případech musí návrhy obsahovat bezpečnostní sebehodnocení s uvedením veškerých bezpečnostních otázek a podrobným popisem způsobu jejich řešení, aby bylo splněno příslušné vnitrostátní právo a právní předpisy Unie.
3. Ve vhodných případech Komise nebo financující subjekt provede bezpečnostní kontrolu návrhů vyvolávajících bezpečnostní otázky.
4. Ve vhodných případech musí být akce v souladu s rozhodnutím (EU, Euratom) 2015/444 a jeho prováděcími pravidly.

5. Subjekty účastníci se akce zajistí ochranu utajovaných informací, které byly využity nebo které v rámci akce vznikly, před neoprávněným zveřejněním. Před zahájením příslušných činností subjekty předloží osvědčení o bezpečnostní prověrce osob nebo zařízení vydané příslušnými vnitrostátními bezpečnostními orgány.
6. Pokud musí s utajovanými informacemi pracovat externí odborníci, vyžaduje se před jmenováním těchto odborníků příslušné osvědčení o bezpečnostní prověrce.
7. Ve vhodných případech může Komise nebo financující subjekt provádět bezpečnostní kontroly.

Akce, které nejsou v souladu s bezpečnostními pravidly podle tohoto článku, mohou být zamítnuty nebo kdykoli ukončeny.

KAPITOLA II

Granty

Článek 17

Granty

Není-li v této kapitole uvedeno jinak, granty v rámci programu se udělují a spravují v souladu s hlavou VIII finančního nařízení.

Článek 18

Subjekty způsobilé k účasti

1. Akcí v rámci programu se může zúčastnit kterýkoli právní subjekt bez ohledu na místo svého usazení, a to včetně právních subjektů z nepřidružených třetích zemí nebo mezinárodní organizace, pokud jsou splněny podmínky stanovené v tomto nařízení, jakož i veškeré podmínky stanovené v pracovním programu nebo výzvě k podávání návrhů.
2. Subjekty musí být součástí konsorcia, které musí zahrnovat alespoň tři nezávislé právní subjekty, přičemž každý je usazený v jiném členském státě nebo přidružené zemi a nejméně jeden z nich je usazený v některém členském státě, pokud:
 - a) pracovní program v řádně odůvodněných případech nestanoví jinak.
3. Akce Evropské rady pro výzkum (ERV) v oblasti hraničního výzkumu, akce Evropské rady pro inovace (ERI), akce spojené s odbornou přípravou a mobilitou nebo akce na spolufinancování programů mohou být prováděny jedním nebo několika právními subjekty, z nichž jeden musí být usazen v členském státě nebo přidružené zemi na základě dohody uzavřené v souladu s článkem 12.
4. Koordinační a podpůrné akce mohou být prováděny jedním nebo několika právními subjekty, které mohou být usazeny v některém členském státě, přidružené zemi nebo ve výjimečných případech v jiné třetí zemi.

5. Pokud jde o akce spojené se strategickými prostředky, zájmy, samostatností nebo bezpečností Unie, pracovní program může stanovit, že účast může být omezena pouze na právní subjekty usazené v členských státech nebo na právní subjekty usazené kromě členských států v uvedených přidružených nebo jiných třetích zemích. Jakékoli omezení účasti právních subjektů usazených v přidružených zemích, které jsou členy EHP, musí být v souladu s podmínkami stanovenými v Dohodě o EHP. V řádně odůvodněných a výjimečných případech a s cílem zaručit ochranu strategických zájmů Unie a jejích členských států může pracovní program z jednotlivých výzev rovněž vyloučit účast právních subjektů, které jsou usazeny v Unii nebo v přidružených zemích, přímo nebo nepřímo kontrolovaných nepřidruženými třetími zeměmi nebo právními subjekty nepřidružených třetích zemí, nebo jejich účast podřídít podmínkám stanoveným v pracovním programu.
6. Ve vhodných a řádně odůvodněných případech může pracovní program stanovit další kritéria způsobilosti vedle kritérií uvedených v odstavcích 2, 3, 4 a 5 v souladu se specifickými požadavky politiky nebo podle povahy a cílů akce, včetně počtu právních subjektů, druhu právního subjektu a místa usazení.
7. Pokud jde o akce využívající částky podle čl. 9 odst. 8, musí být účast omezena na jeden právní subjekt usazený v jurisdikci převádějícího řídicího orgánu, není-li dohodnuto jinak s řídicím orgánem a stanoveno v pracovním programu.
8. Pokud je to uvedeno v pracovním programu, může se akcí účastnit Společné výzkumné středisko.
9. Společné výzkumné středisko, mezinárodní evropské výzkumné organizace a právní subjekty zřízené podle práva Unie se považují za usazené v jiném členském státě než v těch, ve kterých jsou usazeny další právní subjekty podílející se na akci.

10. Pokud jde o akce Evropské rady pro výzkum (ERV) v oblasti hraničního výzkumu a akce spojené s odbornou přípravou a mobilitou a pokud jsou uvedeny v pracovním programu, mezinárodní organizace se sídlem v některém členském státě nebo přidružené zemi se považují za usazené v tomto členském státě nebo přidružené zemi.

Pokud jde o jiné části programu, mezinárodní organizace jiné než mezinárodní evropské výzkumné organizace se považují za usazené v nepřidružené třetí zemi.

Článek 19

Subjekty způsobilé pro financování

1. Subjekty jsou způsobilé pro financování, pokud jsou usazeny v členském státě nebo přidružené zemi.

Pokud jde o akce využívající částek podle čl. 9 odst. 8, pro financování z těchto částek jsou způsobilé pouze subjekty usazené v jurisdikci převádějícího řídicího orgánu.

2. Subjekty usazené v nepřidružené třetí zemi by v zásadě měly nést náklady na svou účast. Nicméně pokud jde o země s nízkými až středními příjmy a výjimečně jiné nepřidružené třetí země, tyto subjekty by mohly být způsobilé pro financování v rámci akce, pokud:
 - a) je tato třetí země uvedena v pracovním programu přijatém Komisí nebo
 - b) Komise nebo financující subjekt mají za to, že jejich účast je pro provedení akce nezbytná.
3. Přidružené subjekty jsou způsobilé pro financování v rámci akce, pokud jsou usazeny v členském státě, přidružené zemi nebo ve třetí zemi uvedené v pracovním programu přijatém Komisí.

Článek 20

Výzvy k podávání návrhů

1. Obsah výzev k podávání návrhů pro všechny akce musí být zahrnut do pracovního programu.
3. Pokud je to nutné k dosažení jejich cílů, mohou být výzvy ve výjimečných případech omezeny na rozvoj dodatečných činností nebo připojení dalších partnerů ke stávajícím akcím. Kromě toho může být v pracovním programu předpokládána možnost pro právní subjekty z členských států s nízkým výkonem v oblasti výzkumu a inovací připojit se k již vybraným společným akcím v oblasti výzkumu a inovací, pokud se na tom dohodne příslušné konsorcium a za předpokladu, že právní subjekty z těchto členských států se na těchto akcích již neúčastní.
4. Výzva k podávání návrhů se nevyžaduje u koordinačních a podpůrných akcí nebo akcí na spolufinancování programů, které:
 - a) mají být provedeny Společným výzkumným střediskem nebo právními subjekty uvedenými v pracovním programu a
 - b) nespádají do oblasti působnosti výzvy k podávání návrhů, v souladu s čl. 195 písm. e) finančního nařízení.
5. Pracovní program upřesní výzvy, za něž budou uděleny „pečeti excellence“. S předchozím souhlasem žadatele mohou být informace týkající se žádosti a hodnocení sdíleny se zainteresovanými financujícími orgány, s výhradou uzavření dohod o zachování důvěrnosti.

Článek 21

Společné výzvy

Komise nebo financující subjekt mohou vydat společnou výzvu k podávání návrhů spolu s:

- a) třetími zeměmi, včetně jejich vědeckých a technických organizací či agentur;
- b) mezinárodními organizacemi;
- c) neziskovými právními subjekty.

V případě společné výzvy musí žadatelé splnit požadavky podle článku 18 tohoto nařízení a musí být stanoveny společné postupy pro výběr a hodnocení návrhů. Do těchto postupů musí být zapojena vyvážená skupina odborníků, které jmenuje každá strana.

Článek 22

Zadávání zakázek v předobchodní fázi a zadávání zakázek na inovativní řešení

1. Akce mohou zahrnovat nebo mít jako primární cíl zadávání zakázek v předobchodní fázi či zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení, jež mají být provedeny příjemci, kteří jsou veřejnými zadavateli nebo zadavateli podle definice ve směrnicích 2014/24/EU⁴⁰, 2014/25/EU⁴¹ a 2009/81/ES⁴².

⁴⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES. (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 65.).

⁴¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 243).

⁴² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a služby zadavateli v oblasti obrany a bezpečnosti a o změně směrnic 2004/17/ES a 2004/18/ES (Úř. věst. L 216, 20.8.2009, s. 76).

2. Zadávací řízení:

- a) musí být v souladu se zásadami transparentnosti, nediskriminace, rovného zacházení, řádného finančního řízení, proporcionality a pravidel hospodářské soutěže;
- b) v případě zadávání zakázek v předobchodní fázi mohou ve vhodných případech a aniž jsou dotčeny zásady uvedené v písmenu a) uplatnit zjednodušený nebo zrychlený postup a mohou stanovit zvláštní podmínky, jako je například omezení místa plnění zadaných činností na území členských států a přidružených zemí;
- c) mohou opravňovat k zadání několika zakázek v rámci jednoho řízení (pořizování z více zdrojů) a
- d) stanoví zadání veřejné zakázky nabídce či nabídkám, které nabízejí ekonomicky nejvýhodnější nabídku a současně zajistí neexistenci střetu zájmů.

3. Dodavatel, který vytvoří výsledky v rámci zakázky v předobchodní fázi, musí vlastnit alespoň s nimi spojená práva duševního vlastnictví. Veřejní zadavatelé musí mít alespoň bezplatná přístupová práva k výsledkům pro své vlastní použití a právo udělovat nebo vyžadovat, aby zúčastnění dodavatelé udělovali třetím stranám nevýhradní licence k využívání výsledků jménem veřejného zadavatele za spravedlivých a přiměřených podmínek bez práva udělovat sublicence. Pokud dodavatel výsledky komerčně nevyužije v daném období po zadání zakázky v předobchodní fázi, jež je uvedeno ve smlouvě, mohou veřejní zadavatelé poté, co od dodavatele zjistí, z jakých důvodů je nevyužil, vyžadovat, aby převedl vlastnictví výsledků na veřejné zadavatele.

Článek 23⁴³

Kumulativní financování

Na akci, na niž byl poskytnut příspěvek z jiného programu Unie, lze rovněž získat příspěvek z tohoto programu, pokud tyto příspěvky nepokrývají tytéž náklady. Na jednotlivé příspěvky na akci se uplatní pravidla příslušného programu Unie. Kumulativní financování nesmí překročit celkové způsobilé náklady na akci a podporu z různých programů Unie je možné vypočítat na poměrném základě v souladu s dokumenty, které stanoví podmínky pro podporu.

Článek 24

Finanční způsobilost žadatelů

1. Kromě výjimek uvedených v čl. 198 odst. 5 finančního nařízení se ověří pouze finanční kapacita koordinátora, a to pouze v případě, že požadované financování z prostředků Unie je rovno 500 000 EUR nebo vyšší.
2. Pokud však existují důvody k pochybnostem o finanční kapacitě nebo pokud existuje vyšší riziko vzhledem k účasti v několika probíhajících akcích financovaných z výzkumných a inovačních programů Unie, Komise nebo financující subjekt ověří rovněž finanční kapacitu ostatních žadatelů nebo koordinátorů pod prahovou hodnotou uvedenou v odstavci 1.
3. Je-li finanční kapacita strukturálně zaručena jiným právním subjektem, ověří se finanční kapacita daného subjektu.
4. V případě slabé finanční kapacity Komise nebo financující subjekt mohou účast žadatele podmínit předložením prohlášení o společné a nerozdílné odpovědnosti přidruženého subjektu.

⁴³ [S výhradou výsledku jednání o příslušných právních aktech.]

5. Příspěvek do vzájemného pojišťovacího mechanismu uvedeného v článku 33 se považuje za dostatečnou záruku podle článku 152 finančního nařízení. Od příjemců nesmí být přijaty ani jim uloženy žádné další záruky nebo zajištění.

Článek 25

Kritéria pro udělení a výběr grantu

1. Návrh se hodnotí na základě těchto kritérií pro udělení grantu:
 - a) excellence,
 - b) dopad,
 - c) kvalita a efektivnost provádění.
2. Na návrhy u akcí ERV v oblasti hraničního výzkumu se jako jediné kritérium použije kritérium uvedené v odst. 1 písm. a).
3. Pracovní program stanoví další podrobnosti uplatňování kritérií pro udělení grantu stanovených v odstavci 1, včetně veškerých koeficientů, prahových hodnot a v relevantních případech pravidel pro zacházení s návrhy ex aequo, a to při zohlednění cílů výzvy k podávání návrhů. Podmínky pro zacházení s návrhy ex aequo mohou zahrnovat mimo jiné následující kritéria: malé a střední podniky, genderové hledisko, zeměpisná rozmanitost.
- 3a. Komise a další subjekty poskytující finance zohlední možnost dvoufázového postupu předkládání návrhů a bude-li to vhodné, mohou být anonymizované návrhy hodnoceny během první fáze hodnocení na základě jednoho nebo více kritérií pro udělení grantu uvedených v odstavci 1.

Článek 26

Hodnocení

1. Návrhy hodnotí hodnotící výbor, který se skládá z externích nezávislých odborníků.

Pokud jde o činnosti ERI, mise a v řádně odůvodněných případech stanovených v pracovním programu přijatém Komisí, hodnotící výbor se může částečně skládat, nebo v případě koordinačních a podpůrných akcí částečně nebo zcela ze zástupců orgánů či institucí Unie, jak je uvedeno v článku 150 finančního nařízení.

Na proces hodnocení mohou dohlížet nezávislí odborníci.

2. Je-li to relevantní, hodnotící výbor stanoví pořadí návrhů, které splnily příslušné prahové hodnoty, podle:

- a) výsledků hodnocení,
- b) jejich přínosu k dosažení specifických cílů politiky, včetně vytvoření konzistentního portfolia projektů, konkrétně pro činnosti v rámci nástroje ERI Pathfinder, mise a v jiných řádně odůvodněných případech, jak je podrobně stanoveno v pracovním programu přijatém Komisí.

Pokud jde o činnosti ERI, mise a v řádně odůvodněných případech stanovených v pracovním programu přijatém Komisí, hodnotící výbor může také navrhnout úpravy návrhů, pokud jsou potřebné pro konzistentnost portfoliového přístupu. Tyto úpravy musí být v souladu s podmínkami pro účast a se zásadou rovného zacházení. Programový výbor musí být o těchto případech informován.

- 2a. Proces hodnocení musí být koncipován tak, aby byl vyloučen střet zájmů a podjatost. Musí být zaručena transparentnost hodnotících kritérií a metody určování výsledků hodnocení.

3. V souladu s čl. 200 odst. 7 finančního nařízení žadatelé obdrží zpětnou vazbu ve všech fázích hodnocení a, je-li to relevantní, důvody pro zamítnutí.
4. Právní subjekty usazené v členských státech s nízkým výkonem v oblasti výzkumu a inovací, které se úspěšně účastnily složky „Rozšiřování účasti a sdílení excelence“, obdrží na žádost záznam o této účasti, který může být přiložen k návrhům ke kooperativním částem programu, který koordinují.

Článek 27

Postup pro přezkum hodnocení, dotazy a stížnosti

1. Žadatel může požádat o přezkum hodnocení, pokud se domnívá, že příslušný hodnotící postup nebyl na jeho návrh správně použit⁴⁴.
2. Přezkum hodnocení se vztahuje pouze na procesní aspekty hodnocení, nikoliv na hodnocení kvalit návrhu.
- 2a. Žádost o přezkum musí být předložena ke konkrétnímu návrhu a ve lhůtě 30 dnů od sdělení výsledků hodnocení.

Výbor pro přezkum hodnocení vydá stanovisko ohledně procesních aspektů a předsedají mu a jeho členy jsou zaměstnanci Komise nebo příslušného financujícího subjektu, kteří nebyli zapojeni do hodnocení návrhů. Výbor může doporučit jeden z těchto postupů:

- a) přehodnocení návrhu především hodnotiteli, kteří se neúčastnili předchozího hodnocení
a
- b) potvrzení původního hodnocení.

⁴⁴ Postup bude vysvětlen v dokumentu, který bude vydán před zahájením procesu hodnocení.

3. Přezkum hodnocení nezdrží výběr návrhů, které nejsou předmětem přezkumu.
- 3a. Komise zajistí, aby existoval postup umožňující účastníkům podávat přímé dotazy či stížnosti týkající se jejich zapojení do programu Horizont Evropa. Informace o způsobu předkládání dotazů či stížností jsou dostupné on-line.

Článek 28

Lhůta pro udělení grantu

1. Odchylně od čl. 194 odst. 2 prvního pododstavce finančního nařízení se použijí tyto lhůty:
 - a) pro informování všech žadatelů o výsledku hodnocení jejich žádosti: nejdéle pět měsíců od uplynutí lhůty pro podání úplných návrhů;
 - b) pro podpis grantových dohod s žadateli: nejdéle osm měsíců od uplynutí lhůty pro podání úplných návrhů.
2. Pracovní program může stanovit kratší lhůty.
3. Kromě výjimek stanovených v čl. 194 odst. 2 druhém pododstavci finančního nařízení mohou být lhůty uvedené v odstavci 1 překročeny u akcí ERV, u misí a v případě, že jsou akce předloženy k etickému nebo bezpečnostnímu posouzení.

Článek 29

Provádění grantu

1. Pokud některý příjemce nesplní své povinnosti spojené s technickým prováděním akce, ostatní příjemci tyto povinnosti splní bez dalšího financování z prostředků Unie, ledaže jsou této povinnosti výslovně zproštěni. Finanční odpovědnost každého příjemce je omezena na jeho vlastní závazky s výhradou ustanovení týkajících se vzájemného pojišťovacího mechanismu.

2. Grantová dohoda může stanovit milníky a související splátky předběžných plateb. Pokud milníky nejsou splněny, může být akce pozastavena, změněna nebo může být v řádně odůvodněných případech ukončena.
3. Akce může být rovněž ukončena, pokud očekávané výsledky z vědeckých nebo technologických důvodů, nebo v případě nástroje ERI Accelerator také z ekonomických důvodů, ztratily pro Unii význam, nebo v případě ERI a misí vzhledem k jejich významu v rámci portfolia akcí. Než bude moci Komise rozhodnout o ukončení akce, provede postup s koordinátorem akce a případně s externími odborníky, a to v souladu s článkem 133 finančního nařízení.

Článek 29a

Vzorová grantová dohoda

1. Komise v úzké spolupráci s členskými státy vypracuje v souladu s tímto nařízením vzorové grantové dohody mezi Komisí nebo příslušným financujícím subjektem a příjemci. Je-li nutné ve vzorové grantové dohodě provést důležitou změnu, mj. ve snaze o další zjednodušení povinností příjemců, Komise ji v úzké spolupráci s členskými státy odpovídajícím způsobem reviduje.
2. Grantová dohoda v souladu s tímto nařízením stanoví práva a povinnosti příjemců a Komise nebo příslušného financujícího subjektu. Stanoví rovněž práva a povinnosti právních subjektů, které se stanou příjemci v průběhu provádění akce, jakož i úlohu a úkoly koordinátora konsorcia.

Článek 30

Míry financování

1. Na všechny činnosti, které akce financuje, se použije jednotná míra financování na akci. Maximální míra na akci je stanovena v pracovním programu.

2. Z programu lze hradit až 100 % celkových způsobilých nákladů na akci, s výjimkou:
 - a) inovační akce: až 70 % celkových způsobilých nákladů, s výjimkou neziskových právních subjektů, kde lze z programu hradit až 100 % celkových způsobilých nákladů;
 - b) akce spolufinancování programu: nejméně 30 % celkových způsobilých nákladů a v určených a řádně odůvodněných případech až 70 %.
3. Míry financování stanovené v tomto článku se použijí rovněž v případě akcí, u nichž se financování stanoví paušální sazbou, jednotkovými náklady nebo jednorázovou částkou na celou akci nebo její část.

Článek 31

Nepřímé náklady

1. Nepřímé způsobilé náklady se stanoví s použitím paušální sazby ve výši 25 % celkových přímých způsobilých nákladů, s výjimkou přímých způsobilých nákladů na subdodávky, finanční podpory třetím stranám a veškerých jednotkových nákladů nebo jednorázových částek, které zahrnují nepřímé náklady.

Tam, kde je to vhodné, se nepřímé náklady zahrnuté do jednotkových nákladů nebo jednorázových částek vypočítají s použitím paušální sazby stanovené v odstavci 1, s výjimkou jednotkových nákladů na interně fakturované zboží a služby, které se vypočítají na základě skutečných nákladů v souladu s obvyklým postupem účtování nákladů příjemce.

2. Pokud je to však uvedeno v pracovním programu, lze nepřímé náklady vykázat ve formě jednorázové částky nebo jednotkových nákladů.

Článek 32

Způsobilé náklady

1. Kromě kritérií stanovených v článku 186 finančního nařízení jsou náklady na zaměstnance v případě příjemců s odměňováním na základě projektu způsobilé k úhradě až do výše odměny, jaká by byla dané osobě vyplácena za práci na projektech v oblasti výzkumu a inovací financovaných z vnitrostátních programů, včetně odvodů na sociální zabezpečení a dalších nákladů zahrnutých do odměn zaměstnanců zapojených do dané akce, jež vyplývají z vnitrostátních právních předpisů nebo z pracovní smlouvy.

Odměňováním na základě projektu se rozumí odměna, která je spojena s účastí osoby na projektech, je součástí běžné praxe příjemce v oblasti odměňování a vyplácí se konzistentním způsobem.

2. Odchylně od čl. 190 odst. 1 finančního nařízení jsou náklady na zdroje poskytnuté třetími stranami prostřednictvím věcných příspěvků způsobilé, a to až do výše přímých způsobilých nákladů třetí strany.
3. Odchylně od článku 192 finančního nařízení se příjmy plynoucí z využívání výsledků nepovažují za příjmy z akce.
- 3a. Příjemci mohou používat své obvyklé postupy účtování k identifikaci a vykazování nákladů vzniklých v souvislosti s určitou akcí v souladu s veškerými podmínkami stanovenými v grantové dohodě, v souladu s tímto nařízením a s článkem 186 finančního nařízení.
4. Odchylně od čl. 203 odst. 4 finančního nařízení je při vyplacení zůstatku povinné osvědčení o finančních výkazech, jestliže částka požadovaná jako skutečné náklady a jednotkové náklady vypočtené v souladu s obvyklými účetními postupy je rovna 325 000 EUR nebo vyšší.

Osvědčení o finančních výkazech může vystavit schválený externí auditor nebo u veřejnoprávních subjektů příslušný a nezávislý státní úředník v souladu s čl. 203 odst. 4 finančního nařízení.

- 4a. Tam, kde je to vhodné, zohledňuje příspěvek EU u grantů z akce „Marie Curie-Sklodowska“ v oblasti odborné přípravy a mobility jakékoli dodatečné náklady příjemce související s mateřskou nebo rodičovskou dovolenou, s nemocenskou dovolenou, se zvláštní dovolenou nebo se změnou najímající hostitelské organizace nebo rodinného stavu výzkumného pracovníka v průběhu grantu.
- 4b. Náklady spojené s otevřeným přístupem včetně plánů správy údajů jsou způsobilé k úhradě, jak je podrobněji stanoveno v grantové dohodě.

Článek 33

Vzájemný pojišťovací mechanismus

1. Zřizuje se vzájemný pojišťovací mechanismus (dále jen „mechanismus“), který nahradí fond zřízený v souladu s článkem 38 nařízení Rady (ES) č. 1290/2013 a stane se jeho nástupcem. Mechanismus kryje riziko spojené s nenavrácením částek, které dluží příjemci:

- a) Komisi na základě rozhodnutí č. 1982/2006/ES,
- b) Komisi a institucím Unie v rámci programu „Horizont 2020“,
- c) Komisi a financujícím subjektům v rámci tohoto programu.

Krytí rizika týkající se financujících orgánů uvedených v prvním pododstavci písm. c) může být prováděno prostřednictvím nepřímého systému krytí stanoveného v příslušné dohodě a s přihlédnutím k povaze financujícího subjektu.

2. Mechanismus je řízen Unií, která je zastoupena Komisí jednající jako výkonný orgán. Komise stanoví konkrétní pravidla fungování mechanismu.

3. Příjemci poskytnou příspěvek ve výši 5 % z prostředků Unie na akci. Na základě transparentních pravidelných hodnocení může Komise tento příspěvek navýšit až na 8 % nebo snížit na méně než 5 %. Příspěvek příjemců do mechanismu se odečte z počáteční předběžné platby a je zaplacen do mechanismu jménem příjemců, přičemž za žádných okolností nepřekročí částku vyplacenou v rámci počáteční předběžné platby.
4. Příspěvek příjemců se navrátí při výplatě zůstatku.
5. Veškeré finanční výnosy plynoucí z mechanismu se vloží do mechanismu. V případě, že výnos je nedostatečný, mechanismus nezasahuje a Komise nebo financující subjekt zpětně získá dlužné částky přímo od příjemců nebo třetích stran.
6. Takto získané částky představují účelově vázané příjmy mechanismu ve smyslu čl. 21 odst. 5 finančního nařízení. Po dokončení všech grantů, jejichž riziko mechanismus přímo či nepřímo pokrývá, získá případný zůstatek Komise a zahrne jej do rozpočtu Unie, s výhradou rozhodnutí legislativního orgánu.
7. Mechanismus může být rozšířen i pro příjemce jakéhokoli jiného přímo řízeného programu Unie. Komise přijme postupy pro účast příjemců jiných programů.

Článek 34

Vlastnictví a ochrana výsledků

1. Příjemci vlastní výsledky, které vytvářejí. Zajistí, aby veškerá práva jejich zaměstnanců nebo jiných stran ve vztahu k výsledkům mohla být vykonávána způsobem, který je slučitelný s povinnostmi příjemců podle podmínek stanovených v grantové dohodě.

Výsledky jsou společným vlastnictvím dvou nebo více příjemců, pokud:

- a) je společně vytvořili a
- b) nelze:
 - i) určit podíl jednotlivých příjemců na těchto společných výsledcích
 - nebo
 - ii) je oddělit při podání žádosti o jejich ochranu, při jejím získání nebo udržování.

Spoluvlastníci se písemně dohodnou na rozdělení a podmínkách výkonu svého společného vlastnictví. Není-li dohodou o konsorciu nebo dohodou o společném vlastnictví dohodnuto jinak, každý spoluvlastník může udílet nevýhradní licence třetím stranám, aby využívaly společně vlastněné výsledky (bez práva udělovat sublicence), pokud ostatní spoluvlastníci obdrží předběžné oznámení a spravedlivou a přiměřenou odměnu. Spoluvlastníci se mohou písemně dohodnout, že použijí jiný režim než spoluvlastnictví.

2. Příjemci, kteří získali financování z prostředků Unie, své výsledky přiměřeně chrání, je-li ochrana možná a odůvodněná, s přihlédnutím ke všem relevantním skutečnostem, včetně vyhlídek na komerční využití a jakýchkoli jiných oprávněných zájmů. Při rozhodování o ochraně příjemci rovněž zohlední oprávněné zájmy ostatních příjemců v rámci akce.

Článek 35

Využívání a šíření výsledků

1. Každý účastník, který obdržel finanční prostředky Unie, vyvine co největší úsilí k tomu, aby výsledky, které vlastní, využil nebo aby dosáhl toho, že je využije jiný právní subjekt. Využívání může probíhat přímo ze strany příjemců nebo nepřímo, zejména prostřednictvím převodu a udělování licencí na výsledky v souladu s článkem 36.

Pracovní program může stanovit další povinnosti týkající se využívání.

Pokud přes veškerou snahu ze strany příjemce o přímé či nepřímé využití výsledků nedojde k žádnému využití ve stanovené lhůtě, jež je uvedena v grantové dohodě, použije příjemce vhodnou on-line platformu uvedenou v grantové dohodě s cílem nalézt zúčastněné strany, které by tyto výsledky využily. Je-li to odůvodněno na základě žádosti příjemce, může se od této povinnosti upustit.

2. Příjemci musí své výsledky šířit, co nejdříve je to možné, a to ve veřejně přístupném formátu, s výhradou omezení z důvodu ochrany duševního vlastnictví, bezpečnostních pravidel nebo oprávněných zájmů.

Pracovní program může stanovit další povinnosti týkající se šíření při současném zabezpečení hospodářských a vědeckých zájmů Unie.

3. Příjemci zajistí, že se uplatní otevřený přístup k vědeckým publikacím za podmínek stanovených v grantové dohodě. Příjemci zejména zajistí, že oni nebo autoři si ponechají dostatečná práva duševního vlastnictví ke splnění požadavků na otevřený přístup.

Otevřený přístup k údajům z výzkumu je podle podmínek stanovených v grantové dohodě obecným pravidlem, musí však být zajištěna možnost výjimek podle zásady „co nejotevřenější, uzavřené podle potřeby“, přičemž se zohlední oprávněné zájmy příjemců včetně komerčního využití a veškerá další omezení, jako jsou pravidla ochrany údajů, soukromí, důvěrnost, obchodní tajemství, konkurenční zájmy Unie, bezpečnostní pravidla nebo práva duševního vlastnictví.

Pracovní program může stanovit další pobídky nebo povinnosti ohledně dodržování postupů otevřené vědy.

4. Příjemci spravují veškeré údaje z výzkumu získané při určité akci v rámci programu Horizont Evropa na základě zásad FAIR a v souladu s podmínkami stanovenými v grantové dohodě a stanoví plán pro správu dat.

Pracovní program může v odůvodněných případech stanovit další povinnosti používat pro ukládání údajů z výzkumu a poskytování přístupu k nim evropský cloud pro otevřenou vědu.

5. Příjemci, kteří mají v úmyslu šířit své výsledky, musí předem informovat ostatní příjemce v rámci akce. Kterýkoliv další příjemce může vznést námitku, pokud je schopen prokázat, že toto zamýšlené šíření by významně poškodilo jeho oprávněné zájmy ve vztahu k jeho výsledkům nebo stávajícím znalostem. V takovém případě nesmí k šíření dojít, dokud nebyly podniknuty náležité kroky k ochraně těchto oprávněných zájmů.

6. Není-li v pracovním programu stanoveno jinak, musí návrhy obsahovat plán pro využívání a šíření výsledků. V případě, že očekávané využití zahrnuje vývoj, vytvoření, výrobu a uvádění na trh produktu či postupu nebo vytváření a poskytování služby, musí plán obsahovat strategii pro toto využití. V případě, že se v plánu uvádí využití především v nepřídružených třetích zemích, právní subjekty vysvětlí, jak je takovéto využití stále v zájmu Unie.

Příjemci plán v průběhu akce a po jejím skončení aktualizují v souladu s grantovou dohodou.

7. Pro účely monitorování a šíření ze strany Komise nebo financujícího subjektu poskytnou příjemci veškeré požadované informace týkající se využívání a šíření jejich výsledků v souladu s podmínkami stanovenými v grantové dohodě. Tyto informace se s výhradou oprávněných zájmů příjemců zpřístupní veřejnosti.

Článek 36

Převod vlastnictví a udělování licencí

1. Příjemci jsou oprávněni převést vlastnictví svých výsledků. Zajistí, že se jejich povinnosti budou vztahovat i na nového vlastníka a že nový vlastník bude povinen je při případném dalším převodu přenést na svého nástupce.
2. Není-li pro konkrétně určené třetí strany včetně jejich přidružených subjektů písemně dohodnuto jinak nebo není-li to podle platného práva možné, musí příjemci, kteří mají v úmyslu převést vlastnictví výsledků, předem informovat každého dalšího příjemce, který k výsledkům stále má přístupová práva. Toto oznámení musí obsahovat dostatečné informace o novém vlastníku, aby daný příjemce mohl posoudit dopad převodu na svá přístupová práva.

Není-li pro konkrétně určené třetí strany včetně jejich přidružených subjektů písemně dohodnuto jinak, příjemce může vznést proti převodu námitku, pokud je schopen prokázat, že převod by nepříznivě ovlivnil jeho přístupová práva. V takovém případě se převod nesmí uskutečnit, dokud mezi dotýcnými příjemci nedojde k dohodě. Grantová dohoda v tomto ohledu stanoví lhůty.

3. Příjemci mohou udělovat licence ke svým výsledkům nebo jinak poskytovat právo na jejich využívání, a to také na výlučném základě, pokud to nemá vliv na plnění jejich povinností. Výhradní licence na výsledky je možné udělit za podmínky souhlasu všech ostatních dotčených příjemců, že se svých přístupových práv k nim zřeknou.
4. V odůvodněných případech grantová dohoda stanoví Komisi nebo financujícímu subjektu právo na vznesení námitky proti převodu vlastnictví výsledků nebo udělení výhradní licence k výsledkům, pokud:
 - a) příjemci vytvářející výsledky obdrželi financování z prostředků Unie;
 - b) se jedná o převod vlastnictví nebo udělení licence právnímu subjektu, který je usazený v nepřidružené třetí zemi a
 - c) převod vlastnictví nebo udělení licence není v souladu se zájmy Unie.

Pokud se uplatňuje právo na vznesení námitky, musí příjemce podat předběžné oznámení. Práva na vznesení námitky se lze písemně vzdát, pokud jde o převody nebo granty konkrétně určeným právním subjektům, jsou-li zavedena opatření chránící zájmy Unie.

Článek 37

Přístupová práva

1. Platí tyto zásady pro přístupová práva:
 - a) žádost o výkon přístupových práv nebo vzdání se přístupových práv musí být učiněna písemně;
 - b) není-li s poskytovatelem dohodnuto jinak, přístupová práva nezahrnují právo udělovat sublicence;
 - c) před přistoupením ke grantové dohodě se příjemci vzájemně informují o jakýchkoli omezeních v poskytování přístupu k jejich stávajícím znalostem;
 - d) jestliže se příjemce již akce neúčastní, neovlivní to jeho povinnosti poskytovat přístup;
 - e) jestliže příjemce neplní své povinnosti, příjemci se mohou dohodnout, že již nebude mít přístupová práva.
2. Příjemci udělí přístup ke:
 - a) svým výsledkům kterémukoli dalšímu příjemci v rámci akce, který je potřebuje k provádění svých vlastních úkolů, a to bezplatně;
 - b) svým stávajícím znalostem kterémukoli dalšímu příjemci v rámci akce, který je potřebuje k provádění svých vlastních úkolů, s výhradou omezení uvedených v odst. 1 písm. c); tento přístup se udělí bezplatně, pokud se příjemci před přistoupením ke grantové dohodě nedohodli jinak;
 - c) svým výsledkům a s výhradou omezení uvedených v odst. 1 písm. c) i ke svým stávajícím znalostem kterémukoli dalšímu příjemci v rámci akce, který je potřebuje pro využití svých vlastních výsledků; tento přístup se udělí za spravedlivých a přiměřených podmínek, které budou dohodnuty.

3. Nedohodnou-li se příjemci jinak, poskytnou rovněž přístup ke svým výsledkům a s výhradou omezení uvedených v odst. 1 písm. c) i ke svým stávajícím znalostem právnímu subjektu, který:
- a) je usazen v některém členském státě nebo přidružené zemi;
 - b) je pod přímou či nepřímou kontrolou jiného příjemce, nebo je pod stejnou přímou či nepřímou kontrolou jako tento příjemce, nebo přímo či nepřímo kontroluje tohoto příjemce a
 - c) potřebuje tento přístup pro využití výsledků tohoto příjemce, v souladu s povinnostmi příjemce ohledně využití.

Přístup se udělí za spravedlivých a přiměřených podmínek, které budou dohodnuty.

4. Žádost o přístup pro účely využívání lze podat do jednoho roku od ukončení akce, pokud se příjemci nedohodnou na jiné lhůtě.
5. Příjemci, kteří obdrželi financování z prostředků Unie, poskytnou bezplatně přístup ke svým výsledkům orgánům, institucím či jiným subjektům Unie za účelem tvorby, provádění a monitorování politik nebo programů Unie. Přístup je omezen na neobchodní a nekonkurenční použití.

Tato přístupová práva se nevztahují na stávající znalosti příjemců.

V případě akcí v rámci klastru „Civilní bezpečnost pro společnost“, poskytnou příjemci, kteří obdrželi financování z prostředků Unie, bezplatně přístup ke svým výsledkům rovněž vnitrostátním orgánům členských států za účelem tvorby, provádění a monitorování jejich politik a programů v této oblasti. Přístup je omezen na neobchodní a nekonkurenční použití a uděluje se na základě dvoustranné dohody vymezující zvláštní podmínky s cílem zajistit, že tato práva budou použita pouze k zamýšlenému účelu a že budou stanoveny odpovídající povinnosti týkající se důvěrnosti. Dožadující členský stát, orgán, instituce či jiný subjekt Unie podá oznámení o této žádosti všem členským státům.

6. Pracovní program může v případech, kdy je to namístě, stanovit další přístupová práva.

Článek 38

Zvláštní ustanovení

Pro akce ERV, akce týkající se odborné přípravy a mobility, zadávání zakázek v předobchodní fázi, zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení, akce na spolufinancování programů a koordinační a podpůrné akce mohou platit zvláštní pravidla týkající se vlastnictví, využívání a šíření výsledků, převodu vlastnictví a udělování licencí, jakož i přístupových práv.

Tato zvláštní pravidla se stanoví v grantové dohodě a nemění zásady a povinnosti týkající se otevřeného přístupu.

Článek 39

Ceny

1. Není-li v této kapitole uvedeno jinak, ceny v rámci programu se udělují a spravují v souladu s hlavou IX finančního nařízení.
2. Soutěže se může zúčastnit kterýkoli právní subjekt bez ohledu na místo svého usazení, není-li v pracovním programu nebo pravidlech soutěže uvedeno jinak.
3. Komise nebo financující subjekt mohou v příslušných případech organizovat ceny s:
 - a) ostatními orgány Unie;
 - b) třetími zeměmi, včetně jejich vědeckých a technických organizací či agentur;
 - c) mezinárodními organizacemi nebo
 - d) neziskovými právními subjekty.
4. Pracovní program nebo pravidla soutěže obsahují povinnosti týkající se komunikace, a v případě, kdy je to namístě, využívání a šíření výsledků, vlastnictví a přístupových práv, včetně ustanovení o udělování licencí.

KAPITOLA IV
Zadávání veřejných zakázek

Článek 40

Zadávání veřejných zakázek

1. Není-li v této kapitole uvedeno jinak, veřejné zakázky v rámci programu se udělují a spravují v souladu s hlavou VII finančního nařízení.
2. Zadávání veřejných zakázek může mít rovněž podobu zadávání zakázek v předobchodní fázi nebo zadávání zakázek na inovativní řešení, které provádí Komise či financující subjekt buď vlastním jménem, nebo společně s veřejnými zadavateli z členských států a přidružených zemí. V tomto případě se použijí pravidla stanovená v článku 22.

KAPITOLA V

Operace kombinování zdrojů a kombinované financování

Článek 41

Operace kombinování zdrojů

Operace kombinování zdrojů v rámci tohoto programu se provádějí v souladu s programem InvestEU a hlavou X finančního nařízení.

Článek 42

Kombinované financování z programu Horizont Evropa a ERI

1. Na složky kombinovaného financování z programu Horizont Evropa nebo ERI tvořené grantem a vratnou zálohou se vztahují články 30 až 33.
2. Kombinované financování ERI se provádí v souladu s článkem 43. Podporu v rámci kombinovaného financování ERI lze poskytnout až do doby, kdy je možné akci financovat jako operaci kombinování zdrojů nebo jako finanční a investiční operaci, jež je plně kryta zárukou EU v rámci programu InvestEU. Odchylně od článku 209 finančního nařízení se při poskytnutí kombinovaného financování ERI nepoužijí podmínky stanovené v odstavci 2, a zejména v písmenech a) a d).
3. Kombinované financování z programu Horizont Evropa lze poskytnout na spolufinancování programu, stanoví-li společný program členských států a přidružených zemí použití finančních nástrojů na podporu vybraných akcí. Hodnocení a výběr těchto akcí se provádí v souladu s články 11, 19, 20, 24, 25 a 26. Způsoby provádění kombinovaného financování z programu Horizont Evropa jsou v souladu s článkem 29 a obdobně s čl. 43 odst. 9 a s dodatečnými a opodstatněnými podmínkami vymezenými v pracovním programu.
4. Zpětné úhrady včetně vrácených záloh a příjmů v rámci kombinovaného financování z programu Horizont Evropa a ERI se považují za vnitřní účelově vázané příjmy v souladu s čl. 21 odst. 3 písm. f) a čl. 21 odst. 4 finančního nařízení.

5. Kombinované financování z programu Horizont Evropa a ERI se poskytuje tak, aby podporovalo konkurenceschopnost Unie, a přitom nenarušovalo hospodářskou soutěž na vnitřním trhu.

Článek 42a

Nástroj Pathfinder

1. Pathfinder bude poskytovat granty na vysoce rizikové, špičkové projekty prováděné konsorcií či samostatnými příjemci, jejichž cílem je vytvářet radikální inovace a nové příležitosti na trhu. Pathfinder bude poskytovat podporu pro nejranější fáze vědeckého, technologického nebo špičkového výzkumu a vývoje včetně ověřování koncepce a prototypů pro validaci technologie.

Pathfinder bude prováděn především prostřednictvím otevřené výzvy k podávání návrhů z praxe s pravidelným datem uzávěrky každý rok a poskytne také konkurenční výzvy ke stanovení klíčových strategických cílů vyžadujících špičkové technologické a razantní myšlení.

2. Přechodové činnosti v rámci nástroje Pathfinder musí pomáhat všem typům výzkumných pracovníků a inovátorů nalézt cestu k rozvoji obchodu v Unii, např. demonstrace a studie proveditelnosti pro posouzení možných obchodních scénářů, a podpořit vytváření osamostatněných podniků a začínajících podniků.
- a) zahájení a obsah výzev k podávání návrhů se stanoví s ohledem na cíle a rozpočet stanovené v pracovním programu v souvislosti s dotyčným portfoliem akcí;
- b) další granty na pevnou částkou nepřesahující 50 000 EUR mohou být poskytnuty na každý návrh již vybraný v rámci nástroje Pathfinder s cílem provádět doplňkové činnosti, včetně naléhavých koordinačních a podpůrných akcí, pro posílení společenství příjemců portfolia, například posouzení možných osamostatněných podniků či potenciálních inovací vytvářejících tržní příležitosti nebo vytvoření obchodního plánu. Programový výbor zřízený v rámci zvláštního programu musí být o těchto případech informován.

3. Na nástroj ERI Pathfinder se uplatní kritéria pro zadání stanovená v článku 25.

Článek 43

Nástroj Accelerator

1. Cílem nástroje ERI Accelerator je podporovat především trh vytvářející inovace. Podporuje pouze samostatné příjemce a poskytuje podporu především ve formě kombinovaného financování. Za určitých podmínek může rovněž poskytovat podporu pouze ve formě grantu a pouze ve formě kapitálu.

Nástroj ERI Accelerator nabízí dva druhy podpor:

- podporu ve formě kombinovaného financování malým a středním podnikům včetně začínajících podniků a ve výjimečných případech malým společnostem se střední tržní kapitalizací, které realizují průlomové a přelomové inovace, které nelze financovat bankovními úvěry.
- podporu pouze ve formě grantu pro malé a střední podniky včetně začínajících podniků, které realizují různé druhy inovací od inkrementálních k průlomovým a přelomovým inovacím a usilují o následné rozšiřování činnosti.

Lze rovněž poskytovat podporu pouze ve formě kapitálu malým a středním podnikům včetně začínajících podniků, které nemohou získat bankovní úvěr a již dostaly podporu pouze ve formě grantu.

Podpora pouze ve formě grantu v rámci nástroje ERI Accelerator se poskytuje pouze za těchto kumulativních podmínek:

- a) projekt musí obsahovat informace o schopnostech a ochotě žadatele rozvíjet se;
- b) příjemcem může být pouze začínající podnik nebo malý a střední podnik;
- c) podporu pouze ve formě grantu v rámci nástroje ERI Accelerator lze poskytnout příjemci pouze jednou během programu Horizont Evropa, a to v maximální výši 2,5 milionu EUR.

- 1a. Příjemcem v rámci nástroje ERI Accelerator je právní subjekt usazený v členském státě nebo přidružené zemi, který splňuje podmínky pro označení jako začínající podnik, malý nebo střední podnik nebo ve výjimečných případech malá společnost se střední tržní kapitalizací, která se chce rozvíjet. Návrh může předložit buď příjemce nebo s předchozím souhlasem příjemce jedna či více fyzických osob nebo právních subjektů, jež mají v úmyslu tohoto příjemce zřídit nebo podporovat. Ve druhém případě bude dohoda o financování podepsána pouze s příjemcem.
2. Na všechny formy příspěvku Unie poskytovaného v rámci kombinovaného financování ERI se vztahuje jediné rozhodnutí o udělení, kterým se poskytuje financování.
3. Návrhy hodnotí s ohledem na jejich individuální přínos externí nezávislí odborníci a jejich výběr probíhá v rámci trvale otevřené výzvy s datem uzávěrky na základě článků 24 až 26 v souladu s odstavcem 4.
4. Kritéria pro udělení jsou následující:
 - a) excelence,
 - b) dopad,
 - c) míra rizika akce, jež by bránila investicím, kvalitě a efektivnosti provádění, a potřeba podpory Unie.
5. Se souhlasem dotčených žadatelů mohou Komise nebo financující subjekty, jež provádí program Horizont Evropa (včetně znalostních a inovačních společenství EIT), předložit přímo k hodnocení podle posledního kritéria pro udělení návrh akce týkající se inovací a uvádění na trh, který již splňuje první dvě kritéria, s výhradou těchto kumulativních podmínek:
 - a) tento návrh vychází z jiné akce financované z programu Horizont 2020 či z tohoto programu; nebo, s výhradou pilotního projektu v rámci prvního pracovního programu Horizont Evropa, z vnitrostátních nebo regionálních programů, přičemž prvním krokem je zmapování poptávky po takovém programu. Podrobná ustanovení budou stanovena ve zvláštním programu.

- b) návrh je založen na předchozím přezkumu projektu, který byl proveden nanejvýš před dvěma roky a posoudil excelenci a dopad návrhu a podléhá podmínkám a postupům, jež jsou dále upřesněny v pracovním programu.
6. Pečeť excellence lze udělit při splnění těchto kumulativních podmínek:
- a) příjemcem je začínající podnik, malý nebo střední podnik nebo malá společnost se střední tržní kapitalizací,
 - b) návrh byl způsobilý a splnil použitelné prahové hodnoty u prvních dvou kritérií pro udělení uvedených v odstavci 4,
 - c) na činnosti, které by byly způsobilé v rámci inovační akce.
7. Projde-li návrh úspěšně hodnocením, navrhnou externí nezávislí odborníci na základě souvisejícího rizika a zdrojů a času, jež jsou zapotřebí pro uvedení inovace na trh, příslušnou podporu v rámci nástroje ERI Accelerator.
- Komise může návrh vybraný externími nezávislými odborníky z opodstatněných důvodů – včetně důvodů týkajících se nesouladu s cíli politik Unie – zamítnout. Programový výbor musí být o důvodech těchto zamítnutí informován.
8. Složka podpory v rámci nástroje ERI Accelerator tvořená grantem nebo vratnou zálohou nepřekročí 70 % celkových způsobilých nákladů na vybranou inovační akci.
9. Způsoby provádění složek podpory v rámci nástroje ERI Accelerator tvořených vlastním kapitálem a vratnou podporou se upřesní v rozhodnutí [zvláštní program].
10. Smlouva pro vybranou akci stanoví konkrétní měřitelné milníky a odpovídající předběžné financování a splátkové platby prostřednictvím podpory v rámci nástroje ERI Accelerator.

V případě kombinovaného financování ERI lze činnosti související s inovační akcí zahájit a první platbu předběžného financování grantu nebo vratné zálohy lze uhradit dříve, než se uplatní jiné složky poskytnutého kombinovaného financování ERI. Tyto složky financování se uplatní pod podmínkou, že je dosaženo konkrétních milníků stanovených ve smlouvě.

11. V souladu se smlouvou se akce pozastaví, pozmění nebo v řádně odůvodněných případech ukončí, nejsou-li měřitelné milníky splněny. Ukončena může být i v případě, že nelze dosáhnout očekávaného uvedení na trh zejména v Unii.

Ve výjimečných případech a na doporučení výboru ERI může Komise pod podmínkou přezkumu projektu externími nezávislými odborníky rozhodnout o zvýšení podpory v rámci nástroje ERI Accelerator. Programový výbor musí být o těchto případech informován.

KAPITOLA VI

Odborníci

Článek 44

Jmenování nezávislých externích odborníků

1. Nezávislí externí odborníci se určí a vyberou na základě výzev k podávání přihlášek pro jednotlivce a výzev určených příslušným organizacím, například výzkumným agenturám, výzkumným institucím, univerzitám, normalizačním organizacím, organizacím občanské společnosti či podnikům, s cílem vytvořit databázi kandidátů.

Odchylně od čl. 237 odst. 3 finančního nařízení a ve výjimečných a řádně odůvodněných případech může Komise nebo příslušný financující subjekt transparentním způsobem vybrat jakéhokoli odborníka s patřičnými dovednostmi, který v databázi není uveden, pokud výzva k vyjádření zájmu nevedla k zjištění vhodných nezávislých externích odborníků.

Tito odborníci musí vyhlásit svou nezávislost a schopnost podporovat cíle programu Horizont Evropa.

2. V souladu s čl. 237 odst. 2 a 3 finančního nařízení jsou nezávislí externí odborníci odměňováni na základě standardních podmínek. V odůvodněných a výjimečných případech může být poskytnuta odměna v přiměřené výši nad rámec standardních podmínek na základě příslušných tržních standardů, zejména pokud jde o konkrétní odborníky na vysoké úrovni.
3. Kromě ustanovení čl. 38 odst. 2 a 3 finančního nařízení platí, že alespoň jednou ročně se na internetových stránkách Komise nebo financujícího subjektu zveřejňují jména osobně jmenovaných nezávislých externích odborníků, kteří hodnotí žádosti o granty, spolu s oblastmi jejich odbornosti. Tyto informace se shromažďují, zpracovávají a zveřejňují v souladu s pravidly EU pro ochranu údajů.
- 3a. Komise nebo příslušný financující subjekt přijme vhodná opatření na předcházení střetu zájmů, pokud jde o zapojení nezávislých externích odborníků v souladu s článkem 61 a čl. 150 odst. 5 finančního nařízení.

Komise nebo příslušný financující subjekt zajistí, že odborník, který se ocitne ve střetu zájmů ve věci, v níž má podat odborný posudek, danou věc nehodnotí, ani v ní neposkytuje poradenství či pomoc.

4. Při jmenování nezávislých externích odborníků přijme Komise nebo příslušný financující subjekt s ohledem na situaci v oblasti akce vhodná opatření s cílem nalézt vyvážené složení skupin odborníků a hodnotících panelů z hlediska dovedností, zkušeností a znalostí, včetně specializace, jakož i v oblasti společenských věd a humanitních oborů, zeměpisné rozmanitosti a zastoupení žen a mužů.
5. Pro každý návrh bude případně zajištěn odpovídající počet nezávislých odborníků, aby se zaručila kvalita hodnocení.
6. O výši odměny všech nezávislých a externích odborníků jsou Evropský parlament a Rada každoročně informovány. Odměna je hrazena z výdajů programu.

HLAVA III

MONITOROVÁNÍ PROGRAMU, KOMUNIKACE, HODNOCENÍ A KONTROLA

Článek 45

Monitorování a podávání zpráv

1. Komise trvale sleduje řízení a provádění programu Horizont Evropa a jeho zvláštního programu, jakož i činností EIT. S cílem posílit transparentnost těchto údajů jsou také veřejně dostupné a přístupné na webových stránkách Komise v souladu s poslední aktualizací.

Zejména údaje týkající se projektů financovaných v rámci ERV, evropských partnerství, misí, ERI a EIT budou zahrnuty do stejné databáze.

To zahrnuje:

- i) časové ukazatele pro podávání zpráv o pokroku dosaženého při plnění cílů programu stanovených v článku 3 na roční bázi a stanovené na základě způsobů dosahování dopadů v příloze V;
- ii) informace o úrovni začlenění sociálních a humanitních věd, poměru mezi nižší a vyšší úrovni technologické připravenosti v kooperativním výzkumu, pokroku při zapojení zemí s rozšiřující účastí, zeměpisném složení konsorcií v kooperativních projektech, vývoji mezd výzkumných pracovníků, používání dvoufázového postupu předkládání a hodnocení, opatřeních zaměřených na usnadnění svazků spolupráce v evropském výzkumu a inovacích, používání přezkumu hodnocení a počtu a druhu stížností, úrovni začlenění oblasti klimatu a souvisejících výdajích, účasti malých a středních podniků, zapojení soukromého sektoru, genderovém zapojení do financovaných akcí, hodnotících panelech, radách a poradních skupinách, pečetích excelence, evropských partnerstvích a míře spolufinancování, doplňkového financování ze soukromých a veřejných zdrojů, doplňkového a kumulativního financování z ostatních fondů Unie, výzkumných infrastrukturách, časových grantech, míře mezinárodní spolupráce, zapojení občanů a občanské společnosti;

- iii) úrovně výdajů rozčleněné na úrovni projektu, s cílem umožnit specifickou analýzu, včetně rozčlenění podle oblasti intervence;
 - iv) úrovně nadměrného podávání návrhů, zejména počet návrhů a počet odpovědí na návrhy, jejich průměrný výsledek, podíl návrhů nad a pod prahovou hodnotou kvality.
2. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 50, pokud jde o změny přílohy V za účelem doplnění nebo změny ukazatelů způsobů dosahování dopadů, je-li to považováno za nezbytné, a stanovení referenčních úrovní a cílů.
3. Systém podávání zpráv o výkonnosti zajistí, aby údaje pro monitorování provádění programu a jeho výsledků byly shromažďovány účinně, efektivně a včas, aniž by se zvyšovala administrativní zátěž pro příjemce. Za tímto účelem se příjemcům finančních prostředků Unie a (případně) členským státům uloží přiměřené požadavky na podávání zpráv, včetně úrovně výzkumných pracovníků zapojených do činnosti, aby bylo možné vysledovat jejich kariéru a mobilitu⁴⁵.
- 3a. Kvantitativní údaje v co nejvyšší míře doplní kvalitativní analýza, kterou provede Komise nebo unijní či vnitrostátní financující subjekty.
4. Opatření zaměřená na usnadnění propojení spolupráce v evropském výzkumu a inovacích budou monitorována a přezkoumávána v rámci pracovních programů.

⁴⁵ Ustanovení pro monitorování evropských partnerství jsou uvedena v příloze III nařízení.

Článek 46

Informace, komunikace, publicita a šíření a využívání výsledků

1. Příjemci finančních prostředků Unie uvádějí původ a zajišťují viditelnost těchto prostředků (zejména při propagaci opatření a jejich výsledků, včetně cen) tím, že poskytují ucelené, účinné a přiměřené informace různým cílovým skupinám včetně médií a veřejnosti.
2. Komise provádí k programu a jeho opatřením a výsledkům informační a komunikační kampaně. Kromě toho členským státům a příjemcům poskytne včasné a podrobné informace. Zúčastněné subjekty mají k dispozici zprostředkovací služby založené na faktech a informacích prostřednictvím analýzy a příslušnosti k síti s cílem vytvořit konsorcia pro kooperativní projekty se zvláštním důrazem na nalezení příležitostí k navazování kontaktů pro právní subjekty z členských států s nízkým výkonem v oblasti výzkumu a inovací. Na základě této analýzy lze uspořádat cílené akce pro navazování kontaktů z hlediska zvláštních výzev k podávání návrhů. Finanční zdroje vyčleněné na program rovněž přispívají ke sdělování politických priorit Unie na úrovni organizace, souvisejí-li s cíli uvedenými v článku 3.
3. Komise rovněž zavede strategii šíření a využívání výsledků za účelem zvýšení dostupnosti a šíření výsledků a znalostí v oblasti výzkumu a inovací vytvořených v rámci programu, aby se urychlilo využívání výsledků se zaměřením na pronikání na trh a posílil se dopad programu. Finanční zdroje vyčleněné na program rovněž přispívají ke sdělování politických priorit Unie na úrovni organizace, jakož i k činnostem týkajícím se informací, komunikace, publicity a šíření a využívání výsledků, souvisejí-li s cíli uvedenými v článku 3.

Článek 47

Hodnocení programu

1. Hodnocení programu se provádějí včas tak, aby je bylo možné promítnout do rozhodovacího procesu týkajícího se programu, následného programu i dalších iniciativ relevantních pro výzkum a inovace.
2. Průběžné hodnocení programu se provede za pomoci nezávislých odborníků vybraných na základě transparentního procesu, jakmile je k dispozici dostatek informací o jeho provádění, avšak nejpozději do čtyř let od začátku provádění programu. Zahrnuje analýzu portfolia a posouzení dlouhodobého dopadu předchozích rámcových programů a představuje základ pro případnou úpravu provádění programu nebo jeho přezkum. U programu posoudí účinnost, účelnost, význam, soudržnost a přidanou hodnotu Unie.
3. Na konci provádění programu, avšak nejpozději do čtyř let po skončení období uvedeného v článku 1 dokončí Komise závěrečné hodnocení programu. Zahrnuje posouzení dlouhodobého dopadu předchozích rámcových programů.
4. Komise zveřejní a sdělí závěry hodnocení spolu se svými připomínkami a předloží je Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů.

Článek 48

Audity

1. Systém kontroly programu zajistí přiměřenou rovnováhu mezi důvěrou a kontrolou s přihlédnutím k administrativním a jiným nákladům na kontroly na všech úrovních, a to zejména pro příjemce. Pravidla auditu jsou jasná, jednotná a soudržná v celém programu.

2. Strategie auditu programu vychází z finančního auditu reprezentativního vzorku výdajů v rámci programu jako celku. Tento reprezentativní vzorek se doplní výběrem založeným na posouzení rizik, která souvisejí s výdaji. Akce, které přijímají společné financování z různých programů Unie, se podrobují auditu pouze jednou, přičemž jsou pokryty všechny dotčené programy a jejich příslušná platná pravidla.
3. Komise nebo financující subjekt se mohou kromě toho spoléhat na kombinované přezkumy systémů na úrovni příjemců. Tyto kombinované přezkumy jsou volitelné pro určité druhy příjemců a spočívají v auditu systémů a procesů, který je doplněn o audit operací, provedeném příslušným nezávislým auditorem způsobilým k provádění povinných auditů účetních dokladů v souladu se směrnicí 2006/43/ES⁴⁶. Komise nebo financující subjekt je mohou použít ke stanovení celkové jistoty ohledně řádného finančního řízení výdajů a k posouzení úrovně auditů ex post a osvědčení o finančních výkazech.
4. V souladu s článkem 127 finančního nařízení se mohou Komise nebo financující subjekt spoléhat na audity týkající se použití příspěvků Unie prováděné jinými nezávislými a kompetentními osobami nebo subjekty včetně těch, jež nebyly pověřeny orgány či institucemi Unie.
5. Audit může být proveden až dva roky po platbě zůstatku.
- 5a. Komise zveřejní pokyny k auditu zaměřené na zajištění spolehlivého a jednotného používání a výkladu postupů a pravidel auditu po celou dobu trvání programu.

⁴⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES ze dne 17. května 2006 o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek, o změně směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a o zrušení směrnice Rady 84/253/EHS (Úř. věst. L 157, 9.6.2006, s. 87).

Článek 49

Ochrana finančních zájmů Unie

1. Účastní-li se tohoto programu na základě rozhodnutí přijatého podle mezinárodní dohody nebo na základě jakéhokoli jiného právního nástroje třetí země, udělí nezbytná práva a potřebný přístup příslušné schvalující osobě, OLAFu a Účetnímu dvoru, aby mohly komplexně vykonávat své pravomoci. V případě OLAFu tato práva zahrnují právo provádět vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, jak je stanoveno v nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013.

Článek 50

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 45 odst. 2 je svěřena Komisi do 31. prosince 2028.
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 45 odst. 2 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 45 odst. 2 vstoupí v platnost, pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

HLAVA IV
PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 51

Zrušení

Nařízení (EU) č. 1291/2013 a nařízení (EU) č. 1290/2013 se zrušují s účinkem ode dne 1. ledna 2021.

Článek 52

Přechodná ustanovení

1. Tímto nařízením není dotčeno pokračování ani změna příslušných opatření podle nařízení (EU) č. 1291/2013 a nařízení (EU) č. 1290/2013, která se na tato opatření použijí až do jejich ukončení. Pracovní plány a opatření stanovená v pracovních plánech přijatých podle nařízení (EU) č. 1290/2013 a podle příslušných základních aktů financujících subjektů se rovněž až do svého dokončení nadále řídí nařízením (EU) č. 1290/2013 a těmito základními akty.
2. Finanční krytí programu může zahrnovat i výdaje na technickou a správní pomoc nezbytné pro zajištění přechodu k programu od opatření přijatých podle předchozího nařízení (EU) č. 1291/2013.

Článek 53

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V ... dne

Za Evropský parlament

Za Radu

předseda

předseda/předsedkyně

PŘÍLOHA I

HLAVNÍ RYSY ČINNOSTÍ

Obecné a specifické cíle uvedené v článku 3 jsou plněny v celém programu prostřednictvím oblastí působnosti a hlavních rysů činností popsaných v této příloze, jakož i v příloze I zvláštního programu.

1) Pilíř I „Vynikající věda“

V souladu s článkem 4 podporuje tento pilíř prostřednictvím následujících činností vědeckou excelenci, přitahuje do Evropy nejtalentovanější pracovníky, poskytuje vhodnou podporu začínajícím výzkumným pracovníkům a podporuje tvorbu a šíření vědecké excelence, vysoce kvalitních znalostí, metodik a dovedností, technologií a řešení celosvětových sociálních problémů, problémů v oblasti životního prostředí a ekonomických výzev. Přispívá také k dosažení ostatních specifických cílů programu, jak je uvedeno v článku 3.

- a) Evropská rada pro výzkum: Poskytne atraktivní a flexibilní financování, aby jednotliví talentovaní a tvůrčí výzkumní pracovníci, s důrazem na začínající výzkumné pracovníky, a jejich týmy mohli využít těch nejslibnějších cest v neprobádaných oblastech vědy, bez ohledu na jejich státní příslušnost a zemi původu a na základě soutěže v rámci celé Unie založené výlučně na kritériu excelence.

Oblast působnosti: hraniční věda

- b) Akce „Marie Curie-Sklodowska“: Umožní výzkumným pracovníkům získat nové znalosti a dovednosti prostřednictvím mobility a konfrontace napříč hranicemi, odvětvími a obory, posílí systémy pro odbornou přípravu a profesní rozvoj a rovněž nabídne strukturovaný a optimalizovaný institucionální a vnitrostátní nábor, při zohlednění Evropské charty pro výzkumné pracovníky a Kodexu chování pro přijímání výzkumných pracovníků; akce Marie Skłodowska-Curie takto přispěje k položení základů evropského prostředí pro špičkový výzkum v celé Evropě, přispěje k podpoře vytváření pracovních míst, růstu a investic a řešení současných i budoucích společenských výzev.

Oblasti působnosti: rozvíjení excelence prostřednictvím přeshraniční mobility výzkumných pracovníků napříč odvětvími a obory; podpora nových dovedností prostřednictvím vynikající odborné přípravy výzkumných pracovníků; posilování lidských zdrojů a rozvoje dovedností v rámci Evropského výzkumného prostoru; zlepšení a usnadnění součinností; podpora informování veřejnosti.

- c) Výzkumné infrastruktury: Zajistí, aby Evropa disponovala udržitelnými výzkumnými infrastrukturami světové úrovně, které jsou otevřené a přístupné pro nejlepší výzkumné pracovníky z Evropy i mimo ni. Podporuje využívání stávajících výzkumných infrastruktur, včetně těch, jež jsou financovány z ESIF. Vedle činností v příbuzných oblastech politiky Unie a mezinárodní spolupráce tak bude posílen potenciál výzkumné infrastruktury podporující vědecký pokrok a inovace a umožňující otevřenou a vynikající vědu, a to na základě zásad FAIR.

Oblasti působnosti: konsolidace a rozvoj oblastí evropských výzkumných infrastruktur; otevření, integrace a propojování výzkumných infrastruktur; inovační potenciál evropských výzkumných infrastruktur a činnosti v oblasti inovací a odborné přípravy; posílení politiky v oblasti evropské výzkumné infrastruktury a mezinárodní spolupráce.

2) Pilíř II „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“

Prostřednictvím následujících činností podpoří tento pilíř v souladu s článkem 4 vytváření a lepší šíření vysoce kvalitních nových znalostí, technologií a udržitelných řešení, posílí konkurenceschopnost evropského průmyslu, dopad výzkumu a inovací při rozvoji, podpoře a provádění politik Unie a podpoří zavádění inovativních řešení v průmyslu, zejména v malých a středních podnicích a začínajících podnicích a ve společnosti při řešení globálních výzev. Přispívá také k dosažení ostatních specifických cílů programu, jak je uvedeno v článku 3.

Společenské vědy a humanitní obory budou plně začleněny do všech klastrů, včetně specifických a specializovaných činností.

Aby se maximalizoval dopad na flexibilitu a součinnost, budou výzkumné a inovační činnosti rozděleny do šesti klastrů, jež jsou vzájemně propojené celoevropskou výzkumnou infrastrukturou a které budou jednotlivě i společně podněcovat k mezioborové a meziodvětvové, přeshraniční a mezinárodní spolupráci napříč politikami. V tomto pilíři programu Horizont Evropa budou zahrnuty činnosti ze širokého rozsahu úrovní technologické připravenosti, včetně nižších úrovní technologické připravenosti.

Každý klaster přispívá k několika cílům udržitelného rozvoje, přičemž řada cílů udržitelného rozvoje čerpá podporu z více než jednoho klasteru.

Činnosti v oblasti výzkumu a inovací jsou prováděny v rámci těchto klastrů:

- a) Klaster „Zdraví“: Zlepšování a ochrana zdraví a dobrých životních podmínek občanů všech věkových kategorií vytvářením nových znalostí, vypracováváním inovativních řešení a zajištěním začlenění genderového hlediska ve vhodných případech k prevenci, stanovení diagnózy, monitorování, léčbě a vyléčení nemocí a rozvoji technologií v oblasti zdraví; snižování zdravotních rizik, ochrana a podpora dobrého zdravotního stavu a dobrých životních podmínek obyvatel, a to i na pracovišti; utvářet veřejné systémy zdravotní péče, tak aby byly efektivnější, spravedlivé a udržitelné; předcházet nemocem souvisejícím s chudobou a s těmito nemocemi bojovat a podpořit a umožnit účast a samostatnou péči pacientů.

Oblasti působnosti: celoživotní zdraví; environmentální a sociální faktory ovlivňující zdraví; nepřenositelná a vzácná onemocnění; infekční nemoci včetně nemocí souvisejících s chudobou a opomíjených nemocí; nástroje, technologie a digitální řešení v oblasti zdraví a zdravotní péče, včetně personalizované medicíny; systémy zdravotní péče.

- b) Klaster „Kultura, kreativita a inkluzivní společnost“: Posilování demokratických hodnot, mimo jiné právního státu a základních práv, zachování našeho kulturního dědictví, zkoumání potenciálu kulturních a kreativních odvětví a podpora socioekonomické transformace, která podporuje začlenění a růst, včetně řízení migrace a integrace migrantů.

Oblasti působnosti: demokracie a správa věcí veřejných; kultura, kulturní dědictví a tvorba; sociální a ekonomická transformace.

- c) Klastř „Civilní bezpečnost pro společnost“: Reaguje na výzvy vyplývající z přetrvávajících bezpečnostních hrozeb, včetně kyberkriminality, jakož i přírodních katastrof a katastrof způsobených člověkem.

Oblasti působnosti: společnost odolná vůči katastrofám; ochrana a bezpečnost; kybernetická bezpečnost.

- d) Klastř „Digitální oblast, průmysl a vesmír“: Posílení kapacit a zajištění evropské svrchovanosti v oblasti klíčových základních technologií pro digitalizaci a výrobu a v oblasti vesmírných technologií, a to v celém hodnotovém řetězci, s cílem vytvořit konkurenceschopný, digitální a nízkouhlíkový a oběhový průmysl; zabezpečit udržitelné dodávky surovin; vyvinout pokročilé materiály a vytvořit základ pro pokrok a inovace u všech celosvětových společenských výzev.

Oblasti působnosti: výrobní technologie; klíčové digitální technologie, včetně kvantových technologií; vznikající základní technologie; pokročilé materiály; umělá inteligence a robotika; internet příští generace; pokročilá výpočetní technika a data velkého objemu; oběhový průmysl; nízkouhlíkový a ekologický průmysl; vesmír, včetně pozorování Země.

- e) Klastř „Klima, energetika a mobilita“: Boj proti změně klimatu prostřednictvím lepšího porozumění příčinám, vývoji, rizikům, dopadům a příležitostem, prostřednictvím opatření, jež učiní odvětví energetiky a dopravy efektivnější a konkurenceschopnější, promyšlenější, bezpečnější a odolnější, podpoří využívání obnovitelných zdrojů energie a energetickou účinnost, zlepší odolnost Unie vůči vnějším otřesům a přizpůsobí sociální chování s ohledem na cíle udržitelného rozvoje.

Oblasti působnosti: věda a řešení v oblasti klimatu; dodávky energie; energetické systémy a sítě; budovy a průmyslová zařízení v oblasti transformace energetiky; obce a města; konkurenceschopnost průmyslu v dopravě; čistá, bezpečná a přístupná doprava a mobilita; inteligentní mobilita; ukládání energie.

- f) Klastř „Potraviny, biohospodářství, přírodní zdroje, zemědělství a životní prostředí“: Ochrana životního prostředí, obnova a udržitelné řízení a využívání přírodních a biologických pozemních, vnitrozemských vodních a mořských zdrojů s cílem zastavit narušování biologické rozmanitosti a řešit problematiku zabezpečení potravin a výživy pro všechny a přechod na nízkouhlíkové a oběhové hospodářství účinně využívající zdroje a udržitelné biohospodářství.

Oblasti působnosti: pozorování životního prostředí; biologická rozmanitost a přírodní zdroje; zemědělství, lesnictví a venkovské oblasti; moře, oceány a vnitrozemské vody; potravinové systémy; inovační systémy založené na biotechnologiích v biohospodářství EU; oběhové systémy.

- g) Nejaderné přímé akce Společného výzkumného střediska: Vytváření vysoce kvalitních vědeckých důkazů pro efektivní a dostupné dobré veřejné politiky. Nové iniciativy a návrhy právních předpisů EU potřebují transparentní, komplexní a vyvážené důkazy, aby byly citlivě navržené, a provádění politik vyžaduje měření a sledování důkazů. Společné výzkumné středisko (JRC) politikám Unie zajistí nezávislé vědecké poznatky a technickou podporu v průběhu celého politického cyklu. JRC zaměří svůj výzkum na priority politik EU.

Oblasti působnost: zdraví; kultura, kreativita a inkluzivní společnost; civilní bezpečnost pro společnost; digitalizace, průmysl a vesmír; klima, energetika a mobilita; potraviny, biohospodářství, přírodní zdroje, zemědělství a životní prostředí; podpora fungování vnitřního trhu a správy ekonomických záležitostí v Unii; podpora členských států při provádění právních předpisů a vypracování strategií inteligentní specializace; analytické nástroje a metody pro tvorbu politik; řízení znalostí; přenos znalostí a technologií; podpora vědy pro politické platformy.

3) Pilíř III „Inovativní Evropa“

Prostřednictvím následujících činností posiluje tento pilíř v souladu s článkem 4 všechny formy inovací včetně netechnologických inovací, primárně v rámci malých a středních podniků včetně začínajících podniků, usnadněním technologického vývoje, demonstrací a předávání znalostí, a dále posiluje uvádění inovativních řešení. Přispívá také k dosažení jiných specifických cílů programu, jak je uvedeno v článku 3. ERI se bude provádět především prostřednictvím dvou nástrojů: nástroje Pathfinder, prováděného především prostřednictvím výzkumu založeného na spolupráci, a nástroje Accelerator.

- a) Evropská rada pro inovace: soustřeďuje se zejména na průlomové a přelomové inovace, zaměřené zejména na inovace vytvářející trhy, a zároveň bude také podporovat všechny typy inovací včetně inkrementálních.

Oblasti působnosti: nástroj Pathfinder pro pokročilý výzkum, podpora budoucích a vznikajících průlomových technologií, technologií vytvářejících tržní příležitosti nebo špičkových technologií; nástroj Accelerator, překlenutí mezery ve financování mezi pozdními fázemi výzkumu a inovací a zaváděním na trh, aby bylo možné účinně realizovat průlomové inovace vytvářející tržní příležitosti a pomoci podnikům tam, kde trh nenabízí životaschopné financování; další činnosti ERI, jako jsou ceny a stipendia a podnikatelské služby s přidanou hodnotou.

- b) Evropské inovační ekosystémy

Oblasti působnosti: činnosti budou zahrnovat především propojení, případně ve spolupráci s EIT a s vnitrostátními a regionálními aktéry v oblasti inovací, a podporu provádění společných přeshraničních inovačních programů ze strany členských států, regionů a přidružených zemí, v rozsahu od výměny praktických postupů a znalostí o inovační regulaci až po podporu sociálních dovedností pro inovace ve prospěch akcí v oblasti výzkumu a inovací, včetně otevřených inovací a inovací zaměřených na uživatele, s cílem posílit účinnost evropského inovačního systému. To by mělo být provedeno v součinnosti mimo jiné s EFRR pro inovační ekosystémy a meziregionální partnerství, pokud jde o otázky inteligentní specializace.

c) Evropský inovační a technologický institut:

Oblasti působnosti: udržitelné inovační ekosystémy v celé Evropě; inovační a podnikatelské dovednosti v rámci celoživotního učení, včetně narůstajících kapacit institucí vysokoškolského vzdělávání v celé Evropě; nová řešení pro trhy za účelem zvládnutí celosvětových výzev; součinnost a přidaná hodnota v rámci programu Horizont Evropa.

4) Část „Rozšiřování účasti a posilování Evropského výzkumného prostoru“

Prostřednictvím následujících činností by tento pilíř měl sledovat konkrétní cíle, jak jsou stanoveny v čl. 3 odst. 2 písm. d). Přispívá také k dosažení ostatních specifických cílů programu, jak je uvedeno v článku 3. Tato část, která je základem celého programu, podpoří činnosti, které přispívají k přilákání talentů, posilování cirkulace kvalifikovaných pracovníků a předcházení odlivu mozků, Evropě více založené na znalostech a inovacích, respektující rovnost žen a mužů a vystavené celosvětové konkurenci, jakož i podpoře nadnárodní spolupráce, a tím napomůže k optimalizaci silných stránek a potenciálu jednotlivých členských států v celé Evropě v rámci dobře fungujícího Evropského výzkumného prostoru (EVP), v němž volně vyváženým způsobem cirkulují znalosti a vysoce kvalifikovaná pracovní síla, v němž jsou výsledky výzkumu a inovací v široké míře šířeny a těší se porozumění a důvěře ze strany informovaných občanů a jsou přínosem pro společnost jako celek a v němž se politika EU, zejména politika v oblasti výzkumu a inovací opírá o vysoce kvalitní vědecké poznatky.

Rovněž podpoří činnosti zaměřené na zlepšení kvality návrhů od právních subjektů z členských států s nízkou výkonností v oblasti výzkumu a inovací, jako jsou odborné kontroly připravovaných návrhů a poradenství, a posílení činností vnitrostátních kontaktních míst na podporu mezinárodního vytváření sítí, jakož i činnosti zaměřené na podporu právních subjektů z členských států s nízkou výkonností v oblasti výzkumu a inovací, které se připojily k již vybraným projektům spolupráce, jichž se právní subjekty z takových členských států neúčastní.

Oblasti působnosti: rozšiřování účasti a šíření excelence i prostřednictvím iniciativ v oblasti spolupráce, vytváření partnerství (twinning), specializovaných vědeckých míst EVP, iniciativ COST, iniciativ excellence a činností na posílení cirkulace kvalifikovaných pracovníků; reforma a zlepšení evropského systému výzkumu a inovací, včetně například prostřednictvím podpory reformy vnitrostátní politiky výzkumu a inovací, zajištění atraktivního pracovního prostředí a podpory rovnosti žen a mužů a občanské vědy.

PŘÍLOHA Ia

EVROPSKÝ INOVAČNÍ A TECHNOLOGICKÝ INSTITUT (EIT)

Při provádění činností programu EIT se uplatní následující:

3.1. Zdůvodnění

Jak jasně uvádí zpráva skupiny na vysoké úrovni o maximalizaci dopadů programů EU pro výzkum a inovace („Lamyho skupina na vysoké úrovni“), cesta kupředu znamená „vzdělávat pro budoucnost a investovat do lidí, kteří budou stát u změny“. Výzva se týká zejména evropských vysokoškolských institucí, které mají stimulovat podnikání, stírat hranice mezi obory a institucionalizovat silnou mezioborovou spolupráci akademického sektoru s průmyslem. Podle nedávných průzkumů je přístup k nadaným lidem zdaleka nejdůležitějším faktorem, který ovlivňuje volbu místa usazení ze strany evropských zakladatelů začínajících podniků. Příležitosti pro vzdělávání a odbornou přípravu podnikatelů a rozvoj tvůrčích dovedností hrají klíčovou úlohu při výchově budoucích inovátorů a při rozvoji schopností těch stávajících, aby dosáhli růstu svého podnikání na vyšší úrovně úspěšnosti. Přístup k podnikatelským talentům společně s přístupem k odborným službám, kapitálu a trhům na úrovni EU, jakož i spojení klíčových aktérů při řešení společného cíle jsou klíčové složky pro rozvoj inovačního ekosystému. Je zapotřebí koordinovat úsilí v celé EU, aby se vytvořilo kritické množství vzájemně propojených podnikatelských klastrů a ekosystémů v rámci celé EU.

EIT je největší současný evropský integrovaný inovační ekosystém spojující partnery z oblasti obchodu, výzkumu a vzdělávání i dalších oblastí. EIT bude nadále podporovat svá znalostní a inovační společenství (KIC) – rozsáhlá evropská partnerství, která se zabývají konkrétními globálními výzvami, a posilovat inovační ekosystémy kolem těchto společenství. Bude postupovat cestou podpory integrace vzdělávání, výzkumu a inovací na nejvyšší úrovni, čímž bude vytvářet prostředí příznivé pro inovace, a cestou prosazování a podpory nové generace podnikatelů a podporou vytváření inovativních podniků včetně součinnosti a komplementarity s ERI.

Nadále je po celé Evropě třeba vyvíjet úsilí na rozvoj ekosystémů, kde výzkumní pracovníci, inovátoři, průmysl a vlády mohou snadno komunikovat. Inovační ekosystémy totiž stále nefungují optimálně, a to z řady důvodů, například:

- interakci mezi inovačními subjekty stále brání organizační, regulační a kulturní překážky mezi nimi;
- snahy posílit inovační ekosystémy musí těžit z koordinace a jasného zaměření na konkrétní cíle a dopad.

Aby bylo možno reagovat na budoucí společenské výzvy, chopit se příležitostí, které nabízí nové technologie, a přispět k udržitelnému hospodářskému růstu šetrnému pro životní prostředí, vytváření pracovních míst, konkurenceschopnosti a dobrým životním podmínkám evropských občanů, je nutné dále posílit schopnost Evropy inovovat, a to: posilováním stávajících a podporou vytváření nových prostředí příznivých pro spolupráci a inovace; posilováním inovačních schopností akademického a výzkumného sektoru; podporou nové generace podnikatelsky založených lidí; stimulací vzniku a rozvoje inovativních podniků, jakož i zviditelňováním a uznáváním výzkumných a inovačních činností financovaných z EU, zejména financování EIT, u širší veřejnosti.

Povaha a rozsah inovačních výzev si žádá vzájemné propojení a mobilizaci subjektů a zdrojů v evropském měřítku, a to podporou přeshraniční spolupráce. Je nezbytné odstranit hranice mezi disciplínami a podél hodnotových řetězců a podporovat vytváření příznivého prostředí pro účinnou výměnu znalostí a know-how a pro vývoj a přilákání podnikatelských talentů. Strategický program inovací EIT zajistí soudržnost s výzvami programu Horizont Evropa, jakož i doplňkovost s ERI.

3.2. Oblasti intervence

3.2.1. Udržitelné inovační ekosystémy v celé Evropě

V souladu s nařízením o EIT a strategickým programem inovací EIT bude EIT hrát důležitější úlohu při posilování udržitelných inovačních ekosystémů odpovídajících na příslušné výzvy v celé Evropě. EIT bude zejména nadále působit především prostřednictvím svých znalostních a inovačních společenství (KIC) – rozsáhlých evropských partnerství, která se zabývají konkrétními společenskými výzvami. Bude nadále posilovat inovační ekosystémy okolo nich, a to jejich otevíráním a podporou integrace výzkumu, inovací a vzdělávání. EIT bude kromě toho posilovat inovační ekosystémy v celé Evropě, a to rozšiřováním svého regionálního inovačního programu (EIT RIS). EIT bude pracovat s inovačními ekosystémy, které vykazují vysoký inovační potenciál, a to na základě strategií, tematického souladu a očekávaného dopadu a v úzké součinnosti se strategiemi a platformami pro inteligentní specializaci.

- posilování účinnosti a otevřenosti pro nové partnery stávajících KIC umožňujících přechod na dlouhodobou soběstačnost a analyzování potřeb na zřízení nových KIC pro řešení globálních výzev. Konkrétní tematické oblasti budou stanoveny ve strategickém programu inovací zohledňujícím strategické plánování;
- urychlování pokroku regionů směrem k excelenci v zemích, které jsou stanoveny ve strategickém programu inovací v úzké spolupráci se strukturálními fondy a případně dalšími vhodnými programy financování EU.

3.2.2. Inovační a podnikatelské dovednosti v rámci celoživotního učení, včetně narůstajících kapacit vysokoškolských institucí v celé Evropě

Vzdělávací činnosti EIT budou posíleny, aby podporovaly inovace a podnikání prostřednictvím účelného vzdělávání a odborné přípravy. Silnější zaměření na rozvoj lidského kapitálu bude vycházet z rozšíření stávajících vzdělávacích programů znalostních a inovačních společenství EIT s cílem nadále nabízet studentům i odborníkům vysoce kvalitní vzdělávací programy zaměřené na inovace, kreativitu a podnikání, zejména v souladu se strategií EU pro průmysl a dovednosti. To může zahrnovat výzkumné pracovníky a inovátory podporované z jiných částí programu Horizont Evropa, zejména z akcí „Marie Curie-Skłodowska“. EIT bude také podporovat modernizaci vysokoškolských institucí v celé Evropě a jejich začlenění do inovačních ekosystémů tím, že bude stimulovat a zvyšovat jejich podnikatelský potenciál a schopnosti a podněcovat je k tomu, aby lépe předvídaly nové požadavky na dovednosti.

- rozvoj inovačních vzdělávacích programů zohledňujících budoucí potřeby společnosti, průmyslu a průřezových programů, které budou nabízeny studentům, podnikatelům a odborníkům v celé Evropě i mimo ni a v nichž se specializované a odvětvové znalosti spojí s dovednostmi orientovanými na inovace a podnikání, jako jsou „high tech“ dovednosti související s digitálními a udržitelnými klíčovými základními technologiemi;
- posilování a rozšiřování značky EIT, aby se zvýšila viditelnost a uznání vzdělávacích programů EIT na základě partnerství mezi různými vysokoškolskými institucemi, výzkumnými centry a společnostmi, za současného zvyšování jejich celkové kvality poskytnutím vzdělávacích programů typu učení praxí a účelného podnikatelského vzdělávání, jakož i mezinárodní mobilita a mobilita mezi organizacemi a mezi odvětvími;
- vývoj inovačních a podnikatelských schopností vysokoškolského sektoru s využitím a podporou odborných znalostí společenství EIT v propojování vzdělávání, výzkumu a podnikání;
- posílení úlohy společenství absolventů EIT jako vzoru pro nové studenty a silného nástroje pro sdělování dopadu EIT.

3.2.3. Nová řešení pro trhy za účelem zvládnání celosvětových výzev

EIT bude podporovat, posilovat a oceňovat podnikatele, inovátory, výzkumné pracovníky, pedagogy, studenty a další inovační subjekty, přičemž zajistí, že bude zohledňováno hledisko rovnosti žen a mužů, aby spolupracovali v mezioborových týmech, vytvářeli nápady a přetvářeli je na inkrementální a přelomové inovace. Činnosti budou charakterizovány otevřenými inovacemi a přeshraničním přístupem se zaměřením na začlenění příslušných činností znalostního trojúhelníku, které jsou významné pro jejich úspěšnost (např. předkladatelé projektů mohou získat lepší přístup k absolventům se zvláštní kvalifikací, předním uživatelům, začínajícím podnikům s inovačními myšlenkami, zahraničním společenstvem s příslušnými doplňkovými aktivy atd.).

- podpora vývoje nových produktů, služeb a tržních příležitostí, kde budou subjekty znalostního trojúhelníku spolupracovat na přípravě řešení globálních problémů;
- plná integrace celého inovačního hodnotového řetězce: od studenta po podnikatele, od myšlenky k produktu, z laboratoře k zákazníkovi. To zahrnuje podporu začínajících a rostoucích podniků;
- poskytování služeb a podpory na vysoké úrovni inovativním podnikům, a to včetně technické pomoci pro doladění produktů nebo služeb, substantivního mentorování, podpory pro zajištění cílových zákazníků a získání kapitálu, aby tyto podniky rychle získaly přístup na trh a zrychlily proces svého růstu.

3.2.4. Součinnost a přidaná hodnota v rámci programu Horizont Evropa

EIT znásobí své úsilí těžit ze součinnosti a doplňkovosti mezi stávajícími KIC a s různými subjekty a iniciativami na úrovni EU i na celosvětové úrovni a rozšiřovat svou síť spolupracujících organizací na strategické i operační úrovni a vyhnout se přitom zdvojení.

- úzká spolupráce s ERI a programem InvestEU při racionalizaci podpory (tj. financování a služeb) nabízené inovačním podnikům ve fázích začínajících podniků a rozšiřování kapacity, a to zejména prostřednictvím znalostních a inovačních společenství;
- plánování a provádění činností EIT s cílem maximalizovat součinnost a doplňkovost s dalšími částmi programu;

- práce s členskými státy EU na vnitrostátní i regionální úrovni, zavedení strukturovaného dialogu a koordinační úsilí, aby byla možná součinnost s národními a regionálními iniciativami, včetně strategií pro inteligentní specializaci, uvažované rovněž prostřednictvím evropských inovačních ekosystémů, za účelem identifikace, sdílení a šíření osvědčených postupů a poznatků;
- sdílení a šíření inovativních postupů a poznatků po celé Evropě i mimo ni s cílem přispět k inovační politice v Evropě v koordinaci s dalšími částmi programu Horizont Evropa;
- poskytování podkladů pro jednání o inovační politice a příspěvek k návrhu a realizaci politických priorit EU, a to nepřetržitou spoluprací se všemi příslušnými útvary Evropské komise, jinými programy EU a jejich zúčastněnými subjekty a dalším prověřováním příležitostí v rámci iniciativ na provádění politiky;
- využívání součinností s jinými programy EU, včetně programů, které podporují rozvoj lidského kapitálu a inovace (např. COST, ESF+, EFRR, Erasmus+, Kreativní Evropa a COSME Plus/jednotný trh, InvestEU);
- budování strategických aliancí s klíčovými aktéry v oblasti inovací na úrovni EU a na mezinárodní úrovni a podpora znalostních a inovačních společenství při rozvoji spolupráce a vazeb s klíčovými partnery z třetích zemí v rámci znalostního trojúhelníku, a to s cílem otevřít nové trhy pro řešení podporovaná znalostními a inovačními společenstvími a přilákat financování a talenty ze zahraničí. Je podporována účast třetích zemí se zohledněním zásady reciprocity a vzájemných přínosů.

PŘÍLOHA III

PARTNERSTVÍ

Evropská partnerství budou vybrána a prováděna, monitorována, hodnocena, postupně ukončena nebo obnovena na základě těchto kritérií:

1. Výběr

prokázání toho, že evropské partnerství je účinnější při dosahování souvisejících cílů programu prostřednictvím zapojení a závazku partnerů, zejména při zajišťování jasných výsledků pro EU a její občany především s ohledem na globální výzvy a cíle v oblasti výzkumu a inovací, při zajišťování konkurenceschopnosti EU, udržitelnosti a přispívání k posilování evropského výzkumného a inovačního prostoru a případně mezinárodních závazků.

V případě institucionalizovaných evropských partnerství vytvořených v souladu s článkem 185 SFEU je povinná účast nejméně 40 % členských států EU;

- b) soudržnost a součinnost evropského partnerství v rámci výzkumného a inovačního prostředí EU podle pravidel programu Horizont Evropa v co nejširším rozsahu;
- c) transparentnost a otevřenost evropského partnerství, pokud jde o vymezení priorit a cílů ve vztahu k očekávaným výsledkům a dopadům a pokud jde o zapojení partnerů a zúčastněných stran z celého hodnotového řetězce, z různých odvětví, prostředí a oborů, včetně v případě potřeby mezinárodních partnerů a zúčastněných stran, a nezasahující do evropské konkurenceschopnosti; jasné způsoby podpory účasti malých a středních podniků a šíření a využívání výsledků, zejména malými a středními podniky, a to i prostřednictvím zprostředkujících organizací;

- d) předchozí doložení adicionality a zaměřenosti evropského partnerství, včetně společné strategické vize o smyslu evropského partnerství. Tato vize bude zahrnovat zejména:
- přístupy zajišťující flexibilitu provádění a přizpůsobení se měnícím se politickým nebo společenským potřebám nebo potřebám trhu nebo vědeckému pokroku s cílem zvýšit soudržnost politiky mezi regionální, vnitrostátní a unijní úrovní;
 - prokázání očekávaných kvalitativních a významných kvantitativních pákových efektů, včetně metody měření klíčových ukazatelů výkonnosti;
 - přístupy zajišťující flexibilitu provádění a přizpůsobení se měnícím se politickým nebo společenským potřebám nebo potřebám trhu nebo vědeckému pokroku s cílem zvýšit soudržnost politiky mezi regionální, vnitrostátní a unijní úrovní;
 - ústupovou strategii a opatření na postupné ukončení programu.
- e) předchozí prokázání dlouhodobého závazku partnerů, včetně minimálního podílu veřejných nebo soukromých investic.

V případě institucionalizovaných evropských partnerství zřízených v souladu s článkem 185 nebo 187 SFEU budou finanční nebo věcné příspěvky od jiných partnerů než Unie činit 50 % až 75 % celkových rozpočtových závazků evropského partnerství. Každé takové institucionalizované evropské partnerství bude disponovat jistým podílem příspěvků od jiných partnerů než Unie ve formě finančních příspěvků. U jiných partnerů, než je Unie a zúčastněné státy, by se měly finanční příspěvky zaměřit především na pokrytí administrativních nákladů a nákladů na koordinaci a podporu a nákladů týkajících se dalších nekonkurenčních činností.

2. Provádění:

- a) systémový přístup, který zajistí aktivní a včasné zapojení členských států a dosažení očekávaných dopadů evropského partnerství prostřednictvím flexibilního provádění společných akcí s velkou evropskou přidanou hodnotou, které jdou rovněž nad rámec společných výzev k předkládání výzkumných a inovačních činností, včetně těch, které se týkají absorpce tržních, regulačních a politických opatření;
- b) vhodná opatření zajišťující kontinuální otevřenost iniciativy a transparentnost v průběhu provádění, zejména pokud jde o stanovení priorit a účast na výzvách k předkládání návrhů, informování o fungování řízení, viditelnost Unie, komunikační a informační opatření, šíření a využívání výsledků, včetně jasné otevřené přístupové/uživatelské strategie v rámci hodnotového řetězce; vhodná opatření na informování malých a středních podniků a podporu jejich účasti.
- c) koordinace nebo společné činnosti s dalšími příslušnými iniciativami v oblasti výzkumu a inovací s cílem zajistit optimální míru jejich vzájemného propojení a efektivní součinnost, rovněž za účelem překonání případných překážek provádění na vnitrostátní úrovni a zvýšení nákladové efektivnosti;
- d) závazky, pokud jde o finanční nebo věcné příspěvky od jednotlivých partnerů v souladu s vnitrostátními ustanoveními po celou dobu trvání iniciativy;
- e) v případě institucionalizovaných evropských partnerství přístup Komise k výsledkům a jiným informacím, jež s akcí souvisejí, pro účely rozvoje, provádění a monitorování politik nebo programů Unie.

3. Monitorování:

- a) systém monitorování v souladu s požadavky stanovenými v článku 45 za účelem sledování pokroku v dosahování konkrétních politických cílů, výsledků a klíčových ukazatelů výkonnosti umožňujících průběžné posouzení dosažených výsledků, dopadů a potenciálních potřeb pro nápravná opatření;

- b) pravidelné zvláštní zprávy o kvantitativních a kvalitativních pákových efektech, včetně vyčleněných a skutečně poskytnutých finančních a věcných příspěvků, viditelnosti a umístění v mezinárodním kontextu a dopadu na rizika investic ze soukromého sektoru určených na výzkum a inovace;
 - c) podrobné informace o procesu hodnocení a výsledcích ze všech výzev k podávání návrhů v rámci partnerství, jež mají být poskytnuty včas a mají být přístupné ve společné elektronické databázi.
4. Hodnocení, postupné ukončení a obnovení:
- a) hodnocení dopadů dosažených na úrovni Unie a na vnitrostátní úrovni, pokud jde o stanovené cíle a klíčové ukazatele výkonnosti, které jsou podkladem pro hodnocení programu uvedené v článku 47, a to včetně posouzení nejúčinnějšího způsobu politických zásahů pro veškeré budoucí akce; umístění každého případného obnovení evropského partnerství v celkovém prostředí evropských partnerství a jeho politických priorit;
 - b) nedojde-li k obnově, vhodná opatření k zajištění postupného ukončení financování rámcového programu v souladu s podmínkami a lhůtami dohodnutými předtím s legálně zapojenými partnery, aniž je dotčeno případné další nadnárodní financování z vnitrostátních programů nebo jiných programů Unie a aniž jsou dotčeny soukromé investice a probíhající projekty.

PŘÍLOHA IV

SOUČINNOST S DALŠÍMI PROGRAMY

S cílem maximalizovat dopad výzkumu a inovací na společnost, životní prostředí a hospodářství jako celek a přispět k dosažení cílů Unie musí být unijní programy financování soudržné a musí fungovat v součinnosti.

Součinnost je založena na doplňkovosti mezi koncepcí a cíli programů a na kompatibilitě finančních pravidel a procesů na úrovni provádění.

Financování z programu Horizont Evropa se použije pouze na financování výzkumných a inovačních činností. Proces strategického plánování zajistí sladění priorit pro jednotlivé unijní programy financování a zajistí konzistentní možnosti financování v různých fázích cyklu výzkumu a inovací. Součinnost s dalšími unijními programy a politikami financování je mimo jiné přínosná v případě misí a partnerství.

Využití výsledků výzkumu a inovativních řešení vyvinutých v rámcovém programu je usnadněno s podporou dalších unijních programů financování, zejména prostřednictvím strategií šíření a využívání výsledků, předávání znalostí, doplňkových a kumulativních zdrojů financování a doprovodných opatření politik.

Financování výzkumných a inovačních činností využívá harmonizovaných pravidel, která mají zajistit přidanou hodnotu EU, zabránit překrývání s různými programy Unie a usilovat o maximální účinnost a administrativní zjednodušení.

Níže uvedené odstavce podrobněji stanoví, jak se tato součinnost uplatňuje mezi rámcovým programem a různými programy Unie.

1. Součinnost s Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV) (společná zemědělská politika – SZP) zajistí, aby:

- a) výzkumné a inovační potřeby zemědělského odvětví a venkovských oblastí v EU byly zjišťovány například v rámci evropského inovačního partnerství „produktivita a udržitelnost zemědělství“⁴⁷ a zohledňovány v rámci procesu strategického plánování a pracovních programů rámcového programu;
- b) SZP co nejlépe využívala výsledků výzkumu a inovací a podpořila využívání, provádění a zavádění inovačních řešení, včetně těch, jež vzešla z projektů financovaných rámcovými programy pro výzkum a inovace a z evropského inovačního partnerství „produktivita a udržitelnost zemědělství“;
- c) EZFRV podporoval zavádění a šíření znalostí a řešení vzešlých z výsledků rámcového programu, jež vedou k dosažení dynamičtějšího zemědělského odvětví a novým příležitostem rozvoje venkovských oblastí.

2. Součinnost s Evropským námořním a rybářským fondem (ENRF) zajistí, aby:

- a) rámcový program a ENRF byly úzce propojeny, jelikož se výzkumné a inovační potřeby v oblasti integrované námořní politiky budou naplňovat prostřednictvím procesu strategického plánování rámcového programu;
- b) ENRF podporoval nástup nových technologií a inovativních produktů, procesů a služeb, zejména těch, které vzešly z uskutečňování rámcového programu v oblasti mořské a námořní politiky; ENRF rovněž podporoval shromažďování, zpracování a monitorování údajů z terénu a šířil příslušné akce podpořené rámcovým programem, čímž se přispívá k provádění společné rybářské politiky, námořní politiky EU a mezinárodní správy oceánů.

⁴⁷ Dokument 7278/12: Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o evropském inovačním partnerství „Produktivita a udržitelnost zemědělství“ (COM(2012) 79 final).

3. Součinnost s Evropským fondem pro regionální rozvoj (EFRR) zajistí, aby:
- a) opatření v rámci doplňkového a kumulativního financování z EFRR a rámcového programu podporovala činnosti vytvářející propojení zejména mezi strategiemi pro inteligentní specializaci a excelencí v oblasti výzkumu a inovací, včetně společných meziregionálních a nadnárodních programů a celoevropských výzkumných infrastruktur s cílem posílit evropský výzkumný prostor a přispět k plnění cílů udržitelného rozvoje;
 - b) EFRR se mimo jiné zaměřoval na rozvoj a posílení regionálních a místních výzkumných a inovačních ekosystémů a průmyslovou transformaci, včetně podpory budování výzkumných a inovačních kapacit i využívání výsledků a zavádění nových technologií a inovativních a klimaticky šetrných řešení vzešlých z rámcových programů pro výzkum a inovace prostřednictvím EFRR.
4. Součinnost s Evropským sociálním fondem plus (ESF+) zajistí, aby:
- a) ESF+ mohl zjednodušit a rozšířit inovativní vzdělávací programy podporované rámcovým programem prostřednictvím vnitrostátních nebo regionálních programů, aby lidé získali dovednosti a kompetence potřebné pro vyvíjející se požadavky trhu práce;
 - b) opatření týkající se kombinovaného financování z ESF+ mohla být využita k podpoře činností na podporu rozvoje lidského kapitálu v oblasti výzkumu a inovací s cílem posílit Evropský výzkumný prostor;
 - c) ESF+ začlenil inovativní technologie a nové modely podnikání a řešení, zejména ty vzešlé z rámcových programů, a přispěl tak k vytváření inovativních, účinných a udržitelných systémů zdravotní péče členských států a evropským občanům usnadnil přístup k lepší a bezpečnější zdravotní péči.

5. Součinnost s Nástrojem pro propojení Evropy (CEF) zajistí, aby:
- a) výzkumné a inovační potřeby v odvětví dopravy, energetiky a digitálních technologií v EU byly zjišťovány a stanovovány v rámci procesu strategického plánování rámcového programu;
 - b) Nástroj pro propojení Evropy podpořil rozsáhlé zavádění nových inovativních technologií a řešení v oblastech dopravy, energetiky a digitálních fyzických infrastruktur, a to zejména těch, které vzešly z rámcových programů pro výzkum a inovace;
 - c) se usnadnila výměna informací a údajů mezi rámcovým programem a projekty Nástroje pro propojení Evropy, např. upozorněním na technologie z rámcového programu s vysokou tržní připraveností, jež by díky Nástroji pro propojení Evropy mohly najít další uplatnění.
6. Součinnost s programem Digitální Evropa zajistí, aby:
- a) přes příbuznost některých tematických oblastí, jež jsou předmětem rámcového programu a programu Digitální Evropa, se typy akcí, které mají obdržet podporu, jejich očekávané výsledky a logika jejich působení od sebe lišily a navzájem doplňovaly;
 - b) výzkumné a inovační potřeby týkající se digitálních aspektů byly zjišťovány a stanovovány v rámci procesu strategického plánování rámcového programu; k tomu patří výzkum a inovace v oblasti vysoce výkonné výpočetní techniky, umělé inteligence, kybernetické bezpečnosti, které kombinují digitální technologie s dalšími základními technologiemi a netechnologickými inovacemi; podpora rozšiřování podniků zavádějících průlomové inovace (z nichž mnohé budou kombinovat digitální technologie s fyzickými) a podpora digitálních výzkumných infrastruktur;

- c) se program Digitální Evropa zaměřoval na rozsáhlé budování digitálních kapacit a infrastruktur v oblastech vysoce výkonné výpočetní techniky, umělé inteligence, kybernetické bezpečnosti a pokročilých digitálních dovedností s cílem širokého uplatnění a zavádění stávajících kritických nebo testovaných inovativních digitálních řešení v rámci EU v oblastech veřejného zájmu (jako je zdravotnictví, veřejná správa, spravedlnost a vzdělávání) nebo selhání trhu (např. digitalizace podniků, zvláště malých a středních podniků); aby se program Digitální Evropa prováděl zejména prostřednictvím společného zadávání veřejných zakázek s členskými státy umožňujících koordinované a strategické investice do digitálních kapacit, které mají být sdíleny v celé Evropě, jakož i do celoevropských akcí, které podporují interoperabilitu a normalizaci jako součást rozvoje jednotného digitálního trhu;
- d) kapacity a infrastruktury programu Digitální Evropa byly k dispozici výzkumné a inovační komunitě, a to i pokud jde o činnosti podporované z rámcového programu, mj. testování, pokusy a demonstrace napříč všemi odvětvími a obory;
- e) v rámci programu Digitální Evropa byly postupně využity a zaváděny nové digitální technologie vyvinuté díky rámcovému programu;
- f) iniciativy rámcového programu pro rozvoj dovedností a vzdělávacích programů pro získání kompetencí, včetně těch nabízených v centrech společného umístění znalostního a inovačního společenství pro digitální oblast Evropského inovačního a technologického institutu byly doplněny budováním kapacit v oblasti pokročilých digitálních dovedností v rámci programu Digitální Evropa;
- g) vznikly silné koordinační mechanismy pro strategické plánování a operační postupy v případě obou programů a na jejich strukturách řízení se podílely jak útvary Komise a zástupci členských států, tak jiné zúčastněné strany, jichž se týkají jednotlivé části příslušných programů.

7. Součinnost s programem pro jednotný trh zajistí, aby:

- a) program pro jednotný trh řešil selhání trhu, která se dotýkají malých a středních podniků, a podporoval podnikání a zakládání a růst podniků. Mezi programem pro jednotný trh a akcemi budoucí Evropské rady pro inovace zaměřenými na inovativní podniky existuje doplňkovost, stejně jako v oblasti podpůrných služeb pro malé a střední podniky, a to zejména tam, kde trh nenabízí udržitelné financování;
- b) síť Enterprise Europe Network spolu s dalšími stávajícími strukturami na podporu malých a středních podniků (např. vnitrostátní kontaktní místa, agentury pro inovace) nabízely v rámci Evropské rady pro inovace podpůrné služby.

8. Součinnost s programem LIFE – programem pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) zajistí, aby:

výzkumné a inovační potřeby s cílem čelit environmentálním, klimatickým a energetickým výzvám v rámci EU byly zjišťovány a stanovovány v průběhu procesu strategického plánování rámcového programu. Program LIFE bude i nadále působit jako katalyzátor provádění politiky a právních předpisů EU v oblasti životního prostředí, klimatu a příslušné politiky a právních předpisů v oblasti energetiky, mimo jiné převzetím a uplatňováním výsledků výzkumu a inovací z rámcového programu, a pomáhat při jejich uplatnění na vnitrostátní a (mezi)regionální úrovni, kde může pomoci řešit otázky životního prostředí, klimatu nebo transformace. Program LIFE bude i nadále podněcovat součinnost zejména s rámcovým programem přiznáváním bonusu při hodnocení návrhů, které obsahují využití výsledků rámcového programu. Standardní akční projekty LIFE budou podporovat vývoj, testování nebo demonstrace vhodných technologií nebo metodik pro provádění politiky EU v oblasti životního prostředí a změny klimatu, které mohou být následně nasazeny ve velkém měřítku, financované z jiných zdrojů, včetně rámcového programu. Evropská rada pro inovace (ERI) při rámcovém programu může podpořit šíření a komercializaci nových průlomových myšlenek, které mohou vzejít z provádění projektů programu LIFE.

9. Součinnost s programem Erasmus zajistí, aby:

- a) kombinované zdroje z rámcového programu, mimo jiné z Evropského inovačního a technologického institutu, a programu Erasmus byly využity na podporu činností zaměřených na posílení a modernizaci evropských vysokoškolských institucí. Rámcový program doplní podporu programu Erasmus pro iniciativu Evropské univerzity, a to její výzkumný rozměr, tam, kde je to vhodné. To je součástí rozvoje nových společných a integrovaných dlouhodobých a udržitelných strategií v oblasti vzdělávání, výzkumu a inovací založených na nadoborových a meziodvětvových přístupech, aby se znalostní trojúhelník stal skutečností;
- b) rámcový program a program Erasmus podpořily integraci vzdělávání a výzkumu tím, že vysokoškolským institucím usnadní formulaci a zavádění společných vzdělávacích, výzkumných a inovačních strategií a sítí, obohacování výuky nejnovějšími poznatky a zkušenostmi z výzkumu s cílem zprostředkovat aktivní zkušenost s výzkumem všem studentům a vysokoškolským pracovníkům, zejména výzkumným pracovníkům, a podpořit i další činnosti sloužící integraci vysokoškolského vzdělávání, výzkumu a inovací.

10. Součinnost s evropským kosmickým programem zajistí, aby:

- a) výzkumné a inovační potřeby předcházejícího a navazujícího kosmického odvětví v rámci EU, jakož i ve prospěch evropského kosmického programu, byly identifikovány a stanoveny jako součást procesu strategického plánování rámcového programu. Akce pro výzkum vesmíru prováděné prostřednictvím programu Horizont Evropa budou prováděny dle vhodnosti s ohledem na zadávání veřejných zakázek a způsobilost subjektů v souladu s ustanoveními kosmického programu;

- b) se družicová data a služby zpřístupněné veřejnosti evropským kosmickým programem využívaly k vývoji průlomových řešení prostřednictvím výzkumu a inovací, mimo jiné v rámcovém programu, zejména pokud jde o udržitelnost potravin a přírodních zdrojů, sledování klimatu, atmosféru, půdu, pobřežní a mořské prostředí, chytrá města, propojenou a automatizovanou mobilitu, bezpečnost a zvládání katastrof;
- c) služby přístupu k datům a informacím z programu Copernicus přispívaly k evropskému cloudu pro otevřenou vědu, a usnadňovaly tak výzkumným pracovníkům, vědcům a inovátorům přístup k datům programu Copernicus; výzkumné infrastruktury, zejména pozorovací sítě in situ představovaly zásadní prvky pozorovací infrastruktury in situ umožňující činnost služeb programu Copernicus a aby ony mohly využívat informací vytvořených službami programu Copernicus.

11. Součinnost s nástrojem pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci (NDICI) a nástrojem předvstupní pomoci (IPA III) zajistí, aby:

- a) výzkumné a inovační potřeby v oblastech působnosti nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci a NPP III byly zjišťovány a stanovovány během procesu strategického plánování rámcového programu v souladu s cíli udržitelného rozvoje;
- b) výzkumné a inovační činnosti rámcového programu za účasti třetích zemí a cílené akce mezinárodní spolupráce usilovaly o harmonizaci a soudržnost se souběžnými akcemi zaměřenými na zavádění a budování kapacit v rámci nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci a NPP III, a to na základě společného stanovení potřeb a oblastí intervence.

12. Součinnost s Fondem pro vnitřní bezpečnost a nástrojem pro správu hranic v rámci Fondu pro integrovanou správu hranic zajistí, aby:
- a) výzkumné a inovační potřeby v oblasti bezpečnosti a integrované správy hranic byly zjišťovány a stanovovány během procesu strategického plánování výzkumu a inovací rámcového programu;
 - b) Fond pro vnitřní bezpečnost a Fond pro integrovanou správu hranic mohly podpořit zavedení nových inovativních technologií a řešení, a to zejména těch, které vzešly z rámcového programu pro výzkum a inovace v oblasti bezpečnostního výzkumu.
13. Součinnost s Fondem InvestEU zajistí, aby:
- a) rámcový program poskytoval kombinované financování z programu Horizont Evropa a prostřednictvím ERI pro inovátory, pro něž je typická vysoká míra rizika a pro něž trh neposkytuje dostatečné a udržitelné financování. Rámcový program zároveň podpoří účinné poskytování a řízení soukromé části kombinovaného financování prostřednictvím fondů a zprostředkovatelů podporovaných z Fondu InvestEU a dalších;
 - b) finanční nástroje pro výzkum a inovace a malé a střední podniky byly sloučeny v rámci Fondu InvestEU, zejména prostřednictvím specializovaného nástroje věnovaného výzkumu a inovacím a produktů zaváděných v rámci specializovaného nástroje pro malé a střední podniky, čímž by přispěl k plnění cílů obou programů;
 - c) rámcový program poskytoval vhodnou podporu tak, aby bylo případně možné pomoci přesměrovat projekty nevhodné pro financování z prostředků ERI do Fondu InvestEU.

14. Součinnost s inovačním fondem v rámci systému obchodování s emisemi (dále jen „inovační fond“) zajistí, aby:
- a) se inovační fond zaměřil zejména na inovace v nízkouhlíkových technologiích a procesech, včetně environmentálně bezpečného zachycování a využívání uhlíku, jež významně přispívá ke zmírňování změny klimatu, a také na produkty nahrazující produkty náročné na uhlík a aby pomohl podpořit koncipování a fungování projektů, jejichž cílem je environmentálně bezpečné zachycování a geologické ukládání CO₂, jakož i na inovativní technologie v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a skladování energie;
 - b) rámcový program financoval vývoj a demonstrace technologií schopných napomoci dosažení cílů EU v oblasti dekarbonizace, energetiky a transformace průmyslu, zejména prostřednictvím činností v pilíři II;
 - c) s výhradou splnění svých kritérií výběru a udělení grantu mohl inovační fond podpořit fázi demonstrace způsobilých projektů, které mohly obdržet podporu z rámcových programů pro výzkum a inovace.
15. Součinnost s programem Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu zajistí, aby:
- a) rámcový program a program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu vypracovaly široce pojaté akce na podporu vzdělávání a odborné přípravy (včetně akcí „Marie Skłodowska-Curie“) s cílem zachovat a rozvíjet v Evropě potřebné dovednosti;
 - b) rámcový program a program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu vypracovaly společné výzkumné akce s důrazem na průřezové aspekty bezpečného a zabezpečeného využívání neenergetických aplikací ionizujícího záření v sektorech, jako jsou lékařství, průmysl, zemědělství, kosmické odvětví, změna klimatu, bezpečnost a připravenost na mimořádné události, jakož i příspěvek k jaderné vědě.⁴⁸

⁴⁸ S výhradou výsledku jednání o příslušném právním aktu.

16. Součinnost s Evropským obranným fondem je přínosem pro civilní a obranný výzkum, nicméně činnosti prováděné v rámci programu s výjimkou těch, na které se nevztahuje Evropský obranný fond, by měly být zaměřeny výhradně na civilní využití. Vyloučí se tak zbytečná duplicita.

PŘÍLOHA V

KLÍČOVÉ UKAZATELE ZPŮSOBŮ DOSAHOVÁNÍ DOPADŮ

Způsoby dosahování dopadů a související klíčové ukazatele způsobů dosahování dopadů strukturují sledování pokroku rámcového programu při dosahování jeho cílů, jak stanoví článek 3. Způsoby dosahování dopadů jsou závislé na čase a odrážejí tři doplňkové kategorie dopadů s ohledem na nelineární povahu investic v oblasti výzkumu a inovací: vědecký, společenský a technologicko-ekonomický dopad. U každé z těchto kategorií dopadů budou uplatněny zástupné ukazatele pro sledování pokroku, jež se budou členit na krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé, zahrnující i období po ukončení programu, s možností příslušného rozčlenění, včetně rozčlenění podle členských států a přidružených zemí. Tyto ukazatele se sestaví za použití kvantitativních a kvalitativních metodik. Jednotlivé části programu se v různé míře a prostřednictvím různých mechanismů podílejí na tvorbě těchto ukazatelů. Ke sledování jednotlivých částí programu lze případně použít další ukazatele.

Mikrodata skrývající se za klíčovými ukazateli způsobů dosahování dopadů budou u všech částí programu a všech prováděcích mechanismů shromažďována centrálně a jednotně a na přiměřené úrovni granularity dat s minimálními požadavky na příjemce, pokud jde o podávání zpráv.

Kromě toho a nad rámec klíčových ukazatelů způsobů dosahování dopadů budou jako součást údajů pro řízení a provádění uvedených v článku 45 téměř v reálném čase shromažďovány a vykazovány údaje o optimalizovaném provádění programu na posílení Evropského výzkumného prostoru, podporující účast všech členských států založenou na excelenci v programu Horizont Evropa a rovněž usnadňující vztahy spolupráce v evropském výzkumu a inovacích. To bude zahrnovat mimo jiné sledování vztahů spolupráce, analýzu sítí, údaje o návrzích, žádostech, účasti a projektech, údaje o žadatelích a účastnících (včetně typu organizace (jako jsou organizace občanské společnosti, malé a střední podniky a soukromý sektor), země (členěno konkrétně podle skupin zemí, jako jsou členské státy, přidružené země a třetí země), pohlaví, úlohy v projektu, vědního oboru/odvětví, včetně společenských věd a humanitních oborů) a úroveň začlenění oblasti klimatu a související výdaje.

Ukazatele způsobů dosahování dopadů v oblasti vědy

Očekává se, že dopady programu v oblasti vědy budou nové vysoce kvalitní znalosti, posílení lidského kapitálu v oblasti výzkumu a inovací a podpora šíření znalostí a otevřené vědy. Pokrok při dosahování těchto dopadů bude sledován prostřednictvím zástupných ukazatelů stanovených podél osy těchto tří klíčových způsobů dosahování dopadů.

Tabulka 1 zde (viz níže)

Ukazatele způsobů dosahování dopadů ve společnosti

Očekává se, že program bude mít společenský dopad ve formě řešení politických priorit EU a globálních výzev, včetně cílů udržitelného rozvoje OSN, v návaznosti na zásady Agendy 2030 a cíle Pařížské dohody, prostřednictvím výzkumu a inovací, přínosů a výsledků díky misím v oblasti výzkumu a inovací a evropským partnerstvím a ve formě širšího zavádění inovací ve společnosti, jež budou v konečném důsledku přispívat k lidskému blahobytu. Pokrok při dosahování těchto dopadů bude sledován prostřednictvím zástupných ukazatelů stanovených podél osy těchto tří klíčových způsobů dosahování dopadu.

Tabulka 2 zde (viz níže)

Ukazatele způsobů dosahování dopadů v oblasti technologií a hospodářství

Očekávané dopady tohoto programu v oblasti technologií a hospodářství, zejména v rámci Unie, budou spočívat v tom, že ovlivní vznik a růst podniků, zejména malých a středních podniků včetně začínajících podniků, povedou k vytváření přímých i nepřímých pracovních míst, zejména v rámci Unie, a k posílení investic do výzkumu a inovací. Pokrok při dosahování těchto dopadů bude sledován prostřednictvím zástupných ukazatelů stanovených podél osy těchto tří klíčových způsobů dosahování dopadu.

Tabulka 3 zde (viz níže)

Příloha V – tabulka 1

Vědecké dopady	Krátkodobé	Střednědobé	Dlouhodobé
Vytváření nových vysoce kvalitních znalostí	<u>Publikace</u> – počet recenzovaných vědeckých publikací rámcového programu	<u>Citace</u> – vážený citační index recenzovaných vědeckých publikací rámcového programu v daném oboru	<u>Věda světové úrovně</u> – počet a podíl recenzovaných publikací vzešlých z projektů rámcového programu, jež představují zásadní příspěvek k jednotlivým vědeckým oborům
Posílení lidského kapitálu v oblasti výzkumu a inovací	<u>Dovednosti</u> – Počet výzkumných pracovníků zapojených do činností v rámci projektů rámcového programu ke zvýšení kvalifikace (odborná příprava, předávání zkušeností / poradenství, mobilita a přístup k výzkumným a inovačním infrastrukturám)	<u>Kariéra</u> – počet a podíl výzkumných pracovníků, kterým se během rámcového programu zvýšila kvalifikace a dosáhli většího individuálního vlivu v jejich oboru v oblasti výzkumu a inovací	<u>Pracovní podmínky</u> – počet a podíl výzkumných pracovníků, kterým se během rámcového programu zvýšila kvalifikace a zlepšily pracovní podmínky, včetně mezd
Podpora šíření znalostí a otevřené vědy	<u>Sdílené znalosti</u> – podíl výzkumných výsledků rámcového programu (veřejně přístupná data, publikace, software atd.) sdílených prostřednictvím infrastruktur pro veřejně přístupné znalosti	<u>Šíření znalostí</u> – podíl otevřeného přístupu k aktivně používaným či citovaným výzkumným výsledkům rámcového programu	<u>Nové způsoby spolupráce</u> – podíl příjemců rámcového programu, kteří vytvořili nové nadoborové či meziodvětvové způsoby spolupráce s uživateli jejich veřejně přístupných výstupů v oblasti výzkumu a inovací dosažených během rámcového programu

Příloha V – tabulka 2

Dopady ve společnosti	Krátkodobé	Střednědobé	Dlouhodobé
Řešení politických priorit EU a globálních výzev prostřednictvím výzkumu a inovací	<u>Výstupy</u> – počet a podíl výstupů zaměřených na řešení konkrétních politických priorit EU a globálních výzev (včetně cílů udržitelného rozvoje) (mnohorozměrné: pro každou stanovenou prioritu) Včetně: počtu a podílu výstupů s významem pro klima zaměřených na plnění závazků EU podle Pařížské dohody	<u>Řešení</u> – počet a podíl inovací a výsledků výzkumu na řešení konkrétních politických priorit EU a globálních výzev (včetně cílů udržitelného rozvoje) (mnohorozměrné: pro každou stanovenou prioritu) Včetně: počtu a podílu výstupů s významem pro klima zaměřených na plnění závazků EU podle Pařížské dohody	<u>Přínosy</u> – odhadovaný souhrnný dopad v důsledku využití výsledků podpořených rámcovým programem, pokud jde o zvládnutí konkrétních politických priorit EU a globálních výzev (včetně cílů udržitelného rozvoje), včetně příspěvku k celému životnímu cyklu tvorby politik a právních předpisů (jako jsou normy a standardy) (mnohorozměrné: pro každou stanovenou prioritu) Včetně: odhadovaného souhrnného dopadu v důsledku využití výsledků podpořených rámcovým programem s významem pro klima na plnění závazků EU podle Pařížské dohody včetně příspěvku k celému životnímu cyklu tvorby politik a právních předpisů (jako jsou normy a standardy)
Přínos a dopady vzešlé z misí v oblasti výzkumu a inovací	<u>Výstupy misí v oblasti výzkumu a inovací</u> – výstupy konkrétních misí v oblasti výzkumu a inovací Mise (mnohorozměrné: pro každou stanovenou prioritu)	<u>Výsledky misí v oblasti výzkumu a inovací</u> – výsledky konkrétních misí v oblasti výzkumu a inovací Mise (mnohorozměrné: pro každou stanovenou prioritu)	<u>Dosažené cíle misí v oblasti výzkumu a inovací</u> – dosažené cíle konkrétních misí v oblasti výzkumu a inovací (mnohorozměrné: pro každou stanovenou prioritu)
Posílení zavádění výzkumu a inovací ve společnosti	<u>Společná tvorba</u> – počet a podíl projektů rámcového programu, v jejichž rámci to byli občané EU a koneční uživatelé, kdo přispěl ke společnému vytvoření obsahu výzkumu a inovací	<u>Zapojení</u> – Počet a podíl subjektů z řad příjemců rámcového programu disponujících mechanismem pro zapojení občanů a konečných uživatelů po ukončení projektu rámcového programu	<u>Zavádění výzkumu a inovací ve společnosti</u> – zavádění a veřejná působnost společně vytvořených vědeckých výsledků a inovativních řešení

Příloha V – tabulka 3

Technologický a hospodářský dopad	Krátkodobé	Střednědobé	Dlouhodobé
Vytváření růstu založeného na inovacích	<u>Výstupy v podobě inovací</u> – počet inovativních produktů, postupů nebo metod vytvořených na základě rámcového programu (podle druhu inovace) a přihlášek práv duševního vlastnictví	<u>Inovace</u> – počet inovací dosažených na základě projektů rámcového programu (podle druhu inovace) a udělených práv duševního vlastnictví	<u>Hospodářský růst</u> – vznik, růst a tržní podíl podniků, které vytvořily inovace během rámcového programu
Vytvoření více a kvalitnějších pracovních míst	<u>Podporovaná pracovní místa</u> – počet pracovních míst na plný úvazek a zachovaných pracovních míst u příjemců za účelem provedení projektu rámcového programu (podle druhu pracovní činnosti)	<u>Zachovaná pracovní místa</u> – navýšení počtu pracovních míst na plný úvazek u příjemců po ukončení projektu rámcového programu (podle druhu pracovní činnosti)	<u>Celkový počet pracovních míst</u> – počet přímých či nepřímých pracovních míst vytvořených nebo zachovaných díky šíření výsledků rámcového programu (podle druhu pracovní činnosti)
Posílení investic v oblasti výzkumu a inovací	<u>Společné investice</u> – výše veřejných a soukromých investic, k nimž došlo díky počátečním investicím rámcového programu	<u>Rozšíření</u> – výše veřejných a soukromých investic vynaložených na využití nebo rozšíření výsledků rámcového programu (včetně přímých zahraničních investic)	<u>Příspěvek k plnění cíle 3 %</u> – pokrok EU směrem k dosažení cíle 3 % HDP v důsledku provedení rámcového programu

PŘÍLOHA Va

OBLASTI PRO ZAVEDENÍ MOŽNÝCH MISÍ A MOŽNÝCH INSTITUCIONÁLNÍCH EVROPSKÝCH PARTNERSTVÍ PODLE ČLÁNKU 185 NEBO 187 SFEU

V souladu s článkem 7 a 8 rámcového programu jsou v této příloze uvedeny oblasti pro zavedení možných misí a možných evropských partnerství podle článku 185 nebo 187 SFEU.

I. Oblasti pro zavedení možných misí

Oblast pro mise 1: Přizpůsobování se změně klimatu včetně sociální transformace

Oblast pro mise 2: Rakovina

Oblast pro mise 3: Zdravé oceány, moře a pobřežní a vnitrozemské vody

Oblast pro mise 4: Inteligentní města neutrální z hlediska klimatu

Oblast pro mise 5: Zdravá půda a potraviny

Každá mise se bude řídit zásadami stanovenými v čl. 7 odst. 3 tohoto nařízení.

II. Oblasti pro zavedení možných institucionalizovaných evropských partnerství na základě článku 185 nebo 187 SFEU

Oblast pro partnerství 1: Rychlejší rozvoj a bezpečnější využití inovací v oblasti zdraví pro evropské pacienty a globální zdraví

Oblast pro partnerství 2: Rozvoj klíčových digitálních a základních technologií a jejich využití, mimo jiné včetně nových technologií, jako jsou umělá inteligence, fotonika a kvantové technologie

Oblast pro partnerství 3: Vedoucí postavení Evropy v oblasti metrologie, včetně integrovaného metrologického systému

Oblast pro partnerství 4: Urychlení konkurenceschopnosti, bezpečnosti a environmentální výkonnosti letového provozu a letecké a železniční dopravy v EU

Oblast pro partnerství 5: Udržitelná, inkluzivní a oběhová řešení založená na biotechnologiích

Oblast pro partnerství 6: Vodík a udržitelné technologie skladování energie s nižší environmentální stopou a méně energeticky náročnou výrobou

Oblast pro partnerství 7: Čistá, propojená, kooperativní, autonomní a automatizovaná řešení pro budoucí nároky na mobilitu osob a zboží

Oblast pro partnerství 8: Inovativní a na výzkum a vývoj zaměřené malé a střední podniky.

Proces posuzování potřeby zavedení institucionalizovaného partnerství v jedné z výše zmíněných oblastí pro partnerství může vést v souladu s právem podnětu Komise k předložení návrhu na základě článku 185 nebo 187 SFEU. Kromě toho může příslušná oblast pro partnerství také spadat do partnerství podle čl. 8 odst. 1 písm. a) nebo b) rámcového programu nebo být provedena prostřednictvím výzev k předkládání návrhů v rámci Horizontu Evropa.

Jelikož možné oblasti pro institucionalizovaná evropská partnerství pokrývají široké tematické oblasti, lze je v závislosti na posouzených potřebách provést prostřednictvím více než jednoho partnerství.
